

నమ్రా శ్రో రు

అ. తీవ్రివాస రాఘవన్

భారతీయ
సాహిత్య
నిరూతలు

TL
891.481 015 2
N 152 R

N 152 K

**INDIAN INSTITUTE
OF
ADVANCED STUDY
LIBRARY, SHIMLA**

అట్లాపతి వైపున ఆచ్చ వేసిన శిల్ప చిత్రంలో కనబడేది శద్గదన
మహారాజుకు గాతమబుద్ధుని తల్లియైన మహారాణి మాయాదేవికి వచ్చిన
స్వప్నం గురించి జ్యోతిష్ములు వ్యాఖ్యానిస్తున్న దృశ్యం. ఆ దిగువ వారి
వ్యాఖ్యను రాసుకొంటున్న లేఖకుడు కనిపిస్తాడు. భారతదేశంలో లేఖన కళ
చిత్ర లేఖనంలో కనిపించే ఉదాహరణలలో ఇదే ప్రాచీనతమైనది.
నాగార్థన కొండ క్రి. శ. 2వ శతాబ్దం. జాతీయ పురావస్తు ప్రదర్శనశాల,
న్యూఫ్లీ వారి సౌజన్యంతో.

భారతీయ సాహిత్య నిర్మాతలు

నమాంజ్య రు

ఆంగ్లమాలం

అ. శ్రీనివాస రాఘవవ్

తెలుగు సేక

చల్లా రాధాకృష్ణ శర్మ

సాహిత్య అకాడెమి

Nammalvar — Telugu translation by C. R. Sarma of
A. Srinivasa Raghavan's ~~more~~ in English, Sahitya
Akademi, New Delhi (SAHITYA AKADEMI
REVISED PRICE Rs.15.00)

- © A. Srinivasa Raghavan
© Telugu translation : Sahitya Akademi
First Published 1987

Library IIAS, Shimla

TL 891.481 015 2 N 152 R

00117690

సాహిత్య అకాడెమి

TL

ప్రధాన కార్యాలయం :

891.481 015 2

రహింద్ర భవన్, హ్యాథిల్ - 110 001

N 152R

ప్రాంతీయ కార్యాలయాలు :

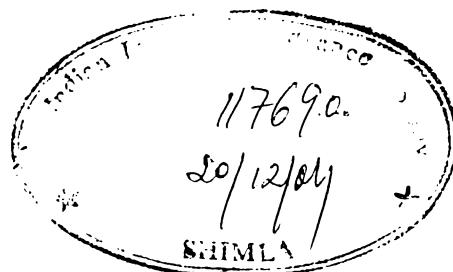
29, ఎల్లామ్చ రోడ్, తేనాంపేట, మద్రాస - 600 018

ఫ్లాక్ V-బి, రహింద్ర స్టేడియమ్, కలకత్తా - 700 029

172, ముంబాయి హరాటి గ్రంథ సంగ్రహాలయ మార్క, దాదర్

బొంబాయి - 400 014

SAHITYA AKADEMI
REVISED PRICE Rs.15.00

Printed at Stree Seva Mandir Press, Madras - 600 093

మున్నడి

నమ్మశ్వరు ఒక బుటిగా గౌరవించబడుతున్నాడు. అలాగే అయిన కృతులు వేదతుల్యములుగా భావించబడుతున్నవి. రఘురమి ఏడువందల సంవత్సరాలకు పూర్వం ఆయన కృతుల్లు వ్యాఖ్యానించే కృషి ప్రారంభ మయింది. తత్ఫలితంగా వ్యాఖ్యానాలు వెలిశాయి. అవి కూడా నమ్మశ్వరు కృతులవలె ప్రసిద్ధి చెందాయి. ఆ వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయాలు అన్నిటినీ ఈ పునకంలో వ్యక్తిం చేయడం సులభం కాదు. పెగా ఆ ప్రయత్నమూ చేయలేదు. అదీకాక తమిశులు కానివారికి ఉద్దేశించబడిన యిం రచనలో ఆ విషయాదికం వివరించడం వల్ల ప్రయోజనం అంతగా ఉండదు. అందు వల్ల చాలా వేదాంత విషయాలు పరిషారించబడ్డాయి. సంగ్రహాలోకనకు ఉపకరించే అంశాలు మాత్రం పొందుపరచబడ్డాయి.

రచనలో కొంతవరకు పునర్క్రితి అనివార్య మయింది. స్పృష్టత కోసం అది అవసరమనిపించింది. అయినా ఎంతవరకు అవసరమో అంత వరకే అది చెప్పడం జరిగింది.

అనువాదం గురించి ఒకమాట. మూల విధేయతకీ స్వేచ్ఛకీ సంబం ధించినంతవరకు ఒక మధ్యమారం అనుసరించడానికి ప్రయత్నించబడింది. కొన్ని భాగాలు (కొన్ని సందర్భాలలో కొన్ని పాదాలు) మాత్రం గ్రహించి ఉచచారణ పూర్వకంగా అనుషఠించబడ్డాయి.

రచనావసరమున వ్రాతప్రతి చూసి చక్కని సలహాలు చేసిన నా మితులూ తిరునెల్చేలికి చెందిన న్యాయవాదులూ అయిన శ్రీయుతులు ఎ.యన్. మకరభూషణం, కె. పక్షిరాజన్ గౌరకు నేను కృతజ్ఞాణి. వారిద్దరూ ప్రసిద్ధ తమిళ విద్యాంసులే కాక నమ్మశ్వరు పట్ల భక్తి గౌరవాలు కలవారు. వారి సలహాలు నాకు ఉపకరించాయి. నా మితుడూ తిరునెల్చేలికి చెందిన న్యాయవాది అయిన శ్రీ ఎ. కె. గోపాల పిశ్చ ఈ రచనను చదివిన తొలి తమిళేతరుడు. విమర్శనాత్మకమైన ఆయన అభిప్రాయాలు కూడా ఉపకరించాయి.

విషయ సూచిక

1. ఆశ్వారులు	—	9
2. నమ్మిశ్వారు జీవితం	—	13
3. నమ్మిశ్వారు కృతులు : తిరువిరుత్తం	—	15
4. తిరువాసిరియం	—	27
5. పెరియ తిరువంతాది	—	32
6. తిరువాయ్యమ్ముళి	—	39
7. పరబ్రహ్మనేయషణ	—	54
8. నమ్మిశ్వారు తాత్త్విక వింతన	—	66
9. నమ్మిశ్వారు కవిత	—	83

1. ఆశ్వరులు

క్రి. శ. 5, 9 శతాబ్దిల మధ్య¹ తమిళనాడులో హిందూమత పునరుద్ధరణ జరిగింది. తత్ఫలితంగా ఆ ఆర్షమత వ్యాప్తికి తమిళ్లాప ఒక ప్రథమ సాధన మనే అంశం వెలుడయింది. ఆ ఉద్యమానికి జీవనాడికి అయిన భక్తిని గురించి నలుగురికి తెలియజేసేందుకు తమిళం బహుధా ఉపకరించింది. అంతకు పూర్వం దక్షిణాపథంలో జైన బౌద్ధ మతాలు ప్రచారంలో ఉండేవి. తన్నతానుయాయులు మత ప్రచార సాధనంగా తమిళాన్ని మలచుకున్నారు. అంతేకాక, జంట కావ్యాలైన మణిమేఖల, సిలప్పదికారముల ద్వారా వారు కావ్య భాషగా కూడా తమిళం అనువైన దని వ్యక్తం చేశారు. హిందూమతం వారిని అనునరించింది. ఆనాటి భావతీవత కొందరు భక్తులకు ప్రోత్సాహక శక్తి అయింది. పైగా మాతృ భాషలో భావాన్ని వ్యక్తికరించడం సహజంగానూ తోచింది. పునరుద్ధరించ బడిన హిందూ మతం రెండు దిశల్లో పయనించింది. తరువాతి కాలంలో ఆ రెండు ఉద్యమాలు రెండు ప్రత్యేక మతాలుగా రూపొందాయి. ప్రామాణికత్వం ప్రకటించుకున్నాయి కూడా. అందువల్ల ఆ తర్వాత సిద్ధాంత పరమైన కలపాలూ జటిలమైన వాదాలూ తలెత్తాయి. అధ్యాత్మిక పునరుద్ధరణ జరిగే రోజులలో ఇలాంటివి సహజంగా ఏర్పడేవే. హిందూ మత వ్యాపనం జరిగిన ఆ యుగానికి చెందినవారే ఆశ్వరులూ,² నాయన్నారు లూను. నాయన్నారులు కైవ మతాను యాయులైతే, ఆశ్వరులేమో వైష్ణవ మతానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారు.

ఆశ్వరులు పన్నిదరు. వాళలో పదకొండు మంది భగవంతుటి స్తుతించగా, మధురకవి మాత్రం తన ఆధ్యాత్మిక గురువైన నమ్మాశ్వరుని ప్రస్తుతించాడు. వివిధ కాలాలలో ఆశ్వరులు అవతరించిన క్రమాన్ని రామానుజ సంప్రదాయానికి చెందిన వైష్ణవులు విశ్వసిస్తారు. కానీ చరిత్ర పరిశోధకుల్ల క్రమాన్ని అంగీకరించరు. అందువల్ల ఈ అంశం వివాదాన్వద మయింది. క్రి. పూ. 4200 - 2700 సంవత్సరాల మధ్య వారు

1. క్రి. శ. 6 — 10 వ శతాబ్ది పూర్వార్ధం మధ్య ఈ పునరుద్ధరణ జరిగిందని కొందరు పండితులు బాధిస్తున్నారు. ఈ కాలంలో జైన బౌద్ధాలు తెరమరుగుక వైష్ణవులుగా యి. కానీ అవి చివరిదూకా అత్యరక్షణ కోసం పొకులాడాయి.
2. ఆశ్వరు అనే మాటకు ‘మునిగినవాడు’ అని అర్థం. అనగా భక్తిలో మునిగినవాడని అర్థం చెప్పుకోవాలి. కొన్ని శాసనాలు తెలుపుతున్నట్లుగా. పరిషాలకులకు కూడా ఈ శస్త్రం వర్తిస్తుంది. అయితే అది రాజ వంశియు లకూ అభిజ్ఞాత్వ సంపన్న లకూ పరిమితం.

వరిలినటు సంపదాయజుల విశ్వాసం. కానీ బారితకభాషా సాహిత్య పరిశోధనల వల్ల, వారు క్రి. శ. 5 లేక 6 - 9 శతాబ్దుల మధ్య వరిలినటు తెలియవస్తున్నది.

వాళ్ జీవిత వివరాలూ, జనన మరణాల తేదీలు కాలగతిలో కతిసి పోయాయి. కానీ కొన్ని లేఖనాలలో వాళ్ జన్మించిన నెలలూ నక్షత్రాలు ఉడాహరించబడ్డాయి. జన్మక్రమం పురస్కరించుకొని నమ్మాళ్వరు అయిదవ ఆళ్వరని వైష్ణవ సంపదాయజులు భావిస్తున్నారు. కానీ మహాత్మ విషయంలో అయినదే అగ్రతాంబూలం. అందుపల్లె కులపతి'గా³ కీర్తింబండుతున్నాడు. నమ్మాళ్వరు దేహమనీ, ఇతర ఆళ్వర్లు వివిధాంగములనీ భావించబడుతున్నది. పైగా జీవుల్ని రక్షించే నిమిత్తం భగవంతుడితో మధ్యవరిత్వం నెరవుతున్నట్లుగా భావించి అయిన్ని ఆరాధిస్తున్నారు. వైష్ణవోకం అయిన్ని ఎంతగానో గౌరవిస్తున్నది. అయిన నమ్మాళ్వరుగా (మన ఆళ్వరుగా) వ్యాపహాతు డపుతున్నాడు.

సంస్కృతమూ తమిళమూ సమ్మిళితమైన మణిప్రవాళ్ కైలిలో నమ్మాళ్వరు కృతులను గురించి బృహత్ వ్యాఖ్యానాలు సంతరించబడ్డాయి. అయిన రథనల్ని శ్రీ రామానుజులహారి⁴ వేదాంతఫోరణితో ముఢిపెట్టడానికి వండితులు ప్రయత్నించారు. ఈ వ్యాఖ్యానాలు పాండితీప్రకర్కూ తాత్క్విక విచారానికి నికషేపలాలు. నమ్మాళ్వరులో ద్వోత్కమయ్యే మానవతనూ కవితావణినీ వారు గురించక పోలేదు. వ్యాఖ్యాతల దృష్టి ప్రధానంగా వేదాంతం మార కేంద్రిక్యతమైనా, రసహాదయులు ఈర్వ్య చెందేలా వాళ్ నమ్మాళ్వరులోని కవితాసాందర్భాన్ని వ్యక్తి కరించారు. ఏమైనపుట్టికి, వాళ్ ప్రధానలక్ష్యం వేదాంత పరమైనదే.

నమ్మాళ్వరు బుషి అనే అభిప్రాయంతో వాట్ల వ్యాఖ్యానం ప్రారం శించారు. వాళ్ దృష్టిలో అయిన జన్మతః జీవన్ముక్తుడు; అంతేకాని బ్రిహమ్మ పదారం కోసం తపించే సాధకుడు కాదు. ఏదో భగవదంశకు అయిన అవతార మన్నారు. భగవంతుడికి ముఖ్య అతిథేయుడైన సేనై ముదలి యారుకి అపరాహతారమని పేర్కొన్నారు. అయిన సాక్షాత్ భగవదవతారమే అని పేర్కొన్నారు. ఈ అభిప్రాయాన్ని కనక అంగీకరించినట్లయితే,

3. జీవన్ముక్తుల కుటుంబానికి పెద్ద.
4. ప్రీరామానుజులహారి తదనంతరం - అనగా 12వ శతాబ్ది ఉత్తరార్థం లోనూ 13వ శతాబ్దిలోనూ - నమ్మాళ్వరు గతించిన్నమూడు శతాబ్దులకు తర్వాత - ఈ వ్యాఖ్యానాలు సంతరించ బడ్డాయి. ఒక వ్యాఖ్యానం మాత్రం రామానుజుల జీవితకాలంలోనే వ్రాయబడింది.

నమ్మిళ్లారు కృతులలో కనిపించే ఆయన తపన, బాధ మొదలైనవి వింతగా కనిపిస్తాయి. పుట్టుకతోనే ఆయన జీవన్ముక్తుడైతే, తాను అవతారమెత్తిన కారణం కనక అయనకి కరతలామలకమై వుంటే, ఎందుకు గాను ఆయన అంత తపన, బాధ అనుభవించినట్టు? ఆయన భగవంతుడితో సంబంధం ఏర్పరుచుకున్నా, మానవ జన్మ ద్వారా సంక్రమించే బాధను ఐచ్ఛికంగా అనుభవించాడనీ ముక్కి లభించేందుకు తోడ్పడే వివిధ పథాలలో పయనిం చూడసి, ఇవంతా లోకం కోసమనీ, లోకులు తనను అనుసరించే నిమిత్తం ఆయన అలా సంచరించాడనీ కొందరు చెప్పుతారు. పరబ్రహ్మ సాక్షాత్కారం కోసం జీవుడుడే తపన నమ్మిళ్లారు కృతులలో గోవరిస్తుంది. భగవద్జాతు కట్టువడి మానవజన్మ ఎత్తిన ఒక బుపి అనుభవ పూర్వకంగా వీటిని గుర్తించ వలసి వుంటుంది. ఆ అనుభవాలన్నీ మానవుకివే అయినా, ఆయనవి కావు. ఈ దృష్టితో ఖాస్తే, నమ్మిళ్లారు కృతులన్నీ పరబ్రహ్మ సాక్షాత్కారం కోసం జీవుని వేదనను చిత్రీకరించే దృశ్యకావ్యాలుగా భావించవచ్చు.

ఇది నిజా కావచ్చు. దృశ్యకావ్యములనీ, కల్పిత అనుభవాలనీ నమ్మిళ్లారు కృతులలో కానవచ్చే భావతీవ్రతను కొఱ్చి పారవేయలేము. నమ్మిళ్లారు జీవితం సత్క్యమైనదని, ఆయనకది అర్థమైనదనీ భావించవచ్చు. ఆయన మానవజన్మ కొంతకాలం అంతరాయాగా ఉన్నప్పటికీ, బ్రహ్మ సాక్షాత్కారానికి ప్రతిబంధకం మాత్రం కాలేదు. ఈవిధంగా కనక మనం భావించగలిగితే, ఆయన కృతులలో కనిపించే ఆశానిరాశలు, జయా పజయాలు మొదలైనవస్తే అయినవే అనిపిస్తాయి. వీటిని అధిగమించి ఒక వ్యక్తి చివరికి పరబ్రహ్మంలో విలీనం కావడాన్ని దర్శించవచ్చు. భగవద్జాను సహరంగా పాటించే ఒక ఉపకరణంగా ఆయన దర్శనమిస్తాడు. ఇలా నమ్మిళ్లారు కృతుల్నీ పరిశీలించడం ఆయన బుపిత్వాన్ని కించపర బడం కాదు. మానవుడు బుపిగా పరిణతి చెందే తీర్చానీ, మానవుడికి సంక్రమించే సత్క్యత్వాన్ని గ్రహించినట్లువుతుంది. ఇక్కడే నమ్మిళ్లారు గొప్పతనం కొట్టువచ్చినట్టు అవగత మవుతుంది. ఆయన బుపిత్వానికి కాక విధిప్రేరితమైన మానవత్వానికి ఆయన కృతులు నిదర్శనంగా ఉన్నాయి. నమ్మిళ్లారు భక్తిభావం నేలను వదిలి నింగిని చేరిన మాట వానవమే. కానీ అది యిక్కడినుంచే బయలుదేరింది. మానవ భాష⁵ ద్వారానే అది

5. 'వేదాంతపరమైన జ్ఞానాన్ని సముప్పారించే సందర్భంలోనూ భూమిని పుట్టిన మానవుడికి భూమి ప్రోత్సహక శక్తిగా ఉంటుంది. భాతికంగా మానవు ఒ సుస్థిరుడై ఉన్నప్పటి, వేవాంత విజ్ఞానాన్ని పరిపూర్వంగా సాధించవచ్చు; ఆ విజ్ఞానాన్ని అందుకోవచ్చ కూడా. భూమియే అతనికి ఆధారభూతమవుతుంది. అని ఉపనిషత్తు ఫ్యూమిస్తున్నది -' శ్రీ అరవిందులు.

అభివ్యక్త మయింది. దీన్ని కాదనడం నమ్ముళ్లారు గీతాల ద్వారా తన అవేదనను వ్యక్తపరచిన విషయాని విస్మరించినట్లవుతుంది. హోరాజీక ప్రతీకకు, తాత్త్వికచింతనకు నాటకీయత కల్పించడం కోసం సాంకేతికత చూపించబడింది. ఈ అంగాన్ని వివరించే ప్రయత్నమే యా పున్నకం.

2. నమ్మిళ్లారు జీవితం

ఇతర ఆర్యారుల వలె, నమ్మిళ్లారు జీవితం గురించి తెలుసుకోవడానికి ప్రధానాధారాలు సంస్కృతంలో ఉన్న దివ్య సూరి చదితం, మజీ ప్రహాళ శైలిలో ప్రాయబడిన గురుపరంపరాప్రభావం అనే రెండు గ్రంథాలు. శ్రీ రామానుజులవారి సమకాలికుడెన గరుడవాహన పండితుడు తొలి గ్రంథం రచయిత. రెండో దానికి కర్త పిన్పుళ్లరం పెరుమాళ జీయరు. ఇవికాక¹ నమ్మిళ్లారు జీవితాన్ని అభివర్ణించే రచనలు మరికొన్ని ఉన్నాయి. ప్రధానాంశాలలో ఫేదం లేకపోయా, కొన్ని వివరాలలో మాత్రం ఇవి ఛేపిస్తున్నాయి. రామానుజ షైవవ సంప్రదాయం ప్రకారం వాడుకలో ఉన్న నమ్మిళ్లారు జీవితాన్ని ఇలా చెప్పుకోవచ్చు.

కరగోపుడు, పరాంకుశడు, నమ్మిళ్లార్ మొదలైన పేర్లతో వ్యవహారు డపుతున్న మారన్ సేనె ముదలియార్ అపరావ తారంగా జన్మించాడు. తండ్రిపేరు కరియర్. అయిన తిరునెల్చేలి జిల్లాలోని తొమ్రపర్చినది తీరాన గల తిరుక్కురుగూర్ వాస్తవ్యాడు. తిరుక్కురు గూరులోని అదినాథుని ఆలయానికి దగరలో ఉన్న చింతచెట్టు (ఆదిశేషుని అవతారం) కింద అన్నపాసీయాలు లేక మారన్ జీవితంలోని మొదటి పదహారు సంపత్తురాలు గడిపాడు. సదా ధ్యాన నిమగ్నుడై ఉండేవాడు. తరువాతి కాలంలో అయిన శిష్యుడైన మధురకవి ప్రశ్నించినపుడే అయిన తొలిసారి కట్ట తెరచి మాట్లాడాడు. ‘మృతునిలో (కరిరం) ఉత్సవమైనది (అత్యు) దేన్ని గ్రహిస్తుంది? ఎక్కడుంటుంది?’ అని మధురకవి ప్రశ్నించాడు. ‘అది మృతుడినే గ్రహిస్తుంది; అతనినే అశ్రయిస్తుంది’ అని నమ్మిళ్లార్ సమాధానం ఇచ్చాడు.

ఈ సంఘటనకు తర్వాత కూడా, నమ్మిళ్లారు ఆ చింతచెట్టుని వదల లేదు. గీతాలు అలపిస్తూ అక్కడే కాలం గడిపాడు. నూతెనిమిది దివ్య క్షేత్రాలలో వేంచేసి వున్న దివ్యమూర్తులు తిరుక్కురుగూరికి వచ్చి అయినకి దర్శన మిచ్చినట్లు చెప్పుతారు. ప్రస్తుతం అయిన పేరున వ్యవహార మవుతున్న నాలుగు కృతులూ చెప్పిన తర్వాత, జీవితాంతమూ నిరీక్షిస్తున్న ఆ దేవదేవుని పాదవద్యాలలో అయిన లీన మయ్యాడు.

1. ఇతర రచనలు : శ్రీమణప్రాణమామని ప్రాసిన ఉపదేశ రత్నమాలై, శ్రీవేదాంత దేశికుల దేశిక ప్రభంధం, శ్రీ బ్రహ్మ తంత్ర స్వయంత్ర జీయరు వెలయించిన గురు పరంపరా ప్రభావం (మూడువేలు), శ్రీ అనంతాచార్య ప్రాసిన ప్రపణ్ణాపృతం, శ్రీ కండాదై అప్పన్ రచించిన పేరియ తిరుముడి అడ్డెను, శ్రీరంగ దేవాలయ చదితను అభివర్ణించే కోయిర్ ఒసుగు మొదలైనవి.

ఈ సంగ్రహ వృత్తాంతం నుంచి నమ్మాళ్వరు ఏపొక జీవితానికి సంబంధించిన వివరాలు మనకు తెలియరావడం లేదని చెప్పవచ్చు. అయిన గతించిన కొన్ని శతాబ్దీలు — సుమారు నల్కై శతాబ్దీలు — అనంతరం సంస్కృతంలోని వృత్తాంతం ఖ్రాయబడింది. అది వేరాంత పరమైన రచన అనడం నిర్వివాదం. ఆ వృత్తాంతం ఖ్రాయబడేనాటికి దక్కిణభారతంలోని వైపువుల దృష్టిలో ఆయన బుషి అయ్యాడు. మాటమాత్రంతో మానవుడికి భగవత్తాన్నిధ్యసేతిని కల్పించగల గొప్ప బుషిగా ఆయన వినుతి కెక్కడు.

అధునిక జీవిత చరిత్రగాని చారిత్రక పరిశోధనగాని నిర్దించగల నమ్మాళ్వరు జీవిత వివరాలు తెరమరుగున పడిపోయాయి. వాటని కాలం కబించివేసింది. ప్రకృతం ముగిలిందల్లా దివ్య సూరిచరితము, గురుపరం పరా ప్రభావములలోని ఆదర్శాత్మకమైన వృత్తాంతమే. అధునిక జీవిత చరిత్రకారుల కిది నచ్చకపోయానా, అయిన అంతరిక జీవితానికి నమ్మాళ్వరు స్వయంగా తన గీతాలలో చెప్పుకొన్నదానికి సన్నిహితంగా ఉంది. బహుకాలం ఆయన మానం పాటించడం, ఏపొక విషయాలకు సుదూరంగా ఉండడం - ఇవి నమ్మాళ్వరుకి సంబంధించిన సాంప్రదాయిక వృత్తాంతాలలోని ప్రముఖ విషయాలు. ఇవి ప్రపంచ మంతు కనిపించే ఆధ్యాత్మిక వాయల అనుభవానికి అనుగుణంగా ఉన్నాయి. అంతర్ముఖుడై భగవద న్యోషణలో ఆయన జీవితంలోని తొలి సంవత్సరాలు గడిచినట్లు మనం భావించవచ్చు. ఇందుకు కావలసిన నిశ్చలధ్యానం ఆయనకి ఉన్నతినే అలవడింది. ఇక్కడే ఆయన జీవితంలోని అద్భుత విషయం కాన వస్తూంది. ఈ అంతర్ముఖత్వంలోంచి బయట పడగానే, ఆయన అంతిమ స్థితిని చేరుకోగలిగాడు. ఈ అంశమే కాక, భగవత్సాక్షాత్కారానికి ఆయన చేసిన యాత్రలోని వివిధ ఘుట్టములూ ఆయన గీతాలలో సూచితాలు. ఏపొక బంధాలకు దూరం కావడం, పరబ్రహ్మం కోసం అన్వేషణ ప్రారం భీచడం, త్రోవలో చీకట్లు అలుముకోవడం, హరాతుగా అవి తొలగడం మళ్ళీ అలుముకోవడం, సాధకుడు క్రోభ చెందడం, చివరికి బ్రహ్మనంద భరితుడు కావడం మొదలైన ఘుట్టాలు ఆ యాత్రలోని అంతర్మాగ్మాలే.

‘నీస్తిము మెన నీరథి నుండి వచ్చినది

వచ్చిన వోటికే తిరిగి వెడలును.’

తన జీవితంలోని తొలి హోడక వత్సరాలకు తర్వాతనే నమ్మాళ్వరు భాషించాడు. ఈ మౌనకాలంలో బ్రహ్మసాక్షాత్కారం కోసం ఆయన తపించిపోయినట్లు మనం భావిస్తే, ఆయన కృతులలోని కొన్ని భాగాలు కొత్త అనుభవాన్ని పునఃస్థుతి పథానికి తెచ్చుకోవడం వంటివని పరిగణించ వచ్చు. అనగా, వర్ణవర్ణ పదబంధాన్ని మారిచి, అనుభవాన్ని బ్రహ్మ సాక్షాత్కారపు ప్రశాంతతలో గుర్తు చేసుకోవడమని భావించాలి.

3. నమ్మిళ్వరు కృతులు : తిరువిరుత్తం

నమ్మిళ్వరు కృతులు నాలుగు. ఇవి —

1. తిరువిరుత్తం (తిరు విరుత్తం)
2. తిరువాసిరియం (తిరు అసిరియం)
3. పెరియ తిరువంతాది (పెరియ తిరు అంతాది)
4. తిరువాయ్ మొళి (తిరు వాయ్ మొళి)

ఈ నాలుగు కృతులలోని తిరు అనే ఉపసరకు మంగళకరమైన, శ్రీ ప్రద్మైన, దివ్యమైన అని అర్థాలు. విరుత్తం, ఆసిరియం అన్నాచి ఫండో భేదాలు. కాగా, ఏ ఫందస్సులో వ్రాయబడినదో, ఆ ఫందస్సు పేరే తొతి రెండు కృతులకు ఉంచబడింది. పెరియ తిరు అంతాదిలోని పెరియ అనగా మహా లేక గొప్ప అని అర్థం. తొతి పద్యంలోని చివ్వరి మాటలో గాని చివ్వరి అష్టరంతో గాని ఆ తరువాతి పద్యాన్ని ప్రారంభించే రచనకు అంతాది అంటారు. తిరు వాయ్ మొళిలోని వాయ్ మొళికి చెప్పబడినది అని అర్థం. తిరువాయ్ మొళి అనగా దివ్యవాక్య అని అర్థం.

తిరువిరుత్తం

సూరు పద్యాల రచన తిరు విరుత్తం. ప్రతి పద్యంలోను నాలుగు పాదాలు ఉంటాయి. ప్రతి పద్యమూ ‘క్షత్తు కె కలిత్తురె’ అనే ఫండోభేదానికి చెందింది. పాదానికి పదేసి గణాలు. నాలుగు పాదాలలోను ఆది ప్రాస పాటించబడింది. ఫండోభేదాన్ని సూచించడమే కాక, విరుత్తం సందేశం లేక సంఘటన అనే అరాలనూ సూచిస్తుంది. భగవంతుని పట్ల నమ్మిళ్వరు ప్రదర్శించిన మధుర భీకీని విన్నపం ద్వారా తిరు విరుత్తం అభివ్యక్తం చేస్తున్నట్లు భావించబడుతున్నది.

ఈ విషయాన్ని మొదటి పద్యం తెలియజేస్తున్నది.

‘అజ్ఞానము నుండి అపమారము నుండి

మతిన దేహము నుండి జీవ్యుల నుండి

మమ్ము రక్షింపగా

మాకు ప్రాణదాతవై

దేవాధిదేవా !

అవతరించితివి నీవు పెక్కు యోనులయందు.

అవధరింపుము మా విన్నపము.’¹

1. తిరువిరుత్తం : 1

ఈక నాటక సన్నిహితంగా ఈ పద్యం మలచబడడంవల్ల, ఇందులో మనం పొత్తని దర్శించవచ్చు. భగవంతుని పట్ల ప్రదర్శితమయ్యే ప్రేమను ఈ నాటకంలో త్రీ పురుషుల మధ్య నెలకొన్న ప్రేమగా అభి వరించబడింది. ఈ ప్రతీకను చేపడ్డడం మానవుడికి సహజం. అందు వల్ల తనను ప్రేమగల ప్రేయసిగా, భగవంతుణి పరిపూర్ణమైన ప్రేమ గల ప్రేయసిగా భావించుకోవడం జరిగింది. ఈ కృతిలోనీ పెక్క పద్యాలలో మఘరథకీ ద్వారా నమ్మాళ్వరు భగవంతుని కోసం పడే తపన అభివ్యక్త మవుతుంది.

‘గరుడ వాహనుని బ్రక్తధరుని
చులసిమాలలు దాల్చువానిని
చేరగా వెడలితివి ఒంటరిగా -
హృదయమా !
మరల నన్ను చేరెదవా, లేక
నీడలా వెన్నుంటి తిరుగుబు
ఆశ్చర్యమున మునిగి మాచెదవా
లక్ష్మీని భూదేవిని ఆ రాధను.’

నారాయణుని నుంచి వేరుపరచరాని యి మగురినీ సూచించడం వల్ల, నమ్మాళ్వరు కూడా భగవంతునికి అతి సన్నిహితంగా ఉండాలనే తన వాంభను సూచిస్తున్నాడు.

హేమంతం వచ్చింది. నల్లని మబ్బులు ఆకాశాన్ని కప్పుయి. అది హేమంత మేనా ?

‘జడివాన కురియుచు కదిలే ఆ మబ్బులు
గగనమున పోరాడు కృష్ణ వృషభములా ?
హింసింపగా నన్ను హేమంతము వచ్చెనా ?
అవనిలా శ్యామల వర భూపితము
అతి శీతలము నుమ సుందరము
ఈ హేమంతము !
వియోగ బాధను కెలుకు చున్నది
క్రూరాత్ముయై.’³

2. తిరువిరుత్తం: రాధకు తమిళ సంప్రదాయంలో నప్పినైనై అని వ్యవహరం. కృష్ణపతారంలో అమె దేవుని ప్రేమను పొందింది.

3. పైదే : 7 అది నిజంగా హేమంతం కాదని చెలి ఓదారుస్తున్నట్లుగా ఈ పద్యానికి అర్థం చెప్పవచ్చనని కొందరి అభిప్రాయం.

ధోరణి మారింది. తన ప్రేయని శ్యామల వర్షం మేఘాలకు ఎలా వచ్చిందా అని ప్రేయసి అశ్వర్యంలో మునిగిపోయింది :

‘మేఘములూరా ! చెప్పుడు -
వెన్నుని స్నురింప జేయ
యోగ శ కీ మిం కెట్లు కలిగెను !
ప్రాణి కోటిని కావగా
ఘన వృష్టిని భరించి
అటు నిటు సంబరించి
తపస్స చేయు శ కీని
అతని కరుణను పొందితిరా ?’⁴

దగరలో ఉన్న సరోవరంలోని కలువల్ని చూడగానే, ఈ ప్రశ్న
మళ్ళీ ఉదయించింది, ప్రేయసిలో.

‘నా విభుని నీల వర్షము
ఈ కలువల కెట్లు కలిగెను ?
అటవినీ నేలనూ కీడి
నీటను నిష్టమై నిలిచి
తపము చేయుట వలనా ?’⁵

అనురాగం అగల మయింది. ఎటు చూసినా, తన ప్రేయని నయన
వైభవమే దృగ్గోచర ముయింది.

నల్లని కొండ నెన్నురుటను
పుండరీక సరస్సుల వలె
గోచరించు నెటు చూచినా
అతని నయన సొందర్యమే.
సజ్జనులకు దివ్యలకు
సాగర పరివేష్టిత క్షోణికి
నాథుడు నా విభుడు !
అతని చతువు లతి మనోహరములు !’⁶

అతని నయనాలు పాదాలూ చేతులూ—అన్నీ పద్మాలే;⁷ పద్మాలు
శప్ప తదితరములు కావు—అని ఆమె చాటుతోంది.

4. తిరువిరుత్తం : 32.

5. పైదే : 38.

6. పైదే : 39.

7. పైదే : 43.

అంతలోనే ఆమెకు సందేహం. అతని సౌందర్యాన్ని అసమర్థులైన తాను మాటలో వర్ణించ గలదా?

‘తతని కోమల శ్యామల వరము
గ్రహించు వారెవరు గలరు?
మింటినే కాడు
దేవలోకమును సైతము
అధిగమించు భాష్పకులును
గ్రహింప గలవారె?’⁸

ఎవరికి అలవికాదనే ఆమె చివరికి నిరయించింది. తన ప్రేయుని అనంతత్వాన్ని తలుచుకుని పారవశ్యం చెందింది. తన అసమర్థతను గుర్తు చేసుకుని పరితపించింది.

‘అఖివర్షింప గల వారెవ్వరు
తతని రంగు రూపులు, అంద చందములు ?
కాని భాషింప దొడగుగురు
జూన, ధర్మ మారాను వర్తులు
అవి తాము తెలిసికొన్నట్లు.
ఎంత దవ్వేగినా
ఎంత సాధించినా
తతని దివ్య జ్యోతిని
కొంత గ్రహింతురేమో !
ఎన్నటికైనా సాధింపురే
నా విభుని మహాత్తును?’⁹

జూన, ధర్మల వల్ల గాక కేవలం ప్రేమ వల్లనే భగవత్ సాక్షాత్కారం. పొందవచ్చునన్నది పిండితారం.

ఆమె ప్రేమిస్తన్నది. ⁹ ప్రేయుడే దగరకి రాడు. ఏకాంతం వల్ల కలిగే బాధ ఎక్కువవుతున్నది. పడమర నల్లబారింది. చంద్రుడు ఉదయించాడు. రాత్రి మారుతం బయలుదేరింది.

‘రాత్రి సమయ మది
పొలబుగల పసివాడు బాలచంద్రుడు
నడుముకు చుట్టుకొనెను.

8. పైదే : 43.

9. పైదే ; 44.

పశ్చిమదికాంగన పలవించెను
భానుడు తొలగినందుకు.
తులసిమిాది గాఢానుర కీ తో
అతడిచ్చినదానిని గ్రహింపగా
వీచెను చల్లని మారుతము
వెదకుచు ప్రతి తావును.'¹⁰

అయితే వేస్తున్న మారుతం చలగా లేదనీ, క్రూరంగా ఉన్నదనీ దహించి వేస్తున్నదనీ ప్రేమసి చెపుతోంది. అది కనిపించదు. దాని ఆకృతీ కనిపించదు. దాని అడుగుల్నీ పరికించలేము. నిందను వ్యాపింపజేస్తూ తను సదా బాధిస్తూ అది సంచరిస్తోంది.¹¹

చీకటి బాగా అలుముకుంది. తనను హతమార్చేందుకు కాబోలు రాత్రి ఒక యుగమవతోంది.¹² చంద్రుడు పైకి వచ్చాడు. తనను కాపా డేందుకూ, చీకటిని బీల్చేందుకూ అతను వచ్చాడా!¹³ కావచ్చ. కాని చంద్రుడు కూడా తనను దహించి వేస్తున్నాడు.

తోపులోని అస్త్రిల్ (క్రోంచ) పక్క. విలాపం, ఒడ్డుని కోస్తూ బొచ్చుకు వచ్చే సముద్రుని ఘోష రాత్రి అంతా అమెను బాధిస్తూనే ఉన్నాయి.¹⁴ తాను ధరించిన శంఖం గాజల్ని వినరించమని సముద్ర ఘోషలోని అంత రారమా? దేవదేవుడు సముద్రాన్ని మథించినప్పుడు బహిరతమేన అమృతాన్ని తాను పొందలేకున్నానని అమె బాధపడుతోంది.¹⁵ తెల్లవారింది. భానూదయ మయింది. ప్రియుడు ఎట్టిఎదుట ఉన్నట్లుగా అమె ఊహించింది. తన బాధ, దుర్భ తొలగిపోయినట్లు భావించి సంతోషించింది.¹⁶ అ భావన ఒక్క త్వణకాలం మాత్రమే. వియోగభారంతో అమె క్రుంగి పోయింది. అతని సన్నిధిని ఎప్పుడు చేరుకుంటాను? అని ప్రశ్నించుకుంది. అమె యింకా తన బాధను ఇలా వ్యక్తం చేస్తుంది:

10. తిరువిరుత్తం: 35. అతనిని ప్రేమించే సామర్థ్యం ఫగవద్దత్త మయింది. ఈ శక్తిని కూడా లేకుండా చేసేందుకు మారుతం యత్నిస్తున్నదా? అని కొందరు ఈ పాశురానికి అర్థం చెపుతారు

11. పైదే : 41.

12. పైదే : 70.

13. పైదే : 72.

14. పైదే : 87.

15. పైదే : 51

16. పైదే : 88.

‘అసురుల సంహరించిన
ఓ చక్రాయుధుడా !
ఎటుల కలిగెనో యా మానవజన్మ
అచ్చేరు వగుచున్నది నాకు !
ఎవరైనా ఎరుగుదురా
దీనికై నేను చేసిన దీర్ఘతపస్స ?
మానవజన్మ మెత్తిన నేను
నీ దాసురాలిని.
నిన్ను చేరుకొందు నమకొంటి.
అటుల జరగలేదు
ఈ నిరీక్షణయు చావలేదు.’¹⁷

అయినా ఆమె నమ్మకం అవంచల మయింది. ఆమె మనస్సు అతనినే
తప్ప మరెవ్వరినీ అశ్రయించలేదు.¹⁸ కానీ ఆ పేద మనసు తన యిష్టం
వచ్చినట్లు ప్రవర్తించింది. ఆమెను వంచించింది :

‘మాయమర్యము లెరుగదనీ నాదనీ
నమ్ముతిని నా హృదయమును.
అతని వెంట పంపితిని
నేటి దాకా తిరిగి రాలేదు.
ఇచ్చవచ్చిన రీతి
తిరుగుచున్నది అడుపు లేక.
నే నెరుగ దాని గతిని.’¹⁹

తన హృదయం వెనకాలే హంసల్ని కొంగల్ని ఆమె పంపింది :
‘ఎటకో ఎగురుచుపోయే
హంసలారా ! కొంగలారా !
మరువవద్దు నా మనవిని.
అరుగుడు తొలుత వై కుంరమునకు
అభట నా హృదయమున్నబో
నన్ను గుర్తు చేయుడు.
అతనిని దర్శించేనేమో అడుగుడు

17. తిరువిరుత్తం : 90.

18. పైదే : 91.

19. పైదే : 46.

దర్శింపకున్న
జాగు చేయదగునా అని అడుగుడు .²⁰

ఆ విహంగాలు వొనం వహించాయి. ఆమె దృష్టి మేఘాల వైపు మరలింది. అవి తనకు సహాయం చేస్తాయని అభిలషించింది.

‘మెరుపుల వెలుగులతో
మెరినే మేఘములారా !
స్వర్ణ రత్న ప్రభలతో వెలిగే
వెంకటాదికి పయనమయ్యారా ?
విభనికి నా సందేశము
విన్నవింపదరా ?
విన్నవింపమని బదులు వచ్చేను.
నా అవనత శిరస్సుపై
మిం పాదములుంచుడని
నేను ప్రారింపగ
అవి అంగీకరించునా !²¹

ఈ కృతిలోని పెక్క పాశురాలలో నమ్మిళ్వరు తనకు భగవంతుని యందుగల భక్తి భావమును వ్యక్తికరించాడు. ప్రేయసిగా అభివర్ణితమైన తీ నమ్మిళ్వరే.

ఈ కృతిలోని నాటకంలో మరికొన్ని పాత్రలు కూడా ఉన్నాయి కాని నమ్మిళ్వరు ఇదమితమని చెప్పకపోయినా, అయి సందర్భాలను బట్టి అ పాత్రలేమితో తెలియవస్తాయి. ప్రథాన పాత్ర ప్రేయసియే; ఆమె నాయిక. నాయిక ప్రియసభి, ఆమె తల్లి, పెంపుడు తల్లి, ప్రియుడు, అతని సభుడు, నాయికనెవరో ఆశేషించినట్లు భావించినప్పుడు సోదె చెప్పిన తీ — మొదలైన వారు ఇతర పాత్రలు. నాయిక పట్ల సహస్రబూతి ప్రదర్శించుట. ఆమెకు ధైర్యము చెప్పుట ప్రియసభి చేయవలసిన పనులు. ఇక ఆమె మాటలు విందాము:

‘కారు మబ్బు వంటి విభుని
అబంచలవో ఆజ్ఞ నేడు
చలించే హరాత్తుగా.
లేకున్న

20. తిరువిరుత్తం : 30.

21. పైదే : 31

ఎల క్రక్కు చున్నవి నిష్టలు
 ఈ సహజ శితల పవనములు ?
 ఎల కార్పుచున్నవి కస్తీరు
 విభుని తులసి మాలల నభిలమీంచు
 నా సభి విశాల నేత్రములు?''²²

తన స్నేహితురాలి దురవసను అమె చూడలేక పోయింది. అమె ప్రియుడు తన యొదుట ఉన్నట్టగా భావించుకుని, నాయిక సభి ఇలా నిందోక్కులాడింది :

అమె అబల యని పరికీంపక
 ఫౌమీంచుచున్నది నీల జలధి.
 అగ్గల మగుచున్నది అమె బాధ.
 నీ కట్టాక్క వీక్కుణ మొక్కుటే
 అమెను రక్షించ గలదు.
 నీల మేఘ శ్యాముడా !
 శేష శయనుడా !
 నీ కిది తగునా
 ఇంకను జాగు చేయట ?'²³

ప్రియుని మహాతును నాయికకు అమె తెలియజేసింది. అతని అనంత మైన అనుగ్రహ విశేషాన్ని వివరించింది. ఆ అనుగ్రహమే నాయికను రక్షించ గలదని చెప్పింది.

‘జనన మరణ దుఃఖాలు తప్పించు కొనగ
 ధ్యానింతురు బుమ లతనిని
 తపస్సమాధిలో నిమగ్నులై.
 అతని నెరుగరు దేవతలు సైతము.
 అనంతు డతడు !
 వలదు సంకయము
 అతని లీలలు మహాదృష్టములు.
 ఈ భువి నవతరించి
 వెన్న దొంగగా నింద మోయడా ?’²⁴

22. తిరువిరుత్తం: 5.

23. పైదే: 62.

24. పైదే: 98. ఈ సన్నివేశం కృష్ణావతారానికి సంబంధించింది.

ఇంత చిన్నతనంలోనే ఆమె ఎందుకిలా ఈ ప్రణయ భావానికి లోనయింది? ఈ వింత ప్రణయం చూసి లోకులు ఏమనుకుంటారు? అని నాయిక పెంపుడు తల్లి అనుకుంది.

‘కుచములా యింకను పొంగలేదు
మృద్యువైన నలని కురులా ప్రాస్వములు
బీర యేమో నడుమున నిలువదు
శిశువు వోలె అవ్యక్త భాషణములు
చలిత నేత్రాలలో కాంతు లౌలుకు.
వల్ల వేయ దగునా
ఈ చిన్న వయసున
“వేంకటాద్రి విభుని వాన స్తానమూ” అనుమ’.²⁵

తన కుమారే అతనితో కూడి అతని పట్టణానికి వెళ్లినందుకు నాయిక తల్లి బాలా బాధ పడింది. మార్గ మధ్యంలోని ఎడారిలో తిరిగే కృచారాత్మక్కలైన మనుషుల వల్లనూ వారి ఫేరీ నినాదాల వల్లనూ కుమారే ఎంతగా భాధపడిందో అనుకుంది.²⁶

ఇలా తలి అనుకోవడం వింతగా ఉంది. ఎందుకంటే నాయిక యిలాంటి సంఘటన కోసమే ఎదురు చూసోంది. కాని ఆ సంఘటన మాత్రం జరగలేదని తరువాతి పద్యాలవల్ల విదిత మనుతున్నది. ఒకవేళ ఆ సంఘటనే కనుక జరిగివుంటే, కావ్యంలో తరువాత వచ్చే సోదెగతే కోసం కబురు పంపడం, ఆమెను సంప్రదించడం మొదలైనవాటికి అస్మారం ఉండదు. నాయిక పరిసితిని సోదెగతే పరిశీలించింది. దేవాదిదేవుని యిందు ఆమె బద్ధానురాగయే ఉండనీ, అందుకు అతడు ధరించే తులసియే తగిన ఔషధమనీ ఆమె చెప్పింది. తులసిమాల ధరించడమో, లేదా కొన్ని తులసి ఆకులు దగ్గర వుంచుకోవడమో, కనీసం తులసి కొమ్మెనై చెంత ఉంచుకోవడమో యిందుకు పరిహారమని సోదెగతై వివరించింది.²⁷

కృతిలో నాయకుడు ప్రత్యక్షం అయినట్టు చెప్పడమూ ఒక అద్యుతమే. అతడు కావ్యాంతంలో ఒక పాశురంలో మాత్రం కనిపిస్తాడు. ²⁸ నాయిక ముందు సాక్షత్వరించాడు. ఆ ఒక పర్యంలోనూ ప్రేయసీ

25. తిరువిరుత్తం: 60.

26. పైదే: 37.

27. పైదే: 53.

28. పైదే: 26. ఇది ఆళ్వరు ఒక క్షణకాలంపాటు పొందిన అనుభవమని వ్యాఖ్యానించవచ్చు.

ప్రియులు ఎడారిని దాటేటప్పుడు, ఎడారి ప్రాంతం చూసి భయపడవద్దనీ, తన నివాసం అనతి దూరంలోనే ఉండనీ అతడు నాయికకు ధైర్యం చెపుతాడు. తన ప్రేయసి తనకోసం ఎదురు తెన్నులు చూస్తున్నదనీ, కనకరథాన్ని వేగంగా నడపమనీ ప్రియుడు రథవోదకునితో చెప్పినట్లుగా ఇంకొక పద్యంలో ఉంది.²⁹ తాను వేటాడుతున్న ఏనుగు అదోవను వచ్చిందా అని కనుక్కానే మిషతో అతడు తన ప్రేయసి ప్రియసభి ముందు ప్రత్యక్ష మెనట్లు, అమెను కొన్ని ప్రశ్నలు వేసినట్లు ఒక పద్యంలో ఉంది.³⁰ తన ప్రేయసి కురుల సువాసనను మించిన సువాసన మరెక్కడైనా కలదా అని పుష్టుల్ని అతడు అడిగినట్లుగా మరో పద్యంలో పేర్కొనబడింది.³¹ సముద్రం వలె సువిశాలమైన నలని నయనాలు తన ప్రేయసికి కలవనీ, ఆ నయన రామణీయకాన్ని చూసినట్లయితే తానామె ప్రేమవలలో పడినందుకు తనను ఎవ్వరు తప్పుపట్టరనీ అతడు తన సఖునితో చెప్పినట్లుగా మరో పద్యంలో ఉంది.³² అప్పుడా సఖుడు నాయికను తన కళ్ళరా చూసివస్తాడు. అమెను చూడక ముందు తన మిత్రుని ప్రేమ సహేతుకం కాదనుకున్నాననీ, యిప్పుడా భావం తొలగిపోయిందనీ అతనికి విన్నవిస్తాడు.³³

ఈ విషయాదికం పరిశీలిస్తే, మొదట్లో సరళంగా ఉన్న మధురభక్తి భావం జటిలంగా గజిబిజిగా తయారయిందని పేర్కొనవచ్చు. ఇతర పాత్రలు కల్పించడం వల్లనూ, వాళ్ళకోసం సన్నివేశాలు కల్పించడం వల్లనూ ఈ జటిలత ఏర్పడింది. తమిళ సాహిత్య విద్యార్థులకు ఈ వివిధ విషయాలూ సంగ్కాలపు కవిత్వం అనుసరించి చెప్పబడినవిగా స్ఫురిస్తాయి. కానీ మధుర భక్తులోని రమణీయ భావానికి భంగం ఏర్పడింది.

కావ్యంతంలో, నమ్మాళ్వరే యా ప్రతీకను విస్తరించినట్లు ద్వోతక మవుతుంది.

29. తిరువిరుత్తం : 50. భగవంతునికి ప్రతిరూపుడైన ప్రియుడు ‘మెంకటాద్రి మిాద నీప్రియుడున్నా’ డని చెప్పడం వింతగా ఉంది. అయితే ఈ మాటలు, పలికినవాడు భగవంతుడు కాడా?

30. పైదే : 22

31. పైదే : 55.

32. పైదే : 57.

33. పైదే : 94. ఈ పద్యం నాయిక చెప్పినట్లుగా కొందరు వ్యాఖ్యాతలు, భావించారు. ప్రియుడి విషయం ఆళ్వరుకి తెలియదనీ, తాను చెప్పినదంతా వినికిష్టమై అధారపడిందనీ వారు అర్థం చెపుతారు.

‘ప్రతి యుగము నందును
 పుట్టుట మరల గిట్టుట
 గిట్టుట మరల పుట్టుట -
 దీనిని తిలకించు వారు
 పరిహసింతురు గాడె
 ఈ ఫలములేమిని చూచి.
 దీనిని తుదముట్టేంపగా
 మూలకారణ మెవ్వుడో
 అతనిని సేవింప దలతురు
 భక్తి భావముతో.
 అతడు దేవతలకును సంసేవ్యడు
 వారి కెటుల కునుకు పట్టును ?’³⁴

ఈ ప్రతీకను విసర్జించి, ఆళ్ళారు భగవంతుని తన తల్లిగా తండ్రిగా భావిస్తున్నాడు.

‘దేహమును బొచ్చి
 అందులో ఇమిడీ ఇమడ లేక
 అవస్థ పడును అత్యా.
 అందువలన
 తల్లియు తండ్రియు
 మోక్షప్రదాతయు అయిన
 అతనిని ధ్యానింతును
 అలస్యము చేయక.’³⁵

వివిధమతములూ పూజావిధానాలూ భగవంతుని సృష్టి అనీ, దేవతలందరూ భగవంతుని ఆకృతులనీ ఆళ్ళారు భావించినప్పుడు కూడా ఈ మధుర భక్తి భావాన్ని విసరించినట్లు చెప్పువచ్చు.³⁶ కానీ యీ ప్రతీకను కలగా పులగంగా అభివర్ణించడం, ప్రతీక హాద్దులుదాటి దానిని విత్రించడం, ఇతర ప్రతీకలు చొప్పించడం, ఉన్నట్టుండి ప్రతీకలను విసరించడం, ప్రత్యక్షంగా భగవంతుణి సంబోధించడం — ఇవన్నీ సాధారణంగా ఆధ్యాత్మిక కవితలో కానవచ్చే లక్ష్మణాలే. తిరువిరుత్తంలోనూ ఇవి గోబరిసాయి. అదర్ను ప్రణయ చిత్రీకరణలో సంగ్కాలపు తమిళ కపులు వాడుకచేసిన సన్నివేశా

34. తిరువిరుత్తం : 97.

35. పైదే : 95.

36. పైదే : 96.

లను స్వీకరించి నమ్రాళ్వరు వాటిని మధుర భక్తిపరంగా అభివర్ణించి వుండవచ్చునని పేర్కొనవచ్చు.³⁷ ఒకొక్కసారి భక్తిభావం ఆనన్ని వేశాలను అధిగమించింది. కొన్ని సందర్భాలలో ఆనన్ని వేశాలు స్వీయసభవాన్ని ప్రతీకల ద్వారా అభివర్ణించడంలో ప్రతిబంధకము లేనాయి. కానీ అది నిజమైన అధ్యాత్మిక కవితాలక్ష్మణ! బుద్ధి కుశలుడైన కవి ప్రతీక ద్వారా పయోజనాన్ని సహాతుకమేమో అన్నంతగొ సాధించగలుగుతాడు. అయితే జ్ఞానాలుద్దీన్ రూపింగు; ‘పోతువు భగవంతుని భాయ భగవంతుడేమో సూర్యాడు. బుద్ధి కుశలత కేవలం అభిప్రాయం. ఆశచ్చర్యం సహజ జూనం.’³⁸ తిరువిరుత్తం సహజజ్ఞాన విలసిత కావ్యం.

- 37. ఎప్పుడు, ఎలా నమ్రాళ్వరు సంగ్కాలపు ప్రణయ కవిత్వ సంప్రదాయాల పరిచయం పొందాడో సరిగా తెలియ రావడం లేదు. అలాగే వేదోపనిషత్తుల పరిచయం కూడా ఎలా పొందాడో తెలియడం లేదు.
- 38. పారశీక అధ్యాత్మిక వేత్త కుశయన. అల్లెన్ హక్కీ తన ది పెర్చెయల్ ఫిలాస్థీ (యివ్. బి. కాలిన్స్ - లండన్, పు 149)లో ఈ వాక్యాలు ఉదాహరించాడు.

4. తిరువాసిరియం

తిరువాసిరియం 7 పాశరములూ, 71 పాదాలు గల లఘు కృతి. మొదటి పాశరంలో 15, రెండవ మూడవ నాలుగవ ఏడవ పాశరాలలో 9 బౌప్పన, అయిదవ అరవ పాశరాలలో 10 బౌప్పన పాదాలున్నాయి.

ఆది శేషునిపై శయనించిన నారాయణుని వైభవాన్ని మొదటి 15 పాదాలూ అభివర్ణిస్తున్నాయి.

‘అరుణ మేఘ మాబ్ధాదించిన
మరకతమయ పర్వత మనగా,
జ్యోలించు నూర్ముని, శీతల చంద్రుని
చుక్కలను శిరసున దాల్చి
విసపు పడగలు క్రిందికి వంచి
సాగర తరంగాల నిలిచిన
అది శేషునిపై
శయనించిన వాడా !
కెంపు పెదవులు పద్మనయనాలు కలిగి
స్వీర దుకూలము ధరించి
మకుట భూషలు దాల్చిన వాడా !
అంజలి బద్దులై శివ బ్రహ్మాందులు
సర్వ దేవతలును పూజించు
పద్మనాభుడా !
పాదములచే జగత్తయిని కొలిచిన
జగన్నాయకుడా !’¹

ఎహిక సుభాల మిాది కోరికతో విజ్ఞాలైనవారు భగవంతుని మిాది భక్తి భావాన్ని వినరించరనే విషయాన్ని ఆ భగవంతునికి నివేదిస్తున్నట్టగా తచువాతి తోష్మిది పాశాలలో చెన్నబడింది.

‘విశ్వమును సృష్టించిన విభుడా !
సర్వ భువనముల లోగానిన వాడా !
త్వదీయ భక్తి సంజనితమౌ
మకరంద మధుర భావమును వీడి
భవదీయ మంజీర పాద యుగిసి

ఆనంద పొరవశ్యమున తిలకించుట మాని
సంచరింతురే
విమల లోచనులు విబుధులు ?
వారట్లు సంచరింపరు.
ఎహిఏక సుఖముల చవి చూచువారు
అర్దులు చాతురు వాటికోసము.
అనంత శక్తియో ముజగముల సిరులో
స్వర్గోక సౌభ్యమో మోక్షమో
కాంక్షింపరు బుధులు
నీ దర్శన మాధుర్యాభి లాపతో.'²

నారాయణుడు కావించిన క్షీర సాగర మథన వృత్తాంతం ఆ
తరువాతి పొదాలలో అభివర్ణితం. నిరంతరం అతని భక్తుల్ని సేవించే
మహాభాగ్యం తనకు ప్రసాదించమని నమ్మాళ్వరు అర్థించాడు.

‘అతడు

త్రిమూర్తులలో పరముడు,
సర్వలోక వంద్యుడు సత్య నిరతుడు
వేద సమైతుడు జ్యోతిర్మయుడు.
శేషుని రజువుగా ఒనరించి
కొండను కవ్యముగా కావించి
సాగరము నతడు మథించే.
అల కల్లోల మయ్య అరవము
కొండలా అలలు పై పైకి లేచె
పర్వతములు భయమున చలించే.
అతని భక్తుల సేవించు భాగ్యము
మా కతడు కరుణించు గాక
అపుంకములు కలిగింపక !'³

నాలుగవ పొపరంలో సృష్టికర్తా, సర్వ వస్తువులకు శీతికీ మూల
కారణుడూ అయిన ఆ జగన్నాథుని సేవించవలెననే నమ్మాళ్వరు తీపన వ్యక్తి
కరించబడింది.

2. తిరువాసిరియం : 16-24 పొదాలు.

3. తిరువాసిరియం : 25 - 33 పొదాలు.

'నిరంతరము నిర్వ్యమ్ముగా
జయోస్తు జయోస్తునుచు
అతనిని సేవించు భాగ్యము
కలుగునా మాకు ?
విశ్వమో ప్రాణులో లేనపుడు
పెంజీకటి అలుముకొన్నప్పుడు
మూలమున కే మూలకారణుడు
ఆ అనంతుడు
ఆ పద్మనాభుడు
సృష్టింపే చతుర్యుఖి బ్రహ్మను
శివాది సకల దేవతలను.
ఎలలోకముల నధిగమించిన
అతని దివ్య సాదములను
అర్చించు మహా భాగ్యము
అనయము కలుగునా మాకు ?'⁴

త్రివిక్రమావత్సారం గురించి అయిదో పాశురంలో చెప్పబడింది.
రెండడుగులతో భూమ్యకాశములనూ సకల లోకములనూ అతడు కొలిచాడు.
ఈ ప్రపంచం ఇంకెవరిని సేవిస్తుంది ? అనే ప్రశ్నతో పాశురం అంత
మవుతుంది.

'తలక్రిందులు చేసిన ముకుశ మనగ
ఒక అడుగు
అక్రమించెను అవని నంతటిని
పృథివి పుష్పమై తోచె.
మరొక అడుగు
అక్రమించెను గగనమును.
బ్రహ్మది దేవత లెలరు
సంభమ విత్తులై సేవించిరి.
పద్మనయనుడై చీంబాధరుడై
సహాన్ర మకుల ధారియై
సహాన్ర సూర్య చంద్రుల ప్రభలతో
సహాన్ర బాహు కల్పకములతో ;

4. తిరువాసిరియం : 34 - 42 పాఠాలు.

5. కోరిన వస్తువులు ప్రసాదించే దేవవృక్షం.

శత పత్రమున నిలిచె ఆదిచేషుడు.

మరెవ్వరి కొలుచు సీ జగతి

ఆ పరబ్రహ్మమును గాక ?⁶

ఈ ప్రపంచం అవివేకంలో మునిగి, ఇందియ సుఖాలకు లోనై సృష్టి సితులకు కారకుడైన ఆతనిపట్ల విముఖత్వం వహిస్తున్న విషయం ఆ తరువాతి పాశరంలో చెప్పబడింది.

‘అహే ! ఏమి లోకమిది !

కన్నతలి చెంత నుండిగా

అభిషేకించుచున్నది కొయ్యను.

సృష్టించిన జగముల నతడు

లోగొని వెలికి ఉమిసె.

సితికారకుడతడు, సర్వజ్ఞ డతడు
మూలకారణ మాతడు.

అతనిని కాదని

అంధకారమున ప్రముగి సంతసించుచు

అధర్మ కార్యాచరణ మొనర్చు

ఇందియ వాంఘలకు చికిత్స

ఆ తిమిరమున పొరాడుచు

ఇతర దేవతముల సేవింతరు.

అహే ! ఏమి లోకమిది !⁷

సకల లోకములూ దేవతలూ సర్వమూ అతనిలో లీనమయ్యే ఆ ప్రశయ కాలాన్ని కావ్యంలోని కడపటిభాగం అభివర్ణిస్తుంది.

‘జటను చందుని దాల్చినవాడు

చతుర్యుఫ బుహ్మ

దేవనాయకుడు

భూమి జలములు, అనల వాయువులు

రచిపంద్ర సహిత గగనము

సర్వ భువనములు సకల ప్రాణులు

అతనిలో లీసము కాగా

వాటిని తనలోనే ఇముడ్చుకొని

వటపత్ర శాయియై వెలుగొందు

6. తిరువాసిరియం : 43 - 52 పాఢాలు.

7. షైథే : 53 - 62 పాఢాలు.

ఆ మాయగానిని గాక
అయినదైవముల గొలుతుమే మేము ?'8

లఘుకృతి అయినా, ఇందులో నమ్మిళ్లారు భావుకత, హౌరాణిక
గాథల ప్రగాథ పరిచయం, మాయాతీతుడైన ఆ నారాయణసి యందు
అచంచల విశ్వాసం మొదలైనవి ప్రతిఫలిస్తున్నాయి.

8. తిరువాసిరియం : 63 - 71 పాదాలు.

५. పెరియ తిరువంతాది

ఎన్నభైయేడు ‘వెణ్ణ’ పద్యాలు (పాశరాలు) వోటు చేసుకున్న కావ్యం పెరియ తిరువంతాది. ప్రతి పద్యంలోనూ నాలుగు పాదాలు. ఈ కావ్యం పెరియ తిరువంతాదిగా ఎందుకు వ్యవహారత మమతున్నదో, అ విషయం పూర్వోదహఃాతం.

పాశరానికి పాశరానికి మధ్యగల సహేతుకమైన సంబంధాన్ని నిరయించ ప్రయత్నించడం కష్టతరమే కాక నిష్పయోజనం కూడా. కాని వేదాంతులు అలాంటి ప్రయత్నం చేశారు. మణితుల్యమైన ప్రతిపాశరమును ప్రత్యేక గీతంగా భావించడం సముచితం. నమ్మాళ్వారు మానసిక స్థితిని పాశరాలలో దర్శించవచ్చు. భక్తి సూత్రం చేత వాటిని బంధించవచ్చు. ఆ భక్తి సాధనలో ఆయన పడిన కష్టాలు, పొందిన జయాపజయాలు అభివృక్షము లవుతాయి.

ఈ కావ్యంలోని చాలా పాశరాలు నమ్మాళ్వారు తన హృదయాన్ని సంబోధిస్తూ చెప్పినవే. కొన్ని యక్కడ ఉదాహరించబడినవి. వీటిలో ఆయన వివిధ మానసికావస్థల్ని దర్శించవచ్చు. ఇద్దరమూ కలిసి దైవస్తుతి చేద్దామని ఆయన హృదయాన్ని అహ్మానిస్తూ చెప్పిందే మొదటి పాశరం.

‘హృదయమా !

నీ భారమున నీవే క్రుంగెద వెందుకు ?

నా కన్నను ముందుగా

ఎందుకు పరుగులు తీసెదవు ?

రమ్ము, నను చేర రమ్ము.

ఇంచుక తాపము.

కయ¹ పూలరంగున వరలు వాసిని

మృదుమథురోకులతో

సుతింతము మన మిద్దరము.’²

దైవసాన్నిధ్యము చేరవలయననే తన దురాశను అళ్వారు ఇలా భావించుకున్నాడు :

‘తప్ప వనపులు

ఎకాదశ రుద్రులు

1. ముదురునీలం రంగుపూలు.

2. పెరియ తిరువంతాది : 1.

ద్వాదశ సూర్యులు
 కొలుచు నాతని ముందు
 మన మెంతటి వారము ?
 అతనిని చేర నాశించుట
 ఎంత పొపమో !
 గ్రహించితివా హృదయమా
 మన దురాశ ఎంతటిదో !³

అవిధేయమైన తన హృదయాన్ని తలచుకొని అళ్వరు పరిత
 .పిస్తన్నాడు :

‘వ్యధలలోకి బాధలలోకి
 నన్న నిరతము ల్రోయవారెవరు ?
 నా హృదయమా, నీవే !
 నీకు పొతవు చెప్పి లాభమేమి కలదు ?
 అవిధేయవు, ముక్కోపివి నీవు !
 నా మాటను పెడ చెవిని పెట్టెదవు.
 రమ్ము రమ్ము
 అతని పాదముల నుతింతము
 అదియోపో మన కర్తవ్యము.’⁴

దైవస్తుతి, ఎంత దుర్గలంగా వున్నా, అతని అనంతత్వానికి భంగం
 .వాటిల్లదని అళ్వరు తన హృదయాన్ని ఉత్సాహపరిచాడు :

‘హృదయమా !
 మొదట ఇది తెలిసికొనుము.
 తరంగములు పాదముల ముదిడగా
 సాగరమున అతడు శయనించును
 నిమిాలిత నేత్రుడై.
 నీ బాధల నెల్ల పోద్రోలి
 మాటి మాటికి ఆతనిని స్తుతింపుము.
 తలచితివా ఎప్పడైనా
 మన దుర్గల వాక్క లతని మహాత్మని తగ్గించవని.’⁵

3. పెరియ తిరువంతాది : 10.

4. పైదే : 12.

5. పైదే : 15.

అది కపటమే అయినా సరే, భగవత్ప్రశంస చేయమని తన హృదయాన్ని ఆశ్చర్యరు ఉద్ఘంధిస్తున్నాడు :

‘హృదయమా !
తడయగా జనదు ఒక క్షణమైనా.
ఆ మాయాతీతుని
నీవు నుతింపక పోవచ్చ
పరిహాసింపగ వచ్చ.
తులసి మాలలు దాల్చి నాతనిని
దండించెను ఒక గోప వనిత.
అదియు నీకు అనుమానమే.
అది నీ పాపము !’⁶

దైవానుగ్రహం తనకు సంప్రాప్తం కానందుకు ఆశ్చర్య పరితిపించాడు :

‘గోవరణగిరి నెతి
కాచినాపు నోరులేని పశువులను.⁷
ఏల నా యందు ప్రపన్చుడు కాడు
ఏల నా ముందు సాజ్ఞాత్కరింపడు
ప్రతి నిత్య మతనికై పరితపించినను ?
మేము నిలిచిన భూమి
మరీ నిట్ట నిలువా, హృదయమా !
అతని కరుణ మము చేరదు.’⁸

మానవ లోకం మధురమనీ, దేవలోకం ఇంకా మధురమనీ ఆశ్చర్య పేర్కొన్నాడు :

‘మధురము మైత్రీ కాలము
మధురము వంశ విస్తృతి
మధురము బంధు వ్రేము
మధురము అభిజాత్య లాభము.
అయినా, హృదయమా !
పొందుము భగవస్తుతిలోని అతులిత మాధుర్యము.

6. పైదే : 38. కృష్ణావతారంలో యశోద కృష్ణుణై దండించింది.

7. ఇదికూ తా కృష్ణావతార ఘట్టమే.

8. పెరియ తిరువంతాది : 74.

అతని దివ్యధనువు వంగెను
అతని భక్తులను బ్రోవగ.⁹

భగవన్నుతి సలుపుతూ జీవించాలని హృదయానికి విజటి చేస్తూ
కావ్యం అంత మష్టతుంది. కానీ కావ్యారంభంలో వ్యక్తం చేసినట్లుగా,
అపమార్గాన సంబరించే తన హృదయం సవ్యమైన మార్గం చేపట్టడంలో
ఆశ్చర్య కృతార్థుడైనాడు.

‘అవును—

అంగీకరించితిమి మే మిద్దరము.
నీలమేఘ శ్యాముని కరుణను
తోలి వెచితిమి నట్టడవులకు
మా పాప కర్మను!¹⁰

భగవంతుడికి సంబంధించినపీ హృదయాన్ని స్పుందింపజేసే
ప్రత్యక్ష విజట్టలు కావ్యంలో ఉన్నాయి.

‘కన్నయ్య !

ఏమి చేయ దలచితివి మాకు ?
మిం యిచ్చ వచ్చిన రీతి పొండని
మమ్మ విసరించితివా ?
మావి తీగస్తే బోలు నీ రూపు
మాకు కనుపింప కరుణింతువా ?
మే మెరుగము.
మా కేమి చేయ దలచితివో
అది నుండియు మే మెరుగము.
నీ యిచ్చ ఎద్దెనను
సహింపమా మేము ?¹¹

సత్పుధమున సంబరించ గల శక్తి తనకు లేనందుకు, ఆ నిన్న
హాయతను తలచుకుని ఆశ్చర్య ఇలా పేర్కొన్నాడు :

‘దేవా !

ఏమి చేయదు నేను.
మంచి యేదో చెడు యేదో తెలియు నాకు

9. పెరియ తిరువంతాది : 78.

10. పైదే : 26.

11. పైదే : 6.

కాని అలవి కాదు నాకు
ఒకటి అనుసరించుటయు
మరొకటి వినరించుటయు.
ఏమి జేయదు నేను.'¹²

భగవంతుడు తనకు అతీతుడని గుర్తించిన తర్వాత, ఆశ్చర్య భగవ
.ధృతి అగ్గల మయింది.

‘దేవా !
నీ అనంత సౌజన్యము
ఘూటైన పాసీయము.
నీవా అగోబరుడవు
మేమా పాపులము.
తెలియదు మాకు
నిను సమిపించు మార్కము
నిను సమిపించు తీరున్ను.
అయినా మా ప్రేమ
ఉత్తంగ తరంగ సమానము
కారణ మేమో నీవే చెప్పము.’¹³

తనను విస్మరించ వద్దనే ఏకైక వరాన్ని ఆశ్చర్య అర్థిస్తున్నాడు.

‘అనంత వైభవో పేతుడా !
మగ్నుడ నైతిని
ని దివ్యాను గ్రహములో.
ఈ సితిని మార్చవలడు
ఇదియే నా అభ్యర్థన.
వాంఖింపను నేను
జన్మ రాష్ట్రమో
స్వర్గాకములో నీ దాన్యమో.
నేను వాంఖించు సంపద
నిన్ను విస్మరింపని భాగ్యమే.’¹⁴

12. పెరియ తిరువంతాది : 3.

13. పైదే: 8. మానవని ఏంది భగవంతుని కరుణ సతతమూ పెరుగుతున్న దని కొండరు వ్యాఖ్యానిస్తారు.

14. పెరియ తిరువంతాది : 58.

కావ్యంలో చాలావోట్ల తన బాధను గురించి, నిష్పలమైన తన అన్వేషణ గురించి నమ్మశ్యారు పేరొగైన్నపుటీకి, మనోరథ సిద్ధిని పొందిన సంతోషాన్ని తెలియజేసే పాశరాలూ కొన్ని ఉన్నాయి.

‘పూవై, సీలం, కయ, కావిపూలను

అవలోకించినప్పడెల్ల -

పాపమతి నై నా

పొందుదు అనంద పారవశ్యము

అపియాన్ని నీ ఆకృతులే నని.’¹⁵

ఈ భాగం నాకు చాలు - అంటాడు ఆశ్చర్య. అంతిమ ఫలమైన స్వర్లోక ప్రాపీ కంటే భగవంతుణ్ణి ప్రేమించడమే మీన్న అని అయి. అభిప్రాయం.¹⁶

‘నా కంటే మరెవరు కలరు

ప్రశం సార్పులు ?

సీల జలధిని పోలు వానికి

అనంత కరుణాన్నితునికి

అర్పించితి నా హృదయము.’¹⁷

తన భక్తి ఉచితరీతిని నమ్మానించ బడిందని నమ్మశ్యారు పేరొగైన్నాడు. ‘అతడు ప్రవేశించే నా హృదయమును, అంతకంటే కోరదగినది మరేమి కలదు?’

‘ఆ గోపాలుడు

బహు దూరమున నున్నవాడు

ఎవరును నమిపించ నట్లు

ఆ కృతులు మార్చువాడు

ఆ నాడు

అడుగులతో లోకములు కొలిచిన

ఆ మాయగాడు

కణొడు

నా యొదకు వచ్చినాడు

ఎటుల వచ్చేనో నే నెరుగ

జీవిత మెంత మధురము !’¹⁸

15. పెరియ తిరువంతాది : 73.

16. పైదే : 53.

17. పైదే : 4

18. పైదే: 56.

కాగా, భగవంతుడు లేక నేనా, ఎవరు గొప్ప? అని ప్రశ్నిస్తున్నాడు ఆశ్చర్య.

‘నీలో ఉన్నపి
ద్వావా పృథువులు.
చెవి ద్వారా బౌచ్చితివి
నా హృదయము లోనికి.
అటనే యుండుము.
నీ చక్రము
నీబుల నెత్తురు చవి చూచును.
తలచి చూడుము
మనలో ఎవరు గొప్ప
నీవా, నేనా ?’¹⁹

అంత సత్యంలోనూ హృదయాన్ని స్పందించే స్వభావంలోనూ, నమ్ముళ్వరు సరోవ్రీత్తమ కృతి అయిన ‘తిరువాయ్యమెఱుకి’ ‘పెరియ తిరువంతాది’ సంగ్రహ రూపం.

19. పెరియ తిరువంతాది : 75.

6. తిరువాయ్ మొళి

నమ్మశ్శార్యరు కృతులలో తిరువాయ్ మొళి పెద్దదే కాక ప్రశస్తమయింది కూడా. 9 వ శతాబ్దిలో వరిలిన ప్రముఖ వైష్ణవాచార్యుడూ వీరనారాయణ పురం¹ వాస్తవ్యుడూ అయిన శ్రీంధురముని కనక శ్రద్ధ వహించి వుండకపోతే, జీడేకాక నమ్మశ్శార్యరు ఇతర కృతులు కూడా కాలగర్భంలో కలిసినుండేవని చెపుతారు. దక్షిణాపథానికి చెందిన యద్దరు వ్యక్తులు తిరువాయ్ మొళిలోని 11 పద్యాలు చదవగా అయిన విన్నాడు. ఆ పద్యాలు అయన్ని బహుభా ఆకరించాయి. మొత్తం కృతిని సంపాదించాలనే అభిలాష కలిగింది. ఆ అభిలాషతో అయిన కురుగూరుకీ² ప్రయాణ మయ్యాడు. నమ్మశ్శార్యుని నుతిస్తూ చెప్పబడిన 11 పద్యాలే మొదల్లో అయనకి లభించాయి. నమ్మశ్శార్యు కృతులేకాక ఇతర ఆశ్చర్యరులవి కూడా తనకు తెలియ వచ్చేంతవరకూ అయిన ఆ పద్యాలు చదవసాగాడు. తర్వాత వాటిక అయిన స్వరకల్పన చేసి, వైష్ణవాలయాలలో అవి పాడబడాలని తగు యేరావట్లు చేశాడు. ఆ సంప్రదాయం నేటికి కొనసాగుతూనే ఉన్నది. అయితే ఆ పద్యాలు పాడబడడం లేదు; చదవబడుతున్నాయి.

శ్రీనాథముని కాలంనుంచి నమ్మశ్శార్యువే కాక ఇతర ఆశ్చర్యరుల కృతుల లోనూ తిరువాయ్ మొళికి అగ్రస్తానం లభ్యమయింది. అది ద్రావిడ వేద సాగరమనీ, అందులో ఉపనిషత్తులు ఇషిడి వున్నాయనీ అయిన ఆ కృతిప్రాశ స్వాన్ని కొనియాడాడు. వేదములనూ భగవదీతనూ వ్యాఖ్యానించేటప్పుడు శ్రీరామానుజులు ఆ గ్రంథ పశోయాన్ని అభిలషించిన అంశాన్ని అందరూ అంగీకరిస్తారు. శ్రీ పిళైలోకాచార్యులు³ తన శ్రీవచన భూషణంలో నమ్మశ్శార్యుని తరువ సభకికంగా స్నానించారు. శ్రీ వేదాంత⁴ దేశికులు

1. ఇది దక్షిణార్యుడు జల్లూలో బింబరాసికి దగ్గరలో ఉన్నది. శ్రీరామాను జులకు పూర్వులుగా శ్రీనాథముని సంభావించబడుతున్నారు.
2. తిరువాయ్ మొళి : 5, 8.
3. ఇది యిప్పడు ఆశ్చర్యర్ తిరునగరి అవి వ్యవహృతం. తిరునెల్చేతి జల్లూలో ఉంది.
4. మథురకవి ఆశ్చర్యరు రచించిన ఆ కావ్యంపేరు కణ్ణినున్చిరుతాంచు. పరాంకుశదాసుని నుంచి శ్రీనాథముని యి కావ్యాన్ని సంపాదించాడు.
5. 13వ శతాబ్దిలో వరిలిన వైష్ణవాచార్యులు.
6. శ్రీవచనభూషణం 45 - 50.
7. 13వ శతాబ్ది ఉత్తరార్థంలోనూ 14వ శతాబ్ది పూర్వార్థంలోనూ జీవించిన వైష్ణవాచార్యులు.

తిరువాయ్యమొళిని ద్రావిడోపనిషత్తుని కీర్తింబడమేకాక సంస్కృతంలో⁸ రెండు గ్రంథాలు వెలయించారు.⁹ ఒకదానిలో¹⁰ అయిన పేర్కొన్నాడు గదా: తమికంలో సంతరించబడడంవల్ల, వేదాలవలెగాక, తిరువాయ్యమొళి అందరికీ అందుబాటులో ఉన్న అమూల్య రచన - అని. తన అచార్య హృదయంలో శ్రీ అశగియ మణవాళ పెరుమాళ్ నాయనార్¹¹ ఈ అభిప్రాయమునే ఇలా వ్యక్తికరించారు. ‘అది మృణయ పూత్రకాదు, స్వర్ణపూత్రం’¹² ఇందులోని అంతర్యం ఎమిటంబే, ఒక నిర్దిష్ట ప్రయోజనానికి ఒకసారి వాడబడిన మృణయపూత్రను మళ్ళీ వాడరు; అది అపవిత్ర మవుతుంది (ఇది అనాశలోని నమ్మకం). కాని వివిధవర్ణాలవారు తిరువాయ్యమొళిని ఉపయోగించుకోవచ్చ. అది ఎస్ట్రేటులా ప్రకాశవంతంగానే ఉంటుంది. తిరువాయ్యమొళిలోని దశకాని కొక పద్యం వొప్పున వందపద్యాలు (వెణ్ణాలు) వెలయించి శ్రీ మణవాళమాముని అనే ప్రముఖ వైష్ణవాచార్యుడు అకృతిపట్ల తనకు గల గౌరవభావాన్ని వ్యక్తం చేశాడు. ఆ కృతికి సంబంధించి వెలువడిన వివిధ వ్యాఖ్యాన గ్రంథాలను పరిశీలిస్తే, వైష్ణవ వేదాంత లోకంలో ఆ కృతికి గల ఆదరభావం అభివ్యక్త మవుతుంది. శ్రీ రామానుజుల అదే శాసనారం అయిన సమకాలికు డెన తిరుక్కురుగై పిరాన్ పిళన్ ఒక వ్యాఖ్యానం వెలయించాడు. ఇతర వ్యాఖ్యానాలలో నంపికైచేది¹³ బాలా విపులమైన వాఖ్య. ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని భగవద్విషయం అని వ్యవహారిస్తారు. అనగా తిరువాయ్యమొళి కేవలం భగవంతుణి గురించే చెప్పుబడిందని భావందాక్షిణ్యత్వాలైన వైష్ణవులు తిరువాయ్యమొళికి ఎంత ప్రాధన్యం ఇస్తున్నది, పై విషయాదికం వల్ల విదిత మవుతుంది.

ఈ కృతిని పరిశీలించాము. వివిధ వృత్తాలలో రచింబడిన 1102 పద్యాల కృతి యిది. ఈ పద్యాలను పాశురము లంటారు. ప్రతి విభాగంలోనూ 11 పాశురాలు ఉంటాయి. కాని ఒక విభాగంలోపూత్రం 13 పాశురాలు ఉన్నాయి.¹⁴ ప్రతి విభాగమునకూ తిరువాయ్యమొళి అని పేరు. అలాంటి పది విభాగులు కలిస్తే, ఒక ‘ఎత్తు’ అవుతుంది. కాగా తిరువాయ్

8. ద్రమిడోపనిషత్తు సారం, ద్రమిడోపనిషద్ తాత్పర్య రత్నావలి.

9. తాత్పర్య రత్నావలి : 4వ స్తోకం.

10. శ్రీ పైకైలోకాచార్యుల కమ్ముడు.

11. అచార్య హృదయం : 73వ పంక్తి.

12. ఈయన 13 శతాబ్ది మొచ్ఛో నివసించిన అచార్యులు. అయిన వ్యాఖ్యానం పేరు ‘ఏదు’.

13. తిరువాయ్యమొళి 2. 7.

మొలో పది పత్త లున్నాయి ; వంద తిరువాయ్ మొసలూ, 1102 పాశరాలు ఉన్నాయి.

ఈ పున కంలోని పరబ్రహ్మ నేయణ, నమ్మిళ్వరు కవిత, నమ్మిళ్వరు తాత్త్విక చింతన మొదలైన అధ్యాయాలలో తిరువాయ్ మొలోని పాశరాల అనువాదం చోటు చేసుకుంది. ఈ అధ్యాయంలోనూ కొన్ని అనుదితము ఉన్నాయి.

ప్రతి తిరువాయ్ మొలో చివరను నమ్మిళ్వరు పేరు వచ్చే పాశరం ఒకటి ఉంది. అలాంటి వంద ఉన్నాయి. ఈకృతి కర్త నమ్మిళ్వరనీ, ఈ పాశరాలు బదివేవారికి పథం కలుగుతుందనీ వాటిలో చెప్పబడింది. ఇలా కవినమాంకిత పద్యాలు చేర్పడం ఆనాటి కొందరు భక్తకవులకు అలవాటనీ, ఆ సంప్రదాయాన్ని నమ్మిళ్వరు పాటించాడనీ చెప్పవచ్చు.¹⁴

కావ్యంలోని యితర పాశరాల ధోరణికి ఈ కవినమాంకిత పాశరాలకీ పొందిక ఉన్నాదా ? అని ఎవరైనా అడగవచ్చు. తాను భగవద్గుర్తుల దాసాను దాసుణ్ణి¹⁵ – అని నమ్మిళ్వరు చెప్పుకున్న పద్యాలకీ ఏటికి పోలిక ఉంది; కొన్ని అఱా లేతు. ప్రతి తిరువాయ్ మొలోని ప్రతి పాశరమూ వివిధ మానసికావస్తల్ని సూచించేదిగా గోచరిస్తుంది. అజానంలో కొట్టు మిట్టాడే ఆత్మ అనంద పొరవక్కయి అనుభవించే ఆ దివ్యానుభూతి మొదలైన వివిధ మనోగతుల్ని చూడవచ్చు. ఒక పాశరానికి మరో పాశరానికి మధ్య సంబంధం ఉన్నట్లు ఒకొక్కసారి కనిపించదు. కాగా, ఈ తిరువాయ్ మొసలన్ని ఒక్క బిగిని చెప్పబడినవా లేదా అనే విషయం గురించి గట్టిగా చెప్పలేము.

కొన్ని తిరువాయ్ మొసలు నీతి ప్రధానంగా నిష్పత్తపాతంగా ఉన్నాయి. మానవణీ ఐహికంసంచి పరార్థం వైపుకి ఉన్నయ్యిణి చెయ్యడమే వాటి లక్ష్మీ మనవచ్చు. ఐహిక జీవితపు క్షుణికత్వం, అద్యుత ప్రపంచానికి ఇంద్రియాలులోను కావడం, ప్రాపంచిక విషయాలు ఆత్మను తృప్తి పరచక పోవడం, నిత్య సౌందర్యం సౌజన్యం భగవదనుగ్రహం మొదలైనవాటిని సాధించవలసిన అగత్యం - ఈ వివిధ విషయాలూ అవి అభివర్ణిసాయి. కొన్ని ఉదాహరణలు :

14. తిరువాయ్ మొ?, తిరువిరుత్తం - ఈ రెండు కృతులలోనే కవినమాంకిత పద్యాలు కానవస్తున్నవి. కడమవాటిలో లేతు (తిరువాసిరియం, పెరియ తిరువంతాది)

15. తిరువాయ్ మొ?. 6. 9. 11, 7. 1. 11, 8. 9. 11.

‘మెరుపు కంటెను అసిరము¹⁶
మానవ దేహము
త్యజింపుము పరిత్యజింపుము నర్వము’.
‘నర్వము త్యజించు పిదప
మరల్చుము ఆక్షను

ఆ మోక్క ప్రదాతవైపు’.¹⁷
‘చేదింపుము సమూలముగా
నాది, నాదను భావము.
ధ్యానింపు మా భగవంతుని
అత్మకదియె పరమ తృప్తి’.¹⁸
‘శబ్ది మెరిగినవారు
దైవలీలల నెరిగినవారు
విమలదృష్టి గలుగువారు
ఆ మాయగానిని గాక
అన్యల సేవింతురె ?
జనన మరణములను
జరను వ్యాధుల నెల
వేరుతో పెకలించు నాతడు.’¹⁹

‘ఏమి లోక మిది !
మరణించి నశింపగా
విలపించుచు చుట్టు చేరెదరు
బంధు మిత్రాదులు
ఏమి లోక మిది !’²⁰

తనకు విముక్తి ప్రసాదించవని భగవంతుణి అర్థించాడు. అర్థారు ఈ భావం ఇలా రూపు దిద్దుకుంది.

‘శేషయనుడా !
తోవనెరుగను నేను

16. తిరువాయ్యెము : 1. 2. 2.

17. పైదే : 1. 2. 1.

18. పైదే : 1. 2. 3.

19. పైదే : 7. 5. 10.

20. పైదే : 4. 9. 2.

చిరాన నన్ను పిలవవా
నీదరికి చేర్చుకొనవా ?’²¹

ఇంద్రియ సుఖాలు పరిమితములు ; తుచ్ఛములు. ‘భగవంతుని ఆనంత సాందర్భాన్ని ఆకాంక్షించి వాటిని త్యజించాను’ అని ఆయన పేర్కొన్నాడు.

వినుట కనుట తినుట తాకుట వాసన చూచుట -
తుదిలేని ఈ సుఖములను
త్యజించితి తుచ్ఛము లని.
కనుగొంటిని
నిన్ను, నీ దేవరిని
మథుర మోహన మూర్తులను.
నీ పాద నన్నిధిని చేరితి ?²²

కొన్ని సందర్భాలలో, పరులకు ఉపదేశించే ఆశ్వరు తన అవస్థలను తెలియజేయడంలో మునిగిపోవడాన్ని మనం చూడవచ్చు. తత్పత్తితంగా పరాశ్రయత్వం గీతికా రూపంగా మార్పు చెందింది.

ఈ కోవకు చెందిన గీతికా సందోహమే తిరువాయ్ మొళి అనవచ్చ. ఆశ్వరుకి భగవంతుని పట్లగల ప్రేమను ఈ గీతాలు వ్యక్తం చేస్తాయి. ఈ దివ్య ప్రేమలోని వివిధ రీతుల్లు పరబ్రహ్మాన్వేషణ అనే అధ్యాయంలో బర్చించడం జరిగింది. ఆ భావాలు ప్రత్యక్షంగాను ప్రతీకల సహాయం తోను వివరించబడ్డాయి. ప్రత్యక్ష పద్ధతిని సాగిన భావ వ్యక్తికరకాన్ని ఈ కింది పాశురాలలో చూడవచ్చు.

‘పంచేంద్రియములను ఉసిగొలిపి
నన్ను మార్కొనగా, హింసింపగా జేసి
నీ పాదములకు దూరముగా చేసి
నీవేమి భాగుకొనెదవు, దేవా !’²³
‘నప్తబువనములు లోగొన్నవాడు
సంతసమున అరుదెంచె నేడు -
అతడు నాలోనె ఉన్నవాడు, వీడిపోడు,
ఇక నేను సాధింపనిది వేరె కలదె ?’²⁴

21. తిరువాయ్ మొళి : 4. 9. 2.

22. పైదే : 4. 9. 10.

23. పైదే : 7. 1. 3.

24. పైదే : 2. 6. 7.

‘దేవాధదేవ డతడు
 తిరువేంకటాధిశని కాపేరు
 అరమె తనరునె ?
 నీచమతిని నేను
 గుణ రహితుడ నేను
 అయినా ఆ పరంజ్యోతి
 అనుగ్రహించె నన్ను
 అదర పురస్కరముగా.’²⁵
 ‘సాటిలేని వాడతడు
 విడదు నా మన సతనిని
 పాడును జిహ్వ అతని పాటలే.
 అడెద నింక నేను
 అతనిని మనసున నిలిపి.’²⁶
 ‘నీవు లీనమైతివి నాప్రాణమున
 నన్ను నీకు సమర్పించుకొంటి
 ఇక వెనుకకు మరలజాల.
 ఇదియెపో నేనొనర్చు ప్రత్యుషకారము-
 నా ప్రాణమేది ? నేనెవరను ?
 నీవు నాప్రాణ ప్రాణమవు.
 ఇచ్చిన ప్రాణమును గైకొందువు
 రూపురేఖలు కల్పించుటకు’.²⁷
 ‘గగనము కన్నను పెద్దవిగా
 మాయ లెన్నో పన్నెద పీవు
 సురలను సైతము భ్రమింపజేతువు
 నీలమేఘు శ్యాముడా !
 నే నెన్నుటికిని విస్కరింపను
 భూమి నథిగమించు నీపొదపర్చుముల.
 వాటిని గూర్చియే ముచ్చటింతును
 విసుగేమియు చెందక.
 అశ్రయింతు వాటినే
 అర్పింతును సతతము.’²⁸

25. తిరువాయ్యమ్మి : 3. 3. 4. 26. పైదే : 1. 6. 3.

27. పైదే : 2. 3. 4.

28. పైదే : 1. 3. 10.

‘నా హృదయమే
అతడలదుకొను గంధము
నా మాటలే
అతడు దాల్చు నుమహారము
అదియె అతని పట్టు పుట్టమును.
నా అంజలియే
అతని భూషణలు.’²⁹

‘తీసికొనిరాలేదు నీకై
నుమహార మేదియు.
నేవించు చుంటి.
అయినా

నీ మకుటమున నున్న నుమహారము
నా జీవమే’³⁰

ఈలా ప్రత్యక్షంగా కాక ప్రతీకల ద్వారా ఆయన భావవ్యక్తి కరణ
చేయడాన్ని పెక్కు తిరువాయ్ మొశలలో చూడవచ్చు. నమ్మిశ్వరు తాత్ప్రిక
చింతన దృష్టాంగ అప్రతీకలు పొందిన విలువ ఈ పుస్తకంలో మరొకబోట
చర్చించబడింది. తిరువాయ్ మొళిలోని ప్రతీకకు సంబంధించి ఒక ముఖ్యం
శం ఇక్కడ ఉదాహర్ణతం. భగవంతుణి ప్రేయినిగాను, అతని ప్రేమకోసం
తపన చెందే జీవిగా తనను సంభావించుకోవడం ప్రతీకలోని ముఖ్యం శం.
వివిధావతారాలలో భగవంతుణి ప్రేమించిన శ్రీల వృత్తాంతాలను ఆయన
షురాణేతిషాసాల నుంచి ల్రగహించాడు. ఉదాహరణానికి, ఆయన తనను
గోపత్రీలతో పోల్చుకున్నాడు. గోపత్రీలు భగవంతుడి పట్ల పరమ ప్రేమ
ప్రదర్శించారు. గోపత్రీ తన వియోగబాధను అభివ్యక్తం చేస్తున్నట్లుగా
నమ్మిశ్వరు ఈ కిందివాటిలో పేర్కొన్నాడు.

‘వెదుళ్లవంటి నా బాహువులు
శపిచ్చించినవి దుర్గలము లై.
నాడురహను ఏకాంతతను
మరేదియు కనుగొనక
కూయుచున్నవి ప్రేమను మునిగిన కోయిలలూ
చేయుచున్నవి మయూరములు నృత్యము
కతిసికొన్న కారణమున.

29. తిరువాయ్ మొళి : 4. 3. 2.

30. పైదే : 4. 3. 4.

ఇప్పుడు నే నేమి చేయదు ?
 నీవా వెడలిపోదువు
 పశువుల మేపగా.
 గడబు నాకు దినమొక యుగము..
 కమల నయనుడా !
 ఏల కలిగింతువు
 నాకీ హృదయ వైకల్యము ?
 తగదు సీకిది, తగదు ! ³¹
 ‘నాతో నీ వుంటివి
 అంబరమును తొకెను
 నా ఆనంద ప్రవంతి.
 అందులో మున్మలు వైచితి
 అంతలోనే అది కల యసి తోచె.
 నీ వేమో వెడలుదువు
 నన్నావహించు విరహము
 నమిలి వేయుచున్నది.
 ఇక భరింపజాలను
 నీ గోపాలకత్వమును
 బాలింపుము, బాలింపుము. ³²

కన్నయ్యకు తమ హృదయాలు అర్పించిన గోపత్రీల తరఫున, ఒక
 గోపిక మాట్లాడుతున్నట్లుగా తరువాతి పాపరంలో పేరొక్కనబడింది.
 ‘పశువుల మేపగ నీవు వెడలిన
 అసువులు నిలువవు నాకు.
 తపించున్నది నా జీవము
 అయినా జీవింతు, అది మొండిది.
 నే నొంటరిదానను, నిస్పాయను.
 కనులముందు కదిలే నీ రూపును
 కనుగొన లేకన్నాను
 కనులు చేప కనులై చలింపగా
 కస్తీరు నిండగా.
 పగలు దీరమై తనరు

31. పైదే : 10. 3. 1.

32. గోకులంలో ఉన్నప్పుడు కృష్ణుడు గోపాలకుల పలె గోతల్ని మేపాడు.

నీటు లేని వేళల.
 అంతము కాదది.
 వియోగము మాకు మరణము
 గోప కాంతలమై జన్మించిన
 యా నికృష్ట జీవులకు.'³³

గడవిన రాత్రి తన ప్రియుడు పలికిన మథురో క్తిని స్నేరణకు తెచ్చుకుని గోపత్రీ బాధపడింది. అప్పుడే సాయం సమయం తన పాలిటి మదగజమై తనను కాళ్ళతో నొక్కివేయాలని సమాపిస్తోందనీ, మల్లెల సౌరభాన్ని మారుతం గుబాళింపజేస్తుందనీ అమె భావించింది. ఈ బాధను నే నెలా సహాయగలను - అని అనుకుంది. తనవలె ఎందరో అతనిని గ్రహించి వుంటారనీ, బహుళః అతడు వారివదకు వెళ్లి వుండవచ్చుననీ అనుకుంది. ఇక్కడ మేము కస్తీశ్వర ద్రీంగుతూ వున్నాము. మా హృదయాలు చలిస్తున్నాయి. పశువులు మేసే ప్రదేశానికి మేము వెళ్లేక పోతున్నాము. వెడితే మేము ద్రవించిపోతామనీ అనుకుంది. అంతలోనే ఒక సందేహం తలతింది. అంతవరకూ తన బాధ గురించి సతమత మవుతున్న అమెకు, అడవిలో తన ప్రియునికి మలినాత్ములైన రాక్షసులవల బాధ కలుగుతుందేమోనని అనిపించింది. అతడు వెళ్కూడదని గోపిక అరచింది. అతడు నాపట్ల విముఖత్వం వహించి, మరో గోపకాంతకు తన పద్మనేత్రాలను అరుణాధరాల వైభవాన్ని ప్రదర్శించినా, అతను చెంతనే ఉండాలి - అనుకుంది.

ఈ భావన, అందులోనే ఒకస్త్రీ అనుకోవడం, విడ్డూరంగా ఉంది. ప్రియుడు తన అధినంలోనే ఉండాలనుకుంటుంది.

గోపికగా నమ్మాళ్వారు ఈ తిరువాయ్యమెిలో దర్శన మిస్తాడు. అంతేకాదు. గోపిక నమ్మాళ్వారవతుంది. ఈ దశకంలో అభివ్యక్త మయ్య హృదయావేదన నమ్మాళ్వారుదే.³⁴

ప్రత్యక్షంగానో పౌరాణిక పొత్ర ద్వారానో గాక గ్రేయసిగా తిరువిరుత్తంలో మాదిరిగా నమ్మాళ్వారు తల్లిగా, చెలికత్తెగా, సోదెకత్తెగా కూడా కనిపిస్తాడు. అయితే, ప్రతి తిరువాయ్యమెిలోనూ ఒక ప్రత్యేక ప్రతీక ప్రయుక్తం. స్వయం శక్తిగల కవితగా భాసిస్తుంది. కలగాపులగం లేదు. ఒకే కథాచిత్తంగా అన్ని ప్రతీకలు ఒక్కసారిగా కనిపించవ.

33. తిరువాయ్యమె? : 10. 3. 3.

34. పైదే: 10. 3.

ఆళ్వరు తనను ప్రేయసిగా భావించుకుని ప్రేయసఖిని ఉద్దేశించి చెప్పినట్టుగా ఈ క్రింది తిరువాయ్యమొళో చూడవచ్చు.

‘హరిణాత్మలారా ! నేన్నములారా !

వ్యధమగుచున్నది కర్మభరమున
నా జీవితము.

అతడేమో

మల్లెల సువాసనలు గుబోళింపగా
తాళ వృక్షములు గగనము నంటగా
తిరువల్లవాళ³⁵ మధు వనాలలో
తిరుగుచున్నాడు.

ఎపుళ్ళే దాసురాలు చేరునో
అతని పాదముల.’³⁶

ప్రేయసి రాక అలస్యమైనందువల్ల, పరితపించే ఒక గోపకాంతను దరిగించండి :

‘మమ్మిక పీడుము దేవా !

నీ అరుణాధరములు పద్మనేత్రములు
నీ దరహసము వలన

బాధ మాత్రము మిగిలెను మాకు.

మే మింత మాత్రమే బడసితిమి
పురాకృత పుణ్యమున.

మయూరివలె మనోజు మూర్తులు
నీ కరుణా న్యితలు

నీ కోసము వేచియున్నారు
ఎంద రెందరో కాంతలు.

పశువుల నెల్ల విడిచి

బొమ్ము వారి యొద్దుకు.

నీ మురళిని ప్రోగింపుము
వారు సంతన మందగా.’³⁷

ఈ తిరువాయ్యమొళోని గోపశ్రీ యింకా పరిణతి చెందలేదు.
సఖులతో కలిసి పిచ్చుక గూళ్లూ బొమ్ముర్లూ కట్టే కన్నెలా కనిపిస్తుంది.

35. కేరళలోని తిరువెలా.

36. తిరువాయ్యమొళి : కే. 9. 1.

37. పైదే : 6. 2. 2.

మందస్మైతవదనుడైన దేవుడు తమ వదకు వచ్చి తాము కట్టిన పిచ్చుక గూళ్లనీ వండిన అన్నాలనీ చూసి మెచ్చుకోలేదని అమె బాధవదుతుంది.³⁸

ఈ కోవకు చెందిన అల్ప విషయాలకి భగవదనుగ్రహాన్ని అర్థించడానికి అతడు ఏటిని త్రోసిపుచ్చానికి ప్రతీక యిది. అలాచేసే, వారాతర్యాత అతణి స్నేరిస్తారు.

ఈ కింది పాశరంలో గోచరించే ప్రేయసి తరుణ వయస్కరాలు. అమె తల్లి మాటలిచి.

‘సుగంధ కుంతల మా చిన్నది
మోహము గౌన్నది.
ముజగములు కొలిచిన
ఆ నీలమేఘ శ్యామునిపై
ఆ పద్మనేత్రునిపై.’³⁹

తన కూతురు పాలిపోయిందనీ, కృశించి పోయిందనీ, కన్యాత్వం కోలోప్పియిందనీ తల్లి ఫోవ.⁴⁰ మధుర భక్తి సంప్రదాయం తెలియనివాళ్కి. ఈ తరువాతి పాశరాలలోని తల్లిమాటలు అనవసరంగా తోచవచ్చు.

‘ఆ హరిణాక్షీ పలుకును —
తిను అన్నము త్రాగు నీరు
నేవించు తొంబూలము
సర్వమూ ఆ కృష్ణుడే — అని.
అప్రపూరిత నేత్రయై అడుగు—
ఈ జగత్తిని
అతని కీరి నెలకొన్న చోటేదని.
వెదకి వెదకి తుదకు
తిరుక్కుశారు వేరును.’⁴¹
‘ఊరూ నాడూ లోకము అతడే అనుచు
అతనినీ సుమహారముల జపించు.
లత వంటిది నా కూతురు
వంటచేల తిరుక్కుశారునకు

38. తిరువాయ్ మొళి : 6. 2. 9.

39. పైదే : 6. 6. 1.

40. పైదే : 6. 6. 2. 5. 10.

41. పైదే : 6. 7. 1. తిరుక్కుశారు నమ్మణ్ణరు జన్మస్తలానికి సమిపంలో ఉంది.

పయనమయ్యే నేమో ! -
 పత్తులారా ! మిఱు చెప్పుడు.'⁴²
 ‘హూ వై పత్తుల, చిలుకల
 బంతుల, క్రీడా వస్తువుల -
 అన్ని టినీ వ్యవహారించును
 ఆ తిరుమాల్⁴³ దివ్యానామమున.
 వింబోష్టము లదరగ
 కనుల సీరు తొల్పాడగ
 ప్రతిమ వంటి ఆ సుందరి
 తిరుక్కోశారున కరిగెను
 ఏమి చేయు నా శ్యామలకేదారములందు ?’⁴⁴

భగవంతుణి ఉదేశించి తన కూతురిని ఏమి చేశావనీ, యికముందు ఏమి చేయనున్నావనీ సంభ్రమాశ్చర్యాలతో తల్లి అడగడాన్ని మనం చూడచుచ్చ.

‘కను మూయదు పగలుగాని రేయిగాని
 కనులు తుడుచుకొనును
 తన చేతులతో సతతము.
 కరములు ముడుమును ధ్యానమున
 నీ శంఖ చక్రములు స్వరీంచుచు.
 కనులు పద్మము లనుచు
 కరిగి పోషును.
 “నిను వీడి నేనెట్లు మనగలుగుదు”
 అనచు చేతులు చూపును.
 నిను కనుగొను రీతి
 నేలను చూపును వేలితో.
 ఎవ్రచేపలు మిలమిలలాడ సీరు పారెడి
 శ్రీరంగ పురాధిక !
 ఏమి చేయ నెంచితివో !’⁴⁵

42. తిరువాయ్యమొళి : 6. 7. 2.

43. శ్రీమన్నారాయణుని తిరుమాల్ అందురు.

44. తిరువాయ్యమొళి : 6. 7. 3.

45. వైదే : 7. 2. 1.

‘బాపిన కాలునేతులు బాపినటే యుండు
మేల్గొను, నడచు, మూర్ఖచోవు
చేతులు జోడించును
ప్రేమించుట భాధయే యనును
సముద్ర వరుడా !
కలిసుడవు నీవు.
రఘ్య రఘ్య దేవా అనుచు
సొమ్యసిలిపోవు పిదప.
శ్రీరంగ నాథుడా !
ఎమి చేయ నెంచితివో !’⁴⁶

పత్తుల ద్వారా తుమ్మెదల ద్వారా నమ్మకాయ్యరు భగవంతుడికి తన
సందేశం పంపిస్తున్నట్టుగా అభివర్తించే చవిగల నాలుగు తిరువాయ్యమ్ముశులు
ఉన్నాయి. నారాయణ పక్షికి (బకం) చేసిన విన్నపం ఇలా ఉంది.

‘మెత్తని మనసుదానా
అందాల విహంగమా !
నా పై కరుణ వహింపుడు
నీవు, నీ ప్రియుడును.
ఆ గరుడధ్వజుని కడకు
అరుగరా నా పత్తమున.
అతడు చెరచెట్టు నని
అడలుచున్నారా మిఱ !
అయిన నేమి?’⁴⁷

అతనిచే బండికావడం కంటె భాగ్యం మరొకటి లేదనీ, అతని
హృదయమే బందిభానా అనీ యా సందర్భంలో నంపిశ్చై వ్యాఖ్యానించాడు.

ఆ తర్వాత కోయిలలు, ఒయ్యారపు నషకల హంసలు, నీలంరంగు
మగప్రిల్ విహంగాలు మొదలైనవాటిని ఉద్దేశించి అక్కారు చెప్పాడు.

‘నా స్థితి జూచి
నన్ను కరుణించి
ఇది తగదని పలుకవలె
ఆ నీలమేఘ శ్యాముడు.
అతని కెట్లు తెలుపుదు సందేశము ?

46. తిరువాయ్యమ్ము? : 7. 2. 4.

47. పైదే : 1. 4. 1.

మాటలా తగినవి లేవు.

ధర్మ మిక నీ యొద్ద సెలకోనినదని
అతనితో నా మాటగా చెప్పి
చేసెదరా సహాయము
మగ్గెన్నిల్ పత్తులారా !⁴⁸

తర్వాత ఆళ్వరు తుమ్మెదలు, చిలుకలు, పూవాయ్ మొదలైన పత్తుల్ని, ఇటూ అటూ విహారించే చల్లనిగాలినీ, చివరికి తన హృదయాన్ని సంఠించాడు. అయితే ఆ విన్నపాలు కూడా లాభరహితాలైనాయి. తత్ఫలితంగా ఒక ప్రశ్నేక దూతమార విరుషకు పడడం జరిగింది.

‘అకనికి నా బాధ తెలుపుమని
సీతోనే చెప్పి పంపితిని
నాకు గుర్తున్నది
చిన్నారి విహంగమా !
సీతు చెప్ప నైతివి
నారూపు చెడెను
ఒడలు పాలిపోయెను
పొమ్ము పొమ్మీక.
సీ వారికి ప్రతినిశ్యము
ముద్ద లిడువారిని
వెదకి కొనుము క్రొత్తగా.’⁴⁹

మారుతానికి చేసిన విన్నపం మాటుగా వుంది.
‘నా దుర్యథి వశమున
నా పుణ్యము తీరిన కతమున
అతడు నన్ను విసరించే
అతడు నాదరికి రాడు.
ఓ శితల మారుతమా !
చీల్చుము నన్ను, తీయుము ప్రాణము !
ఇంతకు మునుపే
నే కనుమూసిన బాగుండెడిది.’⁵⁰

48. తిరువాయ్ మొ ? : 1. 4. 4.

49. పైదే : 1. 4. 8.

50. పై : 1. 4. 9.

విహంగము లేమో భగవంతుని వద్దకు వార్షాహరులుగా వెళ్లాయి. కానీ, తన తపనకు జీవితానికి అంతం కల్పించమని మారుతాన్ని అర్థించడం జరిగింది.

మరొక తిరువాయ్‌మెళ్లిలో⁵¹ తిరువానవండూరుకు⁵² సమాపంలో నెలకొన్న భగవంతుడి వద్దకు ఆళ్లారు సందేశం తీసుకువెళ్లమని పథ్ఫల్లీను తుమ్మెదల్లీను అరించడ మయింది. ఇప్పటి ధోరణి కొంచెం ఆశాజనకంగా ఉంది. ఆళ్లారుని 'బీల్ప' మని మారుతాన్ని అర్థించలేదు. మరొక తిరువాయ్‌మెళ్లిలో, తన సందేశాన్ని తీసుకువెళ్లమని తుమ్మెదల్లీ ప్రేయసి అరించినట్లుగానే గాక, అతని తులసిమాలల్లీ వానన చూసిన నోళతో తన కేళిపాశంలోని విరులమిద గాలి వీచవలసిందిగా కోరినట్లు చెప్పబడింది.⁵³ భగవంతుడు ఎక్కడున్నా, అతనికి తన బాధను విన్నవించమని పెంపుడు చిలకల్లి కోరడం జరిగింది.⁵⁴ తిరుమూళికలంలో వేంచేసివన్న భగవంతుని⁵⁵. వదకు సందేశం తీసుకు వెళ్లమని ఆ పథ్ఫల్లీ తుమ్మెదల్లీ కోరడం మరొ. తిరువాయ్‌మెళ్లిలో⁵⁶ మాడ్డ ర్చు. తన సందేశాన్ని కనక ఆ సీలమేఘ శ్యాముడూ, జగత్రయ కారకుడూ అయిన దేవదేవుని వదకు తీసుకుని వెళ్లగలిగితే, ఆ విహంగాలు దేవలోకాన్నే కాక సకల భువనాలను పొలించ వచ్చునని ప్రేయసి చెప్పతుంది.

కానీ ఆ దూతలు తిరిగి వచ్చేంత లోపల (అనలవి తిరిగి వస్తాయా?) సహానం లేని ఆ ప్రేయసి ప్రేమ పరవశయై తిరునావాయ్లో⁵⁷ వేంచేసి వన్న దేవుణి ఇలా సంబోధించింది.

'ఎపుడు నీదరి చేరుదు ?'

ఇది తిరువాయ్‌మెళ్లికి మకుట మయింది. దీనికి ఎన్నో పారాంతరాలు వెలిశాయి. వేదాంత పరమైన భావనకూ నమ్మాళ్లారు అంతరిక జీవనానికి, వివిధ తాత్త్విక భావయ్యక్తి కరణకూ ఈ కృతి నిలయం. ఇదే యా కృతి ప్రత్యేకత.

51. తిరువాయ్‌మెళ్లి : 6. 1.

52. కేరళలోని కొట్టారక్కారకు ఇది 35 మైళ్ల దూరంలో ఉంది.

53. తిరువాయ్‌మెళ్లి : 6. 8. 3.

54. పైదే : 6. 8. 5.

55. కేరళలోని అంగమైకి సమాపంగా ఉన్న ఒక అలయం.

56. తిరువాయ్‌మెళ్లి : 9. 7.

57. పైదే : 9. 8. కేరళలోనిదీ అలయం.

7. పరబ్రహ్మన్యేషణ

సాధారణంగా పరబ్రహ్మ (నారాయణ) అన్యేషణకు ప్రయత్నించే వారికి ప్రశాంతత లోపిస్తుంది. నమ్మిళ్వరు ప్రయత్నమూ ఇలాగే మొదలయింది. వారు ఐహికాన్ని వినరిస్తారు. ప్రాపంచిక జీవితపు అసిరత్వమూ స్వల్పకాలికత్వమూ వారికి బక్కగా గోచరిస్తాయి :

‘రాజులు అవనత శిరస్ములు కాగా
రత్న కిరీటములు పాదము లంటగా
రాజుధిరాజులు పరిపాలింతురు.
వారి పరాక్రమమును చాటును
సభా స్థలిని మోగు భేరిలు.
కడవట వారును
కలియుదురు ధూకిలో.
ఇది యా నాటిది కాదు
ఇదే స్తోత్రి జగతి పుట్టిన దాదిగ.
ముఖ్య తునకలవలె మాసిపోవును
మహిత వైభవాదులు.’¹

మానవ సంబంధాలు ఆకస్మికములనీ, విశ్వసనీయములు కావనీ వారి అభిప్రాయం. మన చుట్టూరా ఉన్న లోకం అంధకార బంధురమూ అనంత్పీకి నిలయమూను.

‘ఈ ప్రపంచములో
ఎన్నెన్నో బాధలు.
దూరస్థులు మనల జాచి
పరిహసింతురు.
సన్నిహితులైన సజ్జనులు
పరితపింతురు.
ఏమి లోక మిది !
తన కతి సన్నిహితులు
చెడువారు, గిట్టువారును.
ఏడ్చుతెల్ల నిజము.
గ్రహింపు మని వచ్చి

1. తిరువాయ్యమే ? : 4. 1. 3. 6.

సంపద అగ్ని పాలగును.
 గ్రహింపుమని వచ్చి
 అజ్ఞానము మనల లోగానును.
 పట్టి పల్లార్పి దుర్జ్ఞలు
 పొంసింతురు, నమితీ ఖ్రింగుదురు
 ధర్మ మేదో వారికి తెలియదు
 ఏమి లోక మిది !'²

ఈ యాతనలోంచి బయలుపడి, నమ్మాళ్వారు భగవంతునివైపు మనస్సుని కేంద్రికరించడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. అది తపన చెందే అత్మకు శిరట కలిగినట్లవుతుంది. ఇక ఆయన మాటలు విందాము :

‘ఈ వింత గౌలుపు పథమున
 చరించు చున్నది
 నీ వొసగిన యా దేహము.

దహియించు ఈ కాల మెపుడు తీరునో !
 ఎపుడు పెరికి వేయుదునో
 కర్మను సమూలముగా ?
 ఎపుడు నీ వాడ నగుదునో !’³

‘కేక లిడుచున్నాను
 నిచిడమో క్రూర కర్మను మునిగి.
 పొపాత్ముడను నేను
 పరిభ్రమించు చున్నాను
 తుదిలేని చిక్కులలో పడి.
 ఎచట కలియదు నే నాతని ?’⁴

లోకం ముళ పొదవంటిది. చిక్కులా తెక్కులేనన్ని. వీటించి పెముక్కుడు కావడానికి ఆళ్వారు యత్పిస్తున్నాడు. ఆయతే యది సులభం కాదు. శరీరమూ ఇంద్రియాలూ ఆయన్నీ లోకానికి కట్టివేస్తున్నాయి. అంతే కాదు. ఇంద్రియాలు ఈ జీవితాన్ని మెచ్చుకుంటూ యిందులోనే ఉండాలని ఆశిష్టున్నాయి. ఈ విషయాన్ని ఆయన వ్యక్తం చేయడమేకాక, యిందుకు బూధ్యక తాను అన్యేషిస్తున్న ఆ పరబ్రహ్మన్యేషణదే అని పేర్కొన్నాడు.

2. తిరువాయ్మే : 4. 9. 1. 2. 4. 6.

3. పైదే : 3. 2. 1.

4. పైదే : 3. 2. 9.

‘పాలించు చున్నవి నన్ను పంచేంద్రియాలు.

రేయనక పగలనక

వెధించున్నవి నన్నువి.

నుగు నుగు చేయుచున్నవి.

వాటిని నీవే యిచ్చితివి.

నీవు నీ తోవను వెడలితివి

నిన్ను చేర్కెతిని.⁵

‘నయము కాదు

నన్ను హింసించు ఈ వ్యాధిపంచకము

మందును లేదు.

తీర్చి దిదితివి నీవే

ఈ పంచేంద్రియములను

ముందు వెనుకల నలువైపుల

నుగుచేసి ముద్ద చేసెడు

ఒక గానుగగా.

దేవాధి దేవా !

నీవు గాక ఎవరు నన్ను బ్రోచువారు ?’

ఈ పంచేంద్రియాల బాధ ఎలా వచ్చిందని !

‘నా కను గపింగా

నా ముందు తోసితివి నీవు

వంచనా వలయము.

పంచేంద్రియములకు చిక్కువడితి.

నీ పాదపద్మముల జేరగా

నిరోధించితివి నీవు.⁶

ఇంద్రియాలనూ మనస్సునీ జయించడం మొదటి కర్తవ్యం. అయితే పసులుండడం వల్ల ఇది సాధ్యమవుతుందా ? నమ్మిళ్లారుకి తపోవిధి తెలుసు. శరీరాన్ని శుష్టింప జేయడం, ఇంద్రియ వ్యాపారాలను మనస్సునీ. నిగ్రహించడం అన్నమాట. కానీ భగవంతుడితో సంబంధం పెంచుకోవడం వల్లనే ఇహసికి దూరంగా ఉండవచ్చనని ఆయనకి తెలుసు.⁸ అధ్యాత్మిక.

5. తిరువాయ్యమ్ము : 7. 1. 2.

6. పైదే : 7. 1. 5.

7. పైదే : 7. 1. 4.

8. పైదే : 1. 2. 1.

సాధకుడు ఇహనికి దూరముగా ఉండవలెననీ అది అవసరమనీ బుమితలున వాడు భావిసాడు. శరీరాన్ని శమిగ్నంచజేయతం భగవద్గుర్వానికి గాక ఆత్మ ప్రశ్నతీకి సంకుచిత తత్త్వానికి గర్వానికి దారి తీసుందనే అభిప్రాయం నమ్ముళ్వారు రఘనతో కనిపించదు. శూన్యాన్ని సృష్టించడం తద్వారా శారీరక విధుల్ను ఎహిక సంబంధాన్ని అధిగమించ వచ్చునని ఆయన భావించలేదు. అయితే భగవంతుడితో సంబంధం ఏర్పరుచుకుని వాటిని అధిగమించ వచ్చునన్నది ఆయన విశ్వాసం. ఈ విషయంలో ఆయన ప్రముఖ సుభాషిత గ్రంథకర్త తిరువశ్వవరుకి సమానుడు.

అయితే యిది సాధ్యమా? భగవంతుణి గురించి యేమిా తెలియనప్పుడు, దీన్ని ఎలా సాధించడం? గౌడ సావిడి ఎక్కడుందో తెలియకపోయినా, ఇతర అపుల్ని అనుసరించి వేళే గుడ్డి అపులా ఈ వ్యవహారమని నమ్ముళ్వారే చెప్పాడు.⁹ భగవద్నేషణలో ఇది మూడవ ఫుట్టం. భగవంతుని లక్ష ణాన్ని ఇదమిత్తమని నిర్వచించడం సాధ్యం కాకపోయినా, ఆళ్వారు ఆతనినే పరమలక్ష్యంగా భావించు కున్నాడు. పరబ్రహ్మపు అనంతత్త్వాన్ని గుర్తించిన వాడువడం వల్ల, ఆ విషయాన్ని అవగాహన చేసుకోవడం తన శక్తికి మించిన పసిగా భావించాడు. భగవంతుడు కంటికి కనిపించడని ఆయన ఇలా అన్నాడు.

‘సలువ వచ్చుగాక విశ్వప్రయత్నము

తెలిసి కొనలేని అగాధ మిది

కొలువ లేము పొడవ వెడల్పులు

బహుండుమైన ఆకృతి.

జీవులారా!

ఎరుగ లేరు మిారు

ఎంత ప్రయత్నించినా.’¹⁰

‘ఎట్లు పిలువ వలెనో

ఎట్లు తలప వలెనో

ఎరుగను..

అత్యల్పము నా జూనము

అతడు అన్ని టీలో ఉన్నాడు.

అతడు అందరిలో ఉన్నాడు.

షణ్మతముల చిక్కులు సడలించువారునా

9. తిరువిరుత్తం : 94.

10. తిరువాయ్యమ్మి : 1. 3. 6

సంబావింపలే రాతనిని
 అతీతు డతడు
 అనిర్యచనీయ డతడు
 జీవకోటియందు వసించు.
 చేరవచ్చ నతనిని
 పరిపూర్ణ నిస్సంగత్యమున.”¹¹

ఇది ఒక విచిత్రమైన పరిస్థితి. భగవంతుణి చేరడానికి నిస్సంగత్యం అవసరం. నిస్సంగత్యం కోసం తెలియని భగవంతుణి శరణు వేడాలి. తన అల్పత్వ మేమిటో ఆర్యారుకి తెలుసు. ఇంద్రియాలకూ ప్రాపంచిక బంధాలకూ అయన వశాడు.

‘నాకు తెలిసినది కొంచెము
 అయినా
 అశింతు నాతనిని దర్శించ.
 అతడా అగమ్యాడు.
 ఇంతకంటె విసుగైనది వ్యాధమైనది
 వేరొకటి గలదె?’¹²

‘నాలో లేదు
 గుణమో పుణ్యమో ప్రతిభయో.
 అల్పజ్ఞాడ నేను
 కర్మ మాత్రము అనంతము.’¹³
 ‘మన్త కన్యన్త హన్తడనై
 స్కరించు చున్నాను నిన్ను నతతము.
 నీవు నన్ను పిలువవు
 నీ అందమునైనా చూపవు నాకు.’¹⁴

‘నడుమ ఎడము లేకుండా
 సతతము నీవుందువు

11. తిరువాయ్యమ్మెం : 1. 5. 6. 7. 1. 3.

12. పైదే : 1. 5. 7.

13. ఇక్కడ కర్మ అంటే పాపకర్మ అని నంపిక్కే తన వ్యాఖ్యానంలో సరిగ్గా పేర్కొన్నాడు. భగవంతుని అపారమైన కరుణకంటె తన పాపములో ఎక్కువగా ఉన్నాయని నమ్రాణ్యరు అభిప్రాయం. కర్మను తమికంలో ‘వినై’ అంటారు.

14. తిరువాయ్యమ్మెం : 4. 7. 1.

నా ఆత్మలో దేహములో సర్వశ్రో.
అజ్ఞానుడ, అంధుడ నేను.
నిన్నెరుగ దలబి
నేను వెదకుదు దేహములో.
సీ నామము స్ఫురింతు.
నిన్ను దర్శించ నభిలషింతు.”¹⁵

‘నేను గ్రహించక పోవచ్చ. కాని అతనికి తెలుసునని మాత్రం నాకు తెలును. అందువల్ల అతన్ని పిలుస్తున్నాను. నేను . అనర్థాపి నైనా, అతని తత్వం నాకు తెలుపుమని కోరుకున్నాను’ అంటాడు ఆశ్చర్య.

‘ఎటుల నేను జయింత
భయము గొలుపు ఈ పదింటిని ?
సీ కరుణ లేకున్న
నేను గెలువ లేదు.’¹⁶
‘జీవితపు ఉఱిను ధ్వంసము చేసి
భీకరమౌ అగాధములోనికి త్రోసి
నన్న లయించే యా పదింటిని
సమూలముగా ధ్వంసము చేయము
నాపై సీ కరుణ ప్రసరించి.’¹⁷
‘అమృతమై రమ్య
మద మెక్కిన యింద్రియముల నిచ్చితివి
మాయా ముఖముగ.
ఆ మాయా తిమిరమును పార్క్రమోలుము.’¹⁸

ఇంద్రియాల సంకేళ నుంచి, ప్రాపంచిక బంధాలనుంచీ తాను విముక్తి పొందేందుకు నమ్మించార్యరు ఆధారపడిన పరబ్రహ్మతత్త్వం మానసికం కాదు ; ఆత్మనేకాక మిగిలిన వ్యాపారాలను కూడా సంతృప్తి పరబగలిగిన అనంత సౌందర్యోపేతుడైన అభిమాన దైవమే అది.¹⁹ భగవంతుని అపార కరుణ, సౌందర్యాలను ఆధారంగా చేపుకున్నాడు ఆయన. ‘వాటిని గురించి నేనెలా మాట్లాడగలను? మనోషితకు మాయ పైన పద్మం నీనయన రామణీయకంతో

15. తిరువాయ్యమ్మి : 4. 7. 6.

16. పైదే : 7. 1. 7.

17. తిరువాయ్యమ్మి : 7. 1. 9.

18. పైదే : 7. 1. 8.

19. నమ్మించార్యరు తాత్త్విక చింతన అధ్యాయం చూడండి.

ఉపమించడానికి అర్థమయింది కాదు. నీ పాదాలు నీ చేతులు - నీ మనోహరా కృతితో పోల్చుడానికి మేలిమి బంగారం ఎందుకూ పనికిరాదు. నీ మందు ఈ ప్రాపంచిక వస్తువు ఏదీ ఉపమించడానికి అర్ధంగా లేదు.’²⁰ ఈ సందర్భంలో, తన యిందియాలను మనోవ్యాపారాలను వినియోగించి ఆనంత సౌందర్యానికి నామాంతరమైన ఆ భగవంతుడితో సంబంధం ఏర్పరుచుకోవాలని ఆయన ప్రయత్నించాడు. అవిధంగా తన యిందియాదులకు ఆ పరిపూర్ణార్థానితో ఒక సంబంధం కల్పించి, వాటిని అదుపులో ఉంచుకోవాలను కున్నాడు.

‘నీలవర్షుడా ! కిరీటధారీ !
నా మనస్సు
నీయందే లగ్గుమై యున్నది
భువనత్రయము సేవించు
నీ పాదములందే యున్నది.’²¹
‘నిన్నె ఆశ్రయంచి యున్నవి
నా మాటలు.
నీవు సివసింపగా
నాహృదయ పట్టణ మున్నది.
దేవదేవా !
నిన్నె తడవుచున్నవి నాచేతులు
‘సంతత దర్శన భాగ్యము కోసము
క్షుణమైనా విరామము లేక
తహాతహ లాడుచున్నవి నా కనులు.
‘నీవాహనవు రెక్కుల సవ్యడి వినగా
రిక్క పొడుచుకొన్నవి నా చెవులు
నీ నామ మాధుర్యము
నిండి యున్నది నా చెతుల
‘చక్రధరుడా !
తపించుచున్నది నా ఆత్మ
భువినుండి నిన్ను చేరగా
‘నన్ను లోగోనుము

20. తిరువాయ్యమ్ము : 3. 1. 2.

21. కిరీటమనగా భూమి, స్వర్గమని నంపికై అభిప్రాయం.

ఓ సుందరుడా

నీలమేఘ శ్యాముడా !²²

ఆక్షారు పరబ్రహ్మాన్యేవపు ఈ ఘుట్టంలో, ఇంద్రియాలు పెరిగి ప్రస్తి పొందుతున్నయి భూప్రపంచాలు భగవంతుడికి నివాససానములవుతున్నాయి. ఎన్నిలోపాలున్నా, భూమి దేవలోకానికి సోపాన మువుతున్నది. ఇంద్రి యాలు తమ యిచ్చవచ్చినట్టు సంచరించవచ్చు. అవి యిప్పుడు భౌతిక బంధాలకు కట్టువడలేదు. భౌతికాన్ని అధిగమించి భగవంతుడి చేరు కుంటాయి. ప్రత్యక్ష ప్రపంచపు ప్రతిభింబమే ప్రపంచ సౌందర్యం. అంతే కాదు. అది పరబ్రహ్మంలోని ఒక భాగం. సవ్యంగా కనక అనుభవించ గలిగితే, దాని పరిపూర్ణతను కూడా గ్రహించవచ్చు. పరబ్రహ్మాన్యేవణ ప్రారంభంలో ఆక్షారు ఇహానికి దూరం కాదలచకోలేదు, మైపెచ్చు ఇహా లోకపు దృశ్యాలు ధ్వనులు సూర్యుడు వాన పుష్యులు కొండలు నముద్రం పచ్చని పొలాలు తోటలు మొదలైనవాటి రామణీయకాన్ని అనుభవిస్తున్నాడు. ఎందుకంటే అవి అన్ని భగవంతుడివే. వాటిలో భగవంతుడి సౌందర్యం ప్రతి ఫలిస్తున్నది కూడా. ప్రకృతిలోని ప్రతివస్తువూ పరిపూర్ణత నుంచి తాను వేరవుతున్న అంశాన్ని గుర్తు చేయడమే కాక భగవంతుని అనంత వైభవాన్ని గుర్తు చేసోంది.

అన్యేవణలోని తరువాతి ఘుట్టంలో భగవద్రూన భాగ్యాన్ని నమ్మా శ్వారు క్షణకాలం పాటు పొందిన అనుభూతిని పొందుతున్నాడు. ఒక తిరు వాయ్యమ్మెళి (4.7) లోని తొలి అరు పాశరాలలోనూ భగవత్ సాక్షాత్కారం కాని విషయాన్ని పేరొక్కన్నాడు. వాటిలో ఆయన నిరాశ వ్యక్తమవతోంది. కాని ఆ తరువాతి పాశరంలో అయన ఆకస్మిక అనందం ఇలా పరించబడింది. 'దేవా! నేను నిన్ను కనుగొన్నాను. నీవుతులసిమాల ధరించావు.' ఆయన మొదట పొందిన నిరాశను ఈ కింది మూడు పాశరాలు వ్యక్తం చేస్తున్నాయి :

‘చక్రధరుడా!

నీ కోసము వెదకుచున్నాను

నిన్నెబట చూడ గలను?....

నజల నయనుడనే

పరికించు చున్నాను ప్రతి చోటు.

ఘలము మాత్రము హుక్కిక్క..

పాపాత్ముడను నేను

నిన్ను కనుగొన లేకున్నాను'....²³

22. తిరువాయ్యమ్మెళి : 3. 8.

23. పైదే : 4. 7. 9. 10.

భగవంతుణి క్షణకాలంపాటు కనుగొన్న ఆ అనఃభూతితో పాటు వివిధ ఆవతారాలకు సంబంధించిన సన్నిహితశాలను అశ్వారు ఆధివర్ణిస్తాడు. విజయాన్ని స్ఫురింపజేసే అనందాన్ని ఆయన వ్యక్తం చేశాడు. ‘భూభారాన్ని తగించే నిమిత్తం భగవంతుడు భారతయుదం తలపెట్టాడు. మాయ లెన్నో పన్నాడు. యుద్ధం జేసిన ప్రతిష్టల్ని సింహాదించాడు. ఆ తర్వాత తన లోకానికి వైళ్చిపోయాడు. ఆతని వైభవాన్ని దర్శించాను. ఆతని పొద పద్మాలను సేవించాను. అతడు తప్ప నా కింకెషరు భగవంతుడు? ఇంతకంటే నాకు కావలసిది ఏమిటి?.... ఈ విశాల ప్రపంచంలో నాతో సమాను లెవరు? అన్నాడు.²⁴

‘పద్మ నయనుడు నీలవర్ణదు
శంఖ చక్రధరుడు
నిర్మలుడు మాయగాడు
అవాజ్యాననగోచరుడు
ఇప్పుడాతడు నా కళలో ఉన్నాడు
నా బుజములపై ఉన్నాడు
భరించున్నాను.’²⁵

మళ్ళీ ఇలా అన్నాడు
‘దేవా! నిన్నో క్షణమున
గట్టిగా పట్టుకొంటి’²⁶

కాని అంతలోనే ఆ ఆనందోత్సాహం ఎలా వచ్చిందో అలా మాయ మయింది. దుస్సహమూ నిబిడమూ అయిన అంధకారం అలుముకుంది. మళ్ళీ అన్యేషణ మొదలయింది. ఈసారి మునపటికంటే మరీ పట్టు దలతో గాథానురక్తితో మొదలయింది. ఆ ప్రేమ బాధగా బహిరత మయింది. మాటలు పెనగులాడాయి. చివరికి అర్థానికి అణీతమైన అర్థంగా అపి వెలువడ్డాయి.

‘కమలనేత్రుడా ప్రవాళాధరుడా !
నా మరకతమా !
నా అమృతమా !
సముద్ర మథనుడా !
నిన్ను దర్శింప కరుణింపుమా !

24. తిరువాయ్యమొళి : 6. 4.

25. పైదే : 1. 9.

26. పైదే : 2. 6. 1.

‘నిన్న దర్శింప కరుణింపుమా
అని వేడుచున్నాను
కనుల నీరు లోల్గెడగా.
కలత చెందినాను.
వదరుచున్నాను నీ పేరు
బహు భంగులాగా.
జలధి పరివేషిత మాభూమిని
వైకెత్తిన దేవా !
నిన్న దర్శింప కరుణింపుమా !
‘ఎల లోకముల
సృష్టించి రక్షించి లోగాను
ప్రాణమా, ప్రాణప్రాణమా !
నిన్నెచట చూడగలను ?
‘నిన్నెచట కలసికొందు
సప్తభువనములును నీవే
సర్వ దేవములును నీవే
వారి కృత్యములును నీవే
నీవే నెలకొని యుండువు
అతీతమై ఏదేని ఉన్నచో.
సూక్ష్మతి సూత్యుడవు
పరిశదాత్మవు
స్వర్గోక్ము నథిగమింతువు
దేవా ! నిన్నెచట కలసికొందు ?
‘నిన్నెటుల పూజించుటో
నే నెరుగను.
శి నుండి ప్రభవించినవే
నా మనోవాక్షర్యలు.
సేనును నీ వాడనే.
సర్వస్వము నీవే
నరకము కూడ నీవే.
‘నే నెచట సున్న నేమి
స్వర్గములో ఈ నరకములో—
దేవా ! భయకంపితుడ సగుచుంచి
న న్నేమియు పట్టించుకొనక

నీవా స్వరములోనే ఉందువు.
అనుగ్రహింపుమా నీకరుణ.
నీ పాదములే శరణ వేడితి.'²⁷

ఆలోచనలూ భావాలూ పెనవేసుకుంటున్నాయి. మాటలేమో మాటల
కందని వానివైష్ణవ పరుగులు తీస్తున్నాయి.

‘పెంపుడు బిలుకలారా !
మిాతో నాకేమియు సంబంధము లేదు.
పికమయూర పూష్టి విహంగములారా !
మిాతో నా కేమియు సంబంధము లేదు.
క్షీరసాగరమునకో
వైకుంచరమునకో అతడు వెడలినాడు
నా కంకణములు నా హృదయము
నా అందచందము లన్నియు గ్రహించి.
అవి నా చెంతనే యున్నవి
మిాయందినీ
బంధము లన్నిటినీ వినరించినగాని
అజట్టికి నన్నతడు రాస్తియడు.
అతనిని మాత్రము వినరింపను.’²⁸

‘ఏమి చేయదు నేను ?
ఎటుల భరింతు, ఏమని భాషింతు
అతని మధుర వేణునాదము వినవచ్చుచున్నది.
నేను తలచుటకు మున్నపే
అతని మనోహరనేత్రాలు మాటలాడు.
ఆ మాటలు చూచు ఒకదాని నొకటి.
అతని గీతము నాయుడద నలచు
ఎడదయే లేకుండ చేయు
అతడి సాయం సమయమున వచ్చెను
ఇది తప్ప నాకేమియు తెలియడు
అతడు రాలేదు.’²⁹

27. తిరువాయ్యమ్మేః : 8. 1.

28. పైదే : 8. 2. 8.

29. పైదే : 9. 9. 9.

ఆశ్వారు ఇంకా ఇలా పేరొక్కన్నాడు : ‘మకుటధారి వయన దేవా ! రా. విశాల పద్మసరోవరంవలె చల్గా రా. పగడాల పైదవలు బక్కని కుండలాలు నాలుగు చేతులూ గల హాన మబ్బువలె రా. మరకత పర్వతం నుంచి ఉదయిస్తున్న సూర్యునిలా రా ? అని.³⁰

ఈ ఘట్టంనుంచి యింక ఒకే ఒక సోపానం ఉంది పరబ్రహ్మ సాక్షాత్కారానికి. అ సోపానం ద్వారా తాను ఆ పదిపూర్వుని సమిపించినట్టుగా నమ్మాళ్వారు తిరువాయ్యమేళిలోని కడపటి దశకం చెప్పుతున్నది. భగవంతుని ప్రియులు చివరికి తమ గమ్యాన్ని ఎలా చేరుకుంటున్నదీ యి తిరువాయ్యమేళి అభివర్ణిస్తున్నది :

‘ఊదెను తూర్పుములు గట్టిగా
విశాలాకాశమున అలముకొన్న మేఘాలు
సపు భువనముల రక్షించు వాడనుచు.
తరంగ హన్మములను పైకెత్తి
నాట్యము చేసెను సాగరము.
పరిపూర్ణాన్ని వైపు
సారించెను దృక్కులు.’³¹

గమ్యం చేరుకున్నాయి. నమ్మాళ్వారు ఆ కోవకు చెందినవాడని తిరువాయ్యమేళి తుదిలో చెప్పబడింది. అయితే ఆ విషయాన్ని అభివర్ణించేందుకు తగిన మాటలు ఎక్కడున్నాయని ! మాటల కందని ఆ భగవంతుణి బంధించాలని అవి శరవేగంతో లేచి అటూ యిటూ పరిభ్రమిస్తున్నాయి. మరిణల సిద్ధి ? ‘ఉన్నతమూ అగాధమూ సువిశాలమూ ఆయన దాన్ని శూన్యం ఆవరించడమా ? అది సుమ సుకుమారమైన వైభవాన్ని ఆధిగమించడమా ? లేకపోతే అది అనంద పారవక్యమా ? ఏమో, ఎవరు చెప్పగలరు ? ఇది మాత్రం సుస్పష్టం. నువ్వు నన్ను పరిచేస్తించాము. నా తపన ముగిసింది.’³²

అదే అన్వేషణ పరిసమాపీ కూడా !

30. తిరువాయ్యమేళి : 8. 5.

31. పైదే : 10. 9. 1.

32. పైదే : 10. 10.

8. నమ్రాళ్వరు తాత్త్విక చింతన

ఆధ్యాత్మిక వాదిగా కవిగా నమ్రాళ్వరు పరబ్రహ్మసేవక సాగించాడు గాని ఒక క్రమపద్ధతిలో తాత్త్వికునిగా సాగించలేదు. ఒక నిరీతమైన తాత్త్విక చింతనను ఇదమితమని ఆయన కృతులు అభివృక్తం చెయ్యాడు. పై పెచ్చు ఒక క్రమంలో సాగని, సహనం లోపించిన అన్యేషణా విధానం గోచరిస్తుంది. వేగిరషాటు వల మాటలలో తీకమక కనిపిస్తుంది. భావోద్యుగంతో ఆలోచనలు ముప్పిడి వుంటాయి. ఇవన్నీ భగవంతుని పట్ల ప్రగాఢమైన ప్రేమ కలిగిన విషయాన్ని వ్యక్తం చేస్తాయి. కాని ఆలోచనా విధానానికి స్వప్తత చేకార్యావు. తేవల తాత్త్వికుని లక్ష్మిస్థితికి తోడ్పడుడు. ఆయన ప్పటికి, ఆయన అనుభవాత్మకమైన కవితలో ఒక తాత్త్విక చింతన కొట్టివచ్చినట్టు కానవస్తున్నది. అది యా పుస్తకంలో ముక్కలు ముక్కలుగా వ్యక్తం చేయబడినా, వాటిలోంచి సహేతుకమైన చింతనను గ్రహించవచ్చు. ఈ చింతనా విధానమే ప్రముఖ వైష్ణవాచార్యులైన శ్రీ రామానుజులవారిని, వేదాంతస్త్రాలకూ గీతకూ ఆయన వ్యాఖ్యానం ప్రాసేటపుడు, ప్రభావితం చేసినట్లు భావించబడుతున్నది.

వేదాలనుంచీ ఉపనిషత్తుల నుంచి నమ్రాళ్వరు తాత్త్విక చింతనను ఎంతవరకు గ్రహించినీ ఇదమితమని చెప్పలేదు. ప్రసిద్ధ వైష్ణవ వ్యాఖ్యాతలైన నంపి శైలి, పెరియవాచ్చాన్ పికైలు నమ్రాళ్వరు కృతులకూ, వేదోపనిషత్తులు పురాణేతిహసాలు మొదలైనవాడకీ పోలికలెన్నో ఎత్తిచూసారు. సాంప్రదాయికంగా వస్తున్న నమ్రాళ్వరు జీవిత వృత్తాంతం బట్టి చూస్తే, జననం మొదలుకొని పెక్క సంతుస్థరాలుగా ఆయనకి బయటి ప్రపంచంతో సంబంధం లేదు. పైగా, ఆయన జన్మించిన కులంవాడికి, ఆరోజులలో, సంస్కృతంలోని వేదాలు మొదలైనవి అందుబాటులో లేవనే చెప్పాలి. కాగా మఫరకవికి యిచ్చిన స్మరణీయమైన ఆ ప్రత్యుత్తరంతో మానాన్ని వదులుకున్న ఆ తొలి పదహారేళ్దాకా, నమ్రాళ్వరుకి వేదోపనిషత్తులతో ప్రత్యక్ష పరిచయం లేవని భావించవలసి వుంటుంది. అందువలన నమ్రాళ్వరు కృతులకూ ఆ ప్రసిద్ధ సంస్కృత పవిత్ర గ్రంథాలకూ మధ్య కనిపించే పోలికలు కొంతవరకు ఆధ్యాత్మికానుభూతికి సత్యం గురించిన అంతరిక జ్ఞానానికి సంబంధించిన భావాలుగా గ్రహించడం సముచితం.1

- ‘ఈ వాప్యం ఇదం సర్వం’ (సర్వమూ ఈళ్వరుని నివాసస్తానమే) - ఇది సహేతుకంగా నిర్ణయించబడలేదు. ఈ రోపనిషత్తులోని తొలివాక్య మిది. అలాగే, శ్రీమహారాయణుడు పరబ్రహ్మమన్వది కూడా చర్చించబడలేదు. తైత్తిరీయోపనిషత్తులో ఇది ఉదాహరించబడింది.

అంతేకాక వేదోపనిషత్తులలోని బాలా భావాలు నమ్ముళ్లారు కాలపు హిందుమత పునర్దారణ వల్ల వాడుకలోకి వచ్చి వుండవచ్చు. ఆ భావాలను ప్రవచించే పురాతించేహేసాలు కూడా సామాన్యాల వ్యవహారాలో కలిసి వుండవచ్చు. పైగా నమ్ముళ్లారుకి బాలాకాలం ముందునుంచీ నారాయణని (తిరుమాల్) పూజించే సంప్రదాయం తమిశులలో ఉంది.² ఏమయినప్పటికీ, ఈ విషయాన్ని యింతబిలో విరమిసాను. వేదోపనిషత్తులు ఇతర హౌందవ పవిత్ర గ్రంథాలకీ తమిశుల తిరుమాల్ అర్పనా విధానానికి గల సంబంధ బాంధవాల జోలికి పోకుండా, పరబ్రహ్మం గురించి నమ్ముళ్లారు కృతులు ఎం చెప్పాయో ఆ అంశం మాత్రం తెలియజేసాను.

భగవంతుడే పరబ్రహ్మమని నమ్ముళ్లారు అభిప్రాయం. అది పూర్తిగా వేదాంతపర మయింది. అత్యా ప్రపంచమూ ఆయన దృష్టిలో సత్యాలే. అయితే వాటికి ప్రత్యేక అస్తిత్వ మంటూ లేదు. అవి భగవంతుని అంతర్మాగాలు. వాటిలో అతడు నెలకొన్నాడు, అవి పరబ్రహ్మానికి వెందినవి. అందువల్ల పరబ్రహ్మం నిజానికి ఒక్కటే.

‘త్రిపురాంతకుడైన శివునికి
ఒసగెను దక్కించభాగము.
సర్వదిశాభిముఖుడైన బ్రహ్మాను
సృష్టించెను నాభినుండి.
ఈ లోకమునూ ఆతడు
గోచర మగునట్టు చేసే.
అతడేమో హృదయసుడు.
నిజము పరికించువో
అందరూ అతనిలో ఉన్నారు.
అదే అతని మాయ.’

కాగా, నమ్ముళ్లారుకి ఈ ప్రత్యక్ష ప్రపంచం బ్రహు కాదు. కొందరు భారతీయ అదర్శవాదులూ ఇలాగే భావిసారు. అది నశ్యరమే. ఇందులో సందేహం లేదు. అయితే అతని నిరియం ప్రకారం ఎప్పటికప్పుడు ముల్లి ప్రభవిస్తూ వుంటుంది. వృద్ధిక్రయాలు, జననమరణాలు - ఇవి నిరంతరం కాలచక్రంలో కొనసాగుతూనే వుంటాయి. పరబ్రహ్మం నుంచి అది ప్రభ వించింది. భగవంతుని వల్ల అది మనగలుగుతున్నది. స్థితికారకుడూ అతడే. ప్రశయకాలంలో అది అతనిలో లీనమై పోతుంది, పునఃసృష్టి

2. తమిశుల అత్యంత ప్రాచీనమైన సంగ్సాహాత్యంలో ఇది ఉంది.

3. తిరువాయ్యమేళి : 1. 3. 9.

కావడానికి ప్రశ్నయం పరిసమాప్తి కాదు. అ తర్వాత ప్రపంచం మళ్లీ ప్రశ్న విష్టంది. అతని ఆజ్ఞానుసారం మరొక కాలచక్రంలోకి ప్రవేశిస్తుంది.

‘శివుడు లోకాలను నశింపజేయగా
బ్రహ్మ వాటిని తిరిగి సృష్టింపగా
అతడు మాయ యేదో పన్నును
సురలకు సైతము తెలియదది.’⁴
‘నేను సృష్టించితి
జలధి పరివేష్టితమౌ ప్రపంచమును.
అ ప్రపంచమును నేనే.
పరిపాలకుతను నేనే.
ధ్వంసము చేయుదు
లీనము చేసికొందు తుదకు.
భగవంతుడను నేను.’⁵

‘ప్రపంచమును నేనే’ అనే మాటలు గమనించదగినవి. సృష్టి స్థితి లయములతో పాటు అతడు పునఃసృష్టిస్తున్నాడు. ఇది అతని అనంత మైన లీల. ఈ ప్రపంచం పుట్టుతూ గిట్టుతూ ఎప్పుడు మార్పులకు లోన వుతూ వుంది. అయినా అదే అతని విరాట్ స్వరూపం. ఈ దృష్టితో చూస్తే అతడే ప్రపంచం. చిన్న దైనా పెద్దదైనా ప్రతి వస్తువులోనూ అతడు నెలకొన్నాడు. అది అణవే కావచ్చు; సీటి బుడగ కావచ్చు.⁶ పిచ్చిపువు కావచ్చు.⁷ చక్కని నక్కలతమే కావచ్చు. అంతర్యామియై అతడు సర్వ సదారములలోనూ నెలకొని వున్నాడు. కనిపించే ప్రతి చోటూ అతని నివాస స్థానామే. అయితే అది మనం చూడగలిగి వుండాలి.

‘అన్నిటా అతడున్నాడు —
ఇస్మీముమైన ఆకాశము
పృథివ్యాప స్తోచో వాయువులు
అన్నిటినీ ఆక్రమించినాడు.
దేహములో ప్రాణము వలె
అన్నిటా అతడు నెలకొన్నాడు.

4. తిరువాయ్యమ్మి : 1. 1. 8.

5. పైదే : 5. 6. 1.

6. పైదే : 1. 1. 10.

7. పెరియ తిరువంతాది : 73.

8. తిరువాయ్యమ్మి : 3. 1. 8.

కాని అగోచరు డతడు.

వేద వేద్య డతడు

ప్రశ్నలే అతని ఉనికి.

లోకము లన్నియు అతనిలో నెలకొన్నవి.'⁹

అందువల్ల మానవుని హృదంతరాళాలలో ఎక్కడో భగవంతుని రహస్య అలయం నెలకొని వుంది. నమ్మిళ్లారు ఇలా పేరొక్కన్నాడు :

‘నాలో అతడున్నాడు.’¹⁰

‘నాలో అతడు లేకున్న

నే నెటు జీవింతు ?’¹¹

‘అతడే సహరముగ వచ్చే

అతి రహస్యముగ ఎదలోకి చొచ్చే

నా శరీరములో అతడు నిలిపె

నా ఆక్కుతిలో కలిసిపోయె.’¹²

నమ్మిళ్లారు అగత్తనన్ (లోపలివాడు), పురత్తనన్ (బయటివాడు) అని సాభిప్రాయంగా ఉపయోగించాడు.

‘అతడున్నాడు లోపల, ఉన్నాడు బయటను.’¹³

లోన ఉన్నాడనుకొన్న

అతని ఆక్కుతులే యివి యన్నియు.

లోన లే ఉనుకొన్న

ఈ ఛాయ లన్నియు

అతని ఛాయలే.

అత కున్నాడు, ఉన్నాడు

ఈ గుణర్వయములో.

లోన ఉండియు, ఉండకయు

అతడు నెలకొన్నాడు.’¹⁴

ఈ రెండు గుణాలు సర్వవ్యాపకుడైన అతని లక్ష్మణాలు. ఆ తరువాత-
అనగా అన్యేషణాంతరం - నమ్మిళ్లారు పరిశ్రమ్మ సాఖ్యత్సౌరం
పొందినప్పాడు, ఈ విషయాన్ని మరింత విషులంగా ఆభివర్షించాడు.

9. తిరువాయమ్మె : 1. 1. 7.

10. పైదే : 2. 5. 3.

11. పైదే . 1. 7. 6.

12. పైదే : 1. 7. 7.

13. పైదే : 1. 3. 2.

14. పైదే : 1. 1. 9.

‘అసంత మాయాన్యితు దత్తడు
జీత్తులమారి చోరుడు.
ముక్కా మొగ మెరుగని కవిగా
కనుగప్పి నాలో చొచ్చి
మనః ప్రాణములలో కలసిపోయే.
వాటి నతడు కబళించి
తానెయై సెలకొన్నవాడు
అంతటా నిండియున్న వాడు.’¹⁵

ఈవిధంగా భగవంతుడు మానవడిలో ఉన్నాడు. బయటకూడా, అనగా లోకంలోనూ ఉన్నాడు. అతడు శిష్యగణానికి శెందిన సహజ శక్తులు-అమరులు-అతడు వేసిన నమూనా ప్రకారం నిరంతరం నిర్వి రామంగా కృషి చేస్తున్నాయి. ఆతడే భూత భవిష్య ద్వారమానాలు. అతడు సృష్టించిన కాలం అతడే :

‘నీవే కాలమవు.
భూత భవిష్యత్తులు నీవే.’¹⁶

మరో భిన్నమైన ప్రశ్నేకారంలోనూ అతడు లోపల, వెలుపల ఉన్నాడు. ఎక్షార్ట్ (Eckhart) భావించినటుగా, అతడు బ్రహ్మండ మంతటా ఉన్నాడు. వరాబరములలోనూ మానవడిలోనూ సెలకొని వున్నాడు. కాని అతడు లేడు కూడా. అన్నిటినీ అధిగమించి ఎవరి చేతికి అందకుండా వున్నాడు. అతడు కాలాతీతుడు; లోకాతీతుడు. పరిమిత మైన మానవ మేధకే కాక అతని అత్యంత పరిమిత వనోవిలాసానికి కూడా అతీతుడు.

‘నా హృదయములోనే కాదు
అందరిలోనూ సెలకొన్నాడు
ఆ మాయగాడు.
అతడు దేహప్రాణములు
అగ్ని వాయువులు.
అశడు సమిపసుడు
దూరసుడు కూడా!
అలోచేనా తీతుడు’

15. తిరువాయ్యమ్మా : 10. 7. 1.

16. పైదే : 3. 8. 8.

నిర్మలుడు, ఎవరికీ అందడు.'¹⁷
 'సలుపవచ్చగాక విశ్వప్రయత్నము
 తెలిసికొనలేని ఆగాధ మిది
 కొలువలేము పొడవ వెడల్పులు
 బ్రహ్మండమైన ఆకృతి.
 జీవులారా !
 ఎరుగలేరు మిారు
 ఎంత ప్రయత్నించినా.'¹⁸

పరబ్రహ్మం ఒక్కచే అయినా, నమ్మిళ్వరుకి అందులో అనంతత్వమూ అభిగమించే తత్వమూ కనిపించాయి. కానీ వ్యక్తి దృష్టి వ్యక్తి ప్రపంచం భగవంతుడు అనే మూడు లక్ష్మణాలు కనిపిస్తాయి. మానవుడి అత్యక్షు ప్రత్యేకమైన అస్తిత్వం ఉంది. అలాగే ప్రపంచానికి కూడా. కానీ భగవంతుడు రెండింటిలోనూ ఉన్నాడు. ఆ రెండూ ఆతనిలో ఉన్నాయి. వ్యక్తి ప్రపంచమూ నిజాలే. అయితే స్వతంత్రంగా మనలేవు. అవి భగవంతునికి చెందినవి. ఈ విషయాన్ని నమ్మిళ్వరు అవ్యక్త భాషలో తెలియజేసాడు. పరబ్రహ్మం అనిర్వాపనీయం, అతి గూఢం, కొలవడానికి శక్యం కానిది అని పేర్కొన్నాడు. మానవ విజ్ఞానానికి అందనిది. అలాగే కాలానికి కూడా అతితమయింది. బివరికి అతడు సృష్టించిన దేవతలకు సేతం భగవంతుడు అంతు చిక్కడు.

'బ్రహ్మమను
 ఎవరు తెలిసికో గలరు ?
 అతని రూపములే అయినా
 అ చతుర్ముఖుడు శివుడు —
 వారైనను తెలిసికొన గలరే
 నా దేవ దేవుని ?'¹⁹
 'మూలము లేని మూల కారణము
 అసమాను డతడు
 అన్ని టోకిని కారణభూతుడు
 ప్రపంచము తల క్రిందులైన
 అతడే పునఃసృష్టించువాడు

17. తిరువాయ్యమ్మి : 1. 9. 6.

18. పైదే : 1. 3. 6.

19. పైదే : 2. 7. 12.

అతనిని కొలుచు మర్యాలు గలరె ?²⁰

‘సమున్నతు డెవరు ?

సౌజన్య మూర్తి యెవరు ?

అతడే.²¹

ఇది లేదు, అది లే దనుచు

భావింపగా తరచు ?

భూమ్యకోశములందు

అతని ఆకృతిని పరింపగా

ఇంద్రియములకు సౌభయ మగునె ?

నితాంత సౌజన్యమూర్తి అతడు

అతనిని సమాపింప తరచు ?²²

పరబ్రహ్మాపు అనిర్వచనీయ స్థితిని విరోధాభాసముల సహాయంతో
నమ్మాళ్వరు అభివర్ణించడానికి ప్రయత్నించాడు :

‘నన్ను పాలించు నా దేవ దేవుడు

కలిమి లేములు

స్వర్గ నరకములు

మిత్రా మిత్రులు

విషా మృతములు

బహుభంగుల వ్యాప్తి దైనవాడు.

‘అనుభవించు సుఖ దుఃఖములు

సృష్టి సృష్టితలు

అనుకంపయు శిక్షయు

వేడియు నీడయు అతడే.

అతిగూఢు డతడు.

‘అతడు పొప పుణ్యములు

వియోగ సమాగమములు

స్నేతి విస్నేతులు

చౌగామఃలు, ఉన్నది లేనిది

అన్నియు నతడే.

‘అతడే ధర్మ ధర్మములు

20. పెరియ తిరువంతాది : 24

21. తిరువాయ్యమొళి : 1. 1. 1.

22. ప్రైదే : 1. 1. 3.

తెలుపు నలుపు ఎరుపులు
 సత్యా సత్యములు
 యౌవన వృద్ధావ్యములు
 [ప్రాత క్రొత్తలు....
 'సంతోష కోపములు....
 కీర్త్యప కీర్తులు....
 'అతడే ఎర్రని ఎండ, బల్లని నీడ
 అఱు తుల్యాడు, మహితుడు
 సంకుచిత వేశాల్యములు
 కదలు వాడు కదలని వాడు
 అన్నియు నాతడే
 అందరు పొందని వాడు.'²³

ఆయినా, నమ్మకాంగ్రేరుకి తన ఇష్టప్రాదేవంలో విశ్వాసం ఉంది. దైవత్వం అన్నది అనిర్వచనీయమనే అంశం ఆయనకి తెలియకపోదు. ఆ భావాన్ని 'సౌజన్యమనీ మహాసీయమనీ మంగళప్రదమనీ' ఆయన అంతా అతడే, అనే మాటల్లో ఇమిడ్చాడు'.²⁴ భగవంతుని కోసం తహతహ లాడాడంటే, తన ఇష్ట దైవమైన శ్రీమన్నారాయణుని కోసమే ఆయన తపన చెందాడు. శంఖచక్రధరుడనీ, తులసిమాల ధరిసాడనీ, స్వర్ణదుకూలాలు ధరిసాడనీ, మకుటధారి అనీ, నీలమేఘుడనీ, పద్మనేతుడనీ, రూపెత్తిన సౌందర్యమనీ తైత్తిరీయాపనిషత్తు నారాయణుని అభివర్ణించింది. ఆ నారాయణుని తమిశలు తిరుమాల్ అని వ్యవహరించారు. వేదాలలోనూ అత్యంత ప్రాచీనమైన తమిళ సంగ సాహిత్యంలోనూ నారాయణ ప్రశంసకనిపిస్తుంది.²⁵ నారాయణుడు పరబ్రహ్మమని నమ్మకాంగ్రేరు సంభాచించాడు; వ్యక్తమైక భాషలో తరుచుగా కీర్తించాడు.

'స్వర్ణరమకుటధారి
 పీరాధి వీరుడా
 చతుర్ముజుడా
 తులసిమాలలు దాల్చువాడా
 దేవదేవా!'²⁶

23. ప్రాదే : 6. 3. (1. 2. 4. 5. 6. 10)

24. సెయింట్ పెర్మార్ట.

25. క్రీ.పూ. రెండవ లేక మూడవ శతాబ్ది నుంచి క్రీ.శ. రెండవ శతాబ్ది దాకా సంగయుగం వరితినట్లు చెప్పబడుతున్నది.

26. తిరువాయ్యమేళి : 2. 5. 8. 9.

అని ప్రారంభించి, యంకా యలా అన్నాడు.
‘పురుషుడు కాదు త్రీయ కాదు.

బుదికి అందని వాడతడు.

అతేదిది, అతడిది కాదు.

అతడు లోచు తలచినట్టు
అయినా ఆ రూప మతనిది కాదు.’²⁷

ఈ యిష్టదైవమైన నారాయణునే నమ్మశ్వరు కిర్తించింది. కానీ అప్పుడప్పుడు వ్యక్తమైన అక్కతి అవ్యక్తంగా అనిర్వహసీయంగా పరిణమిస్తుంది.

‘దేవా! చెప్పము
నీ వదన వైభవము
ప్రతిషిలించెనా నీ స్వర్ంమకులమున ?
నీ పాదముల ప్రకాశము
వికసించెనా సీవు నిలిచిన పద్మముగా ?
నీ మేని కాంతియే
మారెనా స్వర్ందుకూలములుగా ?
ధరించిన మణిభూషలుగా ?’²⁸

ఇంతవరకూ సుస్పష్టమైన భాషలో సాగింది. ఇక అస్పష్టమైన ధోరజిలో

‘నీది సంతత వైభవము
వికసింపనిది, కృశింపనిది.
తుదిలేని విశద విజ్ఞానమూర్తి వి
పరిపూర్వుడతు సర్వమయుడతు.’²⁹

అంతర్యామిగానే కాక వివిధ కాలాలలో అవతరించి భగవంతుడు ఈ భూమిలో సంబంధం పెట్టుకున్నవాడుగా నమ్మశ్వరు సంభావింపాడు. అవతారమైత్తినప్పుడు అతడు దేహారియై త్రయమునకు లోనయ్యాడు. కాలావథులకు కట్టువడియున్నాడు. అన్నిటినీ అధిగమించినవాడు. జనన మరణాలలో కూడిన యూ ప్రపంచానికి రావడమే అవతార మంటేను. భగవదీత ఫూషిస్తున్నట్టు, మానవుడి మిద గల తుదిలేని అనుకంపనూ

27. పైదే: 2. 5. 10.

28. తిరువాయ్యమ్మిళి: 3. 1. 1.

29. పైదే: 3. 1. 8.

నిర్మిష్టప్రయోజనాన్ని పురస్కరించుకునే భగవంతుడు ఇలా ఎచ్చికంగా అవతారాలు దాల్చాడు. చెడుని సమాలంగా పెరికి పారవెయ్యడానికి ధర్మసాపనకూ అని నమ్మాశ్వరు ఉదాటించాడు.

‘ధర్మాత్మల బాధించిన కంసుని
విగతశీవుని చేయగా నీవు
అవతరించితివి పృథివిని
వే భవోలసిత స్వదోకమును వీడి.’³⁰
‘మానవుడై దేవుడవతరించి
దుఃఖమయమా జీవితము గడుపుట
మా కండ్లయొదుట సాక్షాత్కరించుట
దుఃఖము నుండి పైకెత్తి మమ్ము
దైవత్వమునకు గౌనిహోవుటకే.’³¹

జీవరాత్ర పరిణతికి ప్రతీకలే ఈఱవతారాలని కొందరు అభిప్రాయ వఁగా, అనంద కె. కుమారస్వామి, అల్లన్ హాక్కి వంటి మరికొందరు మనస్తత్వ, వేదాంత శాస్త్రములలోని నిత్యసత్యములను సూచించే ప్రత్యేక విష్ణులుగా వాటిని పరిగణించారు.³²

అవతారాలు చారిత్రక సత్యాలనీ, మరల మరల సంభవించేవనీ నమ్మాశ్వరు భావించాడు. బాలాచోట్ల అయన అవతారాలు గురించి చెప్పాడు. అవి జరిగినవనే అయన అభిప్రాయం. అవి జరిగిన కాలాల్లో తాను జీవించక పోతినే అని విచారించాడు. చర్చ చతుర్షకి భగవంతుడు కనిపీంచకపోయినా, మనస్సుకి అవతారాలు గోబరిస్తాయి. రెండు విధాలుగా అవి అయన దృష్టిలో సత్య సమృతములు. అవి ఒకప్పుడు జరిగిన నంఘుటనలు. అంతేకాక అవి సతతమూ మానవునిహృదయంలో జరుగుతూ వున్నాయి. కాగా అవతారాల వివరాలను గుర్తు చేసుకున్నాడు. ఉదాహరణానికి, కృష్ణావతారంలో గోకు

30. తిరువాయ్యముఁ : 3. 5. 5.

31. పైదే : 3. 10. 6.

32. కృష్ణలీల చరిత్ర కాదని మానవుని హృదయంలో అవిష్కరించబడిన ఒక విధానమనీ తైష్వవ గ్రంథాలు పేర్కొంటున్నట్లు అనంద కె. కుమార స్వామిగారు తమ హిందూయిజం అండ్ బుట్టిజంలో పేర్కొన్నారు. మనస్తత్వ, వేదాంత శాస్త్రాలలోని పరమ సత్యానికి ప్రతీకయే కృష్ణ లీల.... భగవంతుని విషయంలో మానవుడు సాత్రీవక ప్రవృత్తి గల త్రీ అవుతున్నాడు— ది పెరెన్నియల్ ఫిలాసఫీలో అల్లన్ హాక్కిని.

లంలో కృష్ణుడు³³ నెరపిన బాల్యకీడత్తీ, త్రివిక్రమావతారంలోని భయంకరా కృతినీ హిరణ్యమణి సంహరించిన నరసింహునీ గుర్తు చేసుకున్నాడు. భగవదవతారములోని సువిశాలమైన భావం నమ్మాళ్వరుని బహుధా ఆకర్షించింది; స్పుందింపజేసింది. సమున్నతులలో సమున్నతుడైన భగవంతుడు హీనాతి హీనుల మధ్యకి రావడం, సామాన్య మానవుల బాధలను దుఖాలను భరించడం ఆయన్ని కదిలిపు వేసింది. సకల లోకానాయకు డెన ఆ భగవంతుడు అడవిలో అలకాపరుల మధ్య బాలకృష్ణుడై నివసించడం, పోయి పోయి వెన్నును దొంగిలించిన కారణంగా రోటికి బంధించబడడం ఇందుకు ఒక ఉదాహరణం.³⁴ ఈ అంశం నమ్మాళ్వరు కవితను ప్రభావితం చేసిన వైనం మరోచోటు ప్రస్తావించబడింది.

నమ్మాళ్వరు ప్రస్తుతించిన పవిత్రమైత్రాలు దక్కిణాపథానికి. ముఖ్యంగా కేరళకు చెందినవి. ఆయన స్వయంగా ఈ మైత్రేత్రాలు సందర్శించాడా అనే సందేహం కలుగుతుంది. కురుగూర్ అని అనాశలో వ్యవహారించబడిన తిరునగరిలోని చింత చెటుని ఆయన విడిచి పెట్టిఉద్దేశి, వివిధ మైత్రేత్రాల నుంచి ఆయాదైవతాలే దర్శన మిహ్వాలని ఆయన వద్దకు వచ్చారనీ. సంపదాయజ్ఞల కథనం వల్ల విదితమవుతున్నది. ఏది ఎలా ఉన్నా ఆయ మైత్రేత్రాలను వర్ణించేటప్పుడు నమ్మాళ్వరు ఎక్కువగా ప్రకృతి వర్ణనలు చేశాడు. ఆయన దృష్టిలో ప్రకృతి భగవంతుడి శరీరం. ఆయ అవతారాలలో భగవంతుడు కనిపించిన ప్రత్యేక రూపాన్ని అభివర్ణించాడు. తిరునెల్యేలీ జిల్లాలో తొప్పుపర్రి తీరాన గల తిరుప్పుళింగుడిలోని దేహాన్ని ఆయన ఇల్లా సంచోధించాడు.

‘తిరుప్పుళింగుడిలో శయనించిన దేవా !’³⁵ అని.

ప్రతి పణ్యమైత్రమూ నమ్మాళ్వరు దృష్టిలో భగవంతుని నిలయమే. వేంకటం³⁶ గురించి యిలా అన్నాడు.

‘అన్నిటికి అతీతుడా !

తులసి మాలలు దాల్చువాడా !

33. తిరువిక్రమావతారంలో భగవంతుడు ఒక పాదంతో భూమినీ, మరో పాదంతో ఆకాశాన్ని కొలిచాడు

34. తిరువాయ్యమ్మె : 1. 3. 1.

35. తిరువాయ్యమ్మె : 9. 2.

36. అంధ్రప్రదేశ్ లోని తిరుముల-తిరుపుత్తి మైత్రేత్రం.

పలని వేంకటములో
నీవుండువు.'³⁷

భగవదర్శన భాగ్యం కోసం పరితపించే నమ్మార్యారు, తన ప్రయత్నం ఒక్కపే బాలదసీ, సంపూర్ణ శరణాగతి ఒక్కపే అందుకు ఉపకరిస్తుందని పేరొక్కన్నాడు.

'నీ కీర్తి నిరుపమానము
భువనశ్రుతయ కర్తవు
నన్నేలు దొరవు.
మునులును సురలును
అభిలషించు తిరువేంకట నాథుడా !
నేను నిరాశ్రయుడను.
నీపాదముల నాశ్రయించితి.
ఇక అవే నాకు శరణ్యము.'³⁸

మన అర్థతను బట్టిగాక భగవంతుని అపారమైన కరుణ వల్లనే ఆశ్రయం అభిస్తుందని నమ్మార్యారు అభిప్రాయం. అలా శరణు వేడడం భగవంతుణి ప్రేమివడుమే అవుతుంది. ఆప్రేమ తీవ్రతరమైతే, ఆ తర్వాత మరేమా కోరడానికి మనుషు పుట్టదు. ఆ ప్రగాఢమైన భక్తి భావం భగవంతుడు ప్రసాదించే వైకుంఠము కంటే మంగళ ప్రదమయినదీ అనందకరమయినదీను. అయిన యిలా అంటాడు :

'దేవదేవా !
నాదొక విన్నపము.
నీభక్తుల కేదో ప్రసాదింపగ
నీవు యోచించుచున్నావ.
కరుణాన్యితుడైన నీవు
వారి కిత్తువేమో వైకుంఠమునైనా
అవి మధురమా మంగళ ప్రదమా
నిన్ను కీర్తించుట కన్నను ?'³⁹

భగవదృక్తి, సంపూర్ణ శరణాగతి - ఈ రెండే నత్యలోకానికి దారి తీయగలవని నమ్మార్యారు నీమ్మకం.

37. తిరువాయ్యమ్ : 2. 6. 10

38. పైదే : 6. 10. 10. 39. పేరియ తిరువంతాది : 53

'నశించును
పురాకృత పాసకర్మ

బహు ప్రాచీనమౌ ఆ భారము ;
 కొరత యేమియు కలుగదు.
 మనసును పరిశదము చేసికొని
 అంతరంగమును⁴⁰ త్వాశనము చేసికొని
 శ్రీ నాథుని⁴⁰ పాదములను
 ప్రతినిత్యము భక్తి గొలుచు వారికి.
 ‘ఆనన్న మగుగాక మరణము
 ధ్యానమున మరణించుటయే
 శక్తి, విజయము.’⁴¹

పరమ సత్యమనగా భక్తియే. అది లోకంలో మనల్ని అవరించే వుంది. అవతారంలా ఆరుడెంచి, మనల్ని స్పృశిస్తుంది. ధ్యాన మగ్నులమై వున్నప్పుడు. ఇతరులక్కే తే అది అలభ్యం ; నిగూఢం. భగవంతుణ్ణి ప్రేమించే వారికి అతడు నులభుడు.⁴²

అత్య అవసరకు లోనయినా, అయిన ప్రశ్నలెన్నో వేసినా నమ్మార్పితు త్వాత్తివ్వక చింతన ఆశాజనక మయింది; భగవంతుడున్నాడనే విశ్వాసంతో కూడినది. అతడు కనక తన చిటికెన వేలు ప్రైకెత్తి తే బాలు. ⁴³

40. లక్ష్మీదేవి ; శ్రీమన్నారాయణసుని దేవేరి.

41. తిరువాయ్మో : 1. 3. 8. 42. ప్రైదే : 1. 3. 1.

43. శరణాగతి తత్వం గురించి నమ్మార్పితు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయానికి వ్యాఖ్యాతలు రెండు విధాల వ్యాఖ్యలు వెలయించారు. ఒకటేమో విశ్లేష్టికా చార్యులు (13 వ శతాబ్ది) చెప్పింది. దాన్ని శ్రీమణవాళమాముని సమ్మించాడు (1373 - 1443). వీరి మతం ప్రకారం మానవ ప్రయత్నం బట్టి వుండడు భగవదనుగ్రహం. అపారమైన అదివ్యాసుగ్రహం అన్ని అత్యల్సి అవరించే వుంటుంది. శరణాగతి లక్ష్మీ సాధనకు సోపానం కాదు. అత్య స్పృఖావం భగవంతుని కరుణ మోద ఆధారపడిస్తుంది. శ్రీ విశ్లేష్టికా చార్యుల సమాతికుడైన శ్రీ వేదాంత దేశికులది రెండవ మతం. శరణాగతి మానవుని విధ్యుతిధర్మ ముని (సర్వ ధర్మాన్ పరిత్యజ్య - భగవదీత) అయిన అభిప్రాయం. ఇదే నమ్మార్పితు అవలంభించిన ధర్మం. కానీ శరణాగతి భగవదనుగ్రహానికి కారణమని అయిన చెప్పిలేదు. శరణాగతి ఒక వ్యాజం. అందువల్ల భగవదనుగ్రహాన్ని సముపొరించేందుకు ఒక సదవకాళం లభిస్తుంది. అయిన దృష్టిలో, శరణాగతి, అనుగ్రహం భిన్నవిషయాలు కావు. శరణాగతి మానవుడికి సంబంధించింది. అనుగ్రహం దేవుడికి చెందింది. ఒకదాన్ని అనుసరించి మరొకటి వరిస్తుంది. ఒకే సమయంలో పని చేసేవి : మానవుని విముక్తికి దారి తీసేది. ఈ భిన్న వ్యాఖ్యలకు మధ్యవున్న సూక్ష్మ భేదం శ్రీరామానుజులవారి తదనంతరం దక్కిణాపథంలోని వైష్ణవులోకంలో పెద్ద వాగ్యహాదానికి కారణమయింది.

భగవదనుగ్రహం నేను నేనఁటూ ముందుకి వస్తుంది. తత్పుత్తితంగా భక్తి జ్ఞానాలు ఏర్పడి ముక్తి కూడా కలుగుతుంది.

‘మహిమ వరిలుగాక వరిలుగాక !
 శాప విమోచన మయ్యెను
 నాశము నశించెను
 నరకము తొలగెను
 యముని కింక పని లే దిచట
 కతి సేతము కనుమరుగవును.
 నీలమేఘ శ్యాముని భక్తులు ఎక్కుడెక్కుఢివారు గుంపులుగట్టి
 అడుచున్నారు
 పాడు చున్నారాతని కీర్తిని.’⁴⁴

పైందవ దైవతములపట్ల నమ్మాళ్వరు ప్రదర్శించిన తైఖరి గమనించ దగింది. అందులో మార్పులున్నా. శ్రీమన్నారాయణుడు పరబ్రహ్మమనే ఆయన అభిప్రాయం అచంచల మయింది. అతడు సృష్టించిన వారే యతర దైవములనీ, వారాతనినీ ధ్యానిస్తున్నారనీ ఆయన పేరొక్కన్నాడు. అతనిని అదైవములు కూడా పరిషూరంగా గ్రహించలేదు.⁴⁵ శ్రీమన్నారాయణుడు పరబ్రహ్మమని చెపుతూ, చేసిన పాపంనుంచి శివుణి అతడు రక్తించాడని పేరొక్కన్నాడు. బ్రహ్మ శిరస్సుల్లో ఒకదాన్ని శివుడు తుంచివేశాడు.⁴⁶ మూలకారణు దైన శ్రీమన్నారాయణుడు లోకాన్ని సంరక్షించడానికి సిద్ధంగా ఊండగా, లోకం ఇతర దైవతాల కోసం నిరీక్షించడం చూసి ఆయన ఆశ్చర్య వడాడు.⁴⁷ అన్న లోకాలను, వేలుల్ని సృష్టించినవాడు శ్రీమన్నారాయణుడు. అవేలులు అతనికి నమస్కరిస్తున్నారు. కనక అందరూ నారాయణునే భజించాలని ఆయన పేరొక్కన్నాడు.⁴⁸ ఈ సందర్భంలో ఆయన ముఖ్యంగా శైవుల్ని జైనుల్ని బౌద్ధుల్ని ఊడాహరించాడు. భగవంతుడి గురించి తుదిలేని వాదోప వాదాలు చేసేవారందరూ చివరికి ఎవరిని భగవంతుడుగా పేరొక్కన్నా ఆ భగవంతుడు శ్రీమన్నారాయణుడే అని ఆయన అభిప్రాయం.⁴⁹

44. తిరువాయ్యమ్మి : 5. 2. 1.

45. పైదే : 2. 2. 10. 2. 7. 12. 4. 10. 4

46. పైదే : 2. 2. 2. తిరువిరుత్తం : 86

47. తిరువాయ్యమ్మి : 4. 10. 1.

48. పై : 4. 10. 2.

49. పైదే : 4. 10. 5.

అయినప్పటికీ త్రిమూర్తి (బ్రహ్మ విష్ణు మహాశ్వరులు) కీర్తించ మని ఆయన కోరాడు. అలా కీర్తిస్తా వాళని గురించి అధికాధికంగా తెలుసు కోమని కోరాడు.⁵⁰ శ్రీమన్నారాయణని వివిధా కృతులే ఆవేల్పులందరూ-అని ఆయన అన్నాడు :

‘తన మూర్తిని సృష్టించుకొని
ఇతర వేల్పులుగా నిలిపె
ఆ దేవాధి దేవుడు !’⁵¹
‘ఎటుల నిన్న కీర్తింతు ?
మణివరుడా అని
నిన్న సుతింతునా ?
చంద్ర శేఖరుడా
చతుర్ముఖుడా అని
నిన్న సుతింతునా ?’⁵²

ఇక్కడ నమ్మశ్వరు భావించిన పరబ్రహ్మమైన శ్రీమన్నారాయణుడు ఆయన కంటికి త్రిమూర్తి స్వరూపుడుగా గోచరిస్తన్నాడు. ఆయన ఇలా పేర్కొన్నాడు : ‘నిన్న కీర్తిస్తన్నాను. ఇవ బ్రహ్మేష్టంద్రాది వేల్పుల్ని కూడా సరిసమానంగా కీర్తిస్తన్నాను. ఆ వేల్పులు అతని ఆకృతులే. అందరినీ కీర్తిం చండి, అంతమవతుంది కలి.’⁵³ పరబ్రహ్మపు శరీరం శివుడిగా బ్రహ్మగా అక్షిగు విభాగిత మయినట్లు మరో పాశరంలో పేర్కొన్నాడు.⁵⁴ శ్రీమన్నారాయణని ‘ముక్కంట’గా పేర్కొన్నాడు. ఈ పేరు శివుడికి ఉద్దిష్ట మయింది.⁵⁵

విభిన్నములైన యా అభిప్రాయాల్ని సమన్వయ పరచి నమ్మశ్వరు దృష్టిలో శ్రీమన్నారాయణుడే మూలకారణానికి మూలమని చెప్పడానికి వేదాంత దృష్టిగల వ్యాఖ్యాతలు చాలా శ్రమపడ్డారు. శ్రీమన్నారాయణుడే పరబ్రహ్మమన్నది నమ్మశ్వరు ప్రగాఢవిశ్వాసం. ఇందులో ఏమీ సందేహం లేదు. కానీ ఆయన విశ్వాసం మార్క్షిక జ్ఞానంగా సరించినప్పుడు. సర్వే

50. పైదే : 1. 3. 6.

51. తీరువాయిమొళి : 5. 2. 8.

52. పైదే : 3. 4. 8. మణివర్ధుడనగా విష్ణువు.

53. పైదే : 5. 2. 10.

54. పైదే : 4. 8. 1.

55. పైదే : 10. 10. 1.

సర్వత్రా ఇతరులు పూజించే దైవాలలో ఇతర మతాలలోని దైవాలలో ఆయన శ్రీమన్నారాయణనే దర్శించాడు.

‘తన జ్ఞానము ననుసరించి
తన యిష్టదేవము గౌతిచి
దర్శించు నాతనిని, నిర్మలుని.
తనకు నచ్చినట్లు పయనించి
అతని పాదములు చేరుదురు
భగవద్దర్శనము కోరువారు.’⁵⁶

‘సీవు వెలయగా జేసితిపి
ఎన్నో అర్పనా విధానములు ;
మనో భావముల భిన్నత్వమున
ఎన్నో మతములు;
ఎందరో వేల్పులు
ఎన్నో ఘురణలు.
సీ ఆకృతినే మలచుకొంటిపి
అసంఖ్యాక రూపములుగా.
నిరుపమానుడా !
నిన్నెవరితో ఉపమింపగలను ?
సీకై తహా తహా లాడుచున్నాను.’⁵⁷

ఆవిధంగా నమ్మార్యారు తన తొలి కృతి అయిన తిరువిరుత్తంలో పేర్కొన్నాడు. చివరికి. పరబ్రహ్మ సాక్షాత్కారానంతరం. అస్పష్టమైన ధోరణిలో ఆకృతుల్ని గురించి పేర్కొన్నాడు. వాటిని ఇదమిత్తమని మనం నిర్వచించలేదు.

‘సీవు శూన్యమవు
సర్వ వ్యాపకుడవు
అగాధమును మించిన అగాధమవు.
ఉన్నతిని మించిన ఉన్నతిపి.
మహా మహిమా న్యోతుడవు
సుమము లది వ్యక్తి కరించు.
అవధులు లేని ఆనందమవు
నన్నావరించిన వాడవు.

56. తిరువాయ్ మొళి: 1. 1. 5.

57. తిరువిరుత్తం : 96.

నా ప్రగాఢ వాంఘను తీర్చు వాడవ
నా అన్యేషణమును తీర్చు వాడవ.'⁵⁸

ఈ శూన్యాన్ని ఈ అనందాన్ని ఈ మహిమనూ అయిన శ్రీమన్నారా
యజుడని వ్యవహరించాడు; నారాయణకృతిగానే భావించాడు. అన్ని
టినీ పరిత్యజించే నిర్మల ప్రేమయే సోషానంగా భావించడమే కాక అయిన
అదే అనుసరించాడు. అనంతుడూ శాశ్వతుడూ అయిన భగవంతుడి అన్యే
షణకు విన్నపాలతో కూడిన శరణాగతిని అవలంబించాడు.

^{58.} తిరువాయ్యమ్ము? : 10. 10. 10.

9. నమ్రాళ్వరు కవిత

విశ్వసమూ సహజజ్ఞానమూ పురస్కరించుకుని పరబ్రహ్మ నేయషణకు పూనుకున్న నమ్రాళ్వరు వంటి మార్పికుడు ఎప్పుడు కవి అయ్యాడు ? ఈ ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరం చెప్పడానికి కవిత్వానికి సంబంధించిన విభిన్నాచి ప్రాయాల లోకంలో పయనించవలసి వుటుంది. తత్ఫలితంగా, ఆ అభిప్రాయాల తుష్ణీరచిందువులకు తడిసినా, ఆ సిదాంతాల నిర్వహనాల పొగ మంచులో చిక్కుకోవడం తథ్యం. కనుక నేను ఆచర్చుచోలికి పోవడం లేదు. ఉదాహరణ పూర్వకంగా నమ్రాళ్వరు కవితా స్వభావాన్ని పరిశీలించడమే నా ఉద్దేశం.

కవితను అనువాదం ద్వారా పరిశీలించాలని అనుకోవడం అధికార ప్రతినిధి ద్వారా యువతిని ప్రేమించడం వంటిదని రఫీంద్రనాథ లాకూరు పేరొక్కన్నాడు. కానీ నమ్రాళ్వరుని గురించి మరోభాషలో ప్రాసేటప్పుడు అనువాదాల మిాద అధారపడక తప్పదు. కవిత్వానువాదం ఎప్పుడూ అసమర్థంగానే ఉంటుంది. నమ్రాళ్వరు కవితను అంగ్లంలో అనువదించడం సాధ్యంకానీ పనిగా శ్రీ అరవిందులు అభిప్రాయ పడ్డారు. మణిప్రవాళ కే లిలో వ్యాఖ్యానాలు వెలయించినవారు వేదాంతానికి పాండిత్య ప్రకర్షకూ ప్రాథాన్య మిస్త్రా నమ్రాళ్వరు కృతుల్ని పరిశీలించారు. ఈ విధానం నేటికీ కొనసాగుతూ వుంది. తత్ఫలితంగా నమ్రాళ్వరు కవితా ప్రాపీణ్యం సరిగా గుర్తించబడ లేదు. వేదాంతం గొప్పదా ? కవిత్వం గొప్పదా అని కాదు ప్రశ్న. ఆయన కవిగా గొప్పవాడా లేక మునిగా గొప్పవాడా లేక వెష్టవమతంలోని రామానుజ శాఖకు పథః ప్రదర్శకుడా అని కూడా కాదు ప్రశ్న. అలాంటి చర్చకు అంతం వుండదు. పైగా దానివల్ల లాభం లేదు. ఇతర విషయాలలో నమ్రాళ్వరు ఎంత ప్రమఖుడైనా కావచ్చ. అలాగే ఆయన కవిగా ప్రమఖుడనీ తమిళ సాహిత్యానికి విశిష్టమైనసేవ చేశాడనీ చెప్పడం నా ఉద్దేశం.

భాతిక ప్రపంచం కేవలం భ్రమ అని తెలుపడానికి రథచోదకునీ గుహకృతినీ ప్లేటో వాడుకున్నాడు ; శంకరు దేహో రజ్జుసర్పములను ఉపయోగించాడు. అందుకు తత్త్వ శాస్త్ర వేదాంతాలు కవిత్వాన్ని వేసుకున్నాయి. కానీ ప్రస్తుతః తాత్త్విక సిద్ధాంతాలు గాని వేదాంత సూక్తులుగాని కవిత్వం కావు. అలోకిక భావాలను అనుభవంలోకి తీసుకురావాలి. అందుకుగాను అయిన్నితములేన శబ్దముల ద్వారా భావవ్యక్తికరణ చెయ్యాలి. ‘భక్తు శ్రోతు ప్రపంచానికి’ సన్నిహితం చెయ్యాలి. అప్పుడా భావాలు కవిత్వమనే అద్భుత లోకంలోకి ప్రవేశిసాయి. నమ్రాళ్వరు చేత్తలో ఈ అద్భుతం జరిగింది.

ఏమైనవుటికీ నమ్రాళ్లారు సక్కత్తగా తాను కవి ననుకుటాండు. అటు వంటవుడు కూడా తన కవిత్వం యావత్తూ భగవంతుని సృష్టిగానే భావిస్తాడు.

‘ఏమని చెప్పను ?
 నా ప్రాణ ప్రాణమై అతడు
 నా మాటలలో కవిత్వము పలికించను
 కాదు కాదు
 అవి అతని మాటలే
 అతని కిర్తిని అతడే గానము చేయను.’¹

అలాగే, తన కవిత్వమంతా ఆ బ్రాయిథుడికే ఉదిష్ట మైనట్లు అళ్లారు భావించాడు.² మానవుడికి రించడం మానుమని ఆయన కవుల్ని ఉద్ధరించాడు. ‘అందువల్ల లాభమేమిటి? తాను శాశ్వతదనసీ తన ప్రాధాన్యం తలచుకుని తృప్తివెందుతూ సిరులనే సంపదగా భావించేవానిని అయిన మానవుడి సుతించడం వల్లలాభమేమిటి?’ అని ఆయన ప్రశ్నిస్తాడు.³ ఆయన అన్నాడు గదా : ‘కవులారా! రండి. కషపడి జీవించండి. మించెమటతో మిం అన్నం తినండి. ఎందుకు కిర్తిస్తారు ధనవంతుని? ఈ లోకంలో నిజంగా ఎవరు ధనవంతుడు? ఎవ్వరూ లేరు. మిం అభిమాన దేవాన్ని కిరించండి. మిం గీతికలన్నీ ఎర్రని ఎరువు కిరీటం దాల్చిన ఆ శ్రీనాథుడినే చేరుతాయి.’⁴ ‘నాకు సంబంధించినంతచరకు భ్రమలకు లోనైన మానవుని గురించి నేను పాడను’ అని కూడా అన్నాడు.⁵

‘సాత్రవాని నాడె కంటె వేగంగా నా రోజులు గడిచి పోయినాయి; మరుగున పడాయి..... నా జీవితం శ్శాసమాత్రమే.’⁶

‘నేల మొద నిలబడ్డ ప్రతి మానవుడూ గాలిసవ్వడి. నడిచే ప్రతి మానవుడూ నీడ మాత్రమే.’⁷

ఇది యుగయుగాల వాణి.

అయితే యా వాణిని గ్రహించగలవాడు మానవుడే. నశ్శరమైన దేహం లో బంధించబడిన బైతన్యాన్ని గ్రహించగలవాడు అతనే. మానవుడికి

1. తిరువాయ్ మొరి : 7. 9. 2.

2. పైదే : 3. 9.

3. పైదే : 3. 9. 2.

4. పైదే : 3. 6. 1. శ్రీనాథుడంటే శ్రీమన్నారాయణఁడే.

5. పైదే : 3. 9. 8.

6. ది బుక్ అఫ్ జావ్ : 7. 6.

7. ది బైబిల్ : సామ్స్ 3. 9. 5. 6.

సంబంధించిన ఏదైనా సరే-పహాక జీవితాన్ని చూసి అతను అసంతృప్తి చెందిన అంశమైనా సరే-కవితకు ఇతివ్యత్తి మవుతుంది. నమ్మిళ్వరు కవిత లలో కొన్నిటిని దీన్ని చూడగలం.⁸ ఆయన దృష్టిలో మానవుడు మెరుపులూ అసిరుడు; త్వజభంగురుడు; పహాక జీవితం అహంకార పూరితం; ‘వానలో లేచి నశించే బుడగ వంటిది.’⁹

యోవనంలో సంపదలు అనుభవిస్తా కడుపునిండా తిని తాగి కలకం రులతో క్రీడిస్తా కాలం గడిపినవాడు వ్యధాప్యంలో పేదరికానికి లోనే కృశించిన చేతుల్ని తిండి కోసం బాపే ఆ హృదయ విదారక దృశ్యాన్ని ఆయన వరించాడు.¹⁰ రాజుంతఃపురంలోని పెద్ద భేరి మూగవోయింది.

‘మున్న ధరణి నేలిన వాడు
రాత్రి వేళలం దిపుడు
ఉఱ కుక్కలు కరవగా
చేత చిప్ప దాల్చి
అడుగు చున్నాడు అన్నము
అందరు చూడగా.’¹¹

ఇటువంటి భావాలతో నమ్మిళ్వరు పరబ్రహ్మస్నేహంకు ఉపక్రమించాడు; ఆయనకి పహాక జీవితం పట్ల అసంతృప్తి కలిగింది. ఈ విషయంలో ఆయన పూర్వ కవులైన సంగకాలపు కవులకి భిన్నుడై ఫనిపిస్తాడు.¹² వాళు ప్రకృతి పరిశులో మునిగిపోయాడు. జీవిత నాటకంలోని రంగ స్థలం గురించి నటుల్ని (హోనవడు) గురించి చెప్పారు. అంతేకాని జీవితాన్ని సూక్ష్మాతి సూక్ష్మంగా పరిశీలించడం జరగలేదు. అయితే నమ్మిళ్వరు సమకాలికులైన మార్కెట అధ్యాత్మిక కవులవలే సంపరించాడు. ఆ యుగ ధర్మం పహాక జీవితం గడుపుతూనే శాశ్వతమైన పదార్థాన్ని అన్వేషించడం. ఆ కోవకు చెందిన అన్వేషకులలో నమ్మిళ్వరు విశిష్టుడు.

8. పరబ్రహ్మస్నేహం అధ్యాయంలోని తొలి పేరాలు చూడండి.

9. తిరువాయము : 1. 2. 2. 4. 1. 6.

10. పైదే ; 4. 1. 7.

11. పైదే : 4. 1. 1.

12. అపవాదాలు లేకపోలేదు. తిరుమరుగాట్లుపుడై, పురిపాడల్ (కొన్ని పద్మాలు) కృతులు భగవంతుడికి సంబంధించినవి. అయితే ఆళ్వారులలో, నాయన్నారులలో కనిపిస్తున్నట్లుగా వాటిలో తీవ్రమైన తపనగాని స్వయంగా పొల్లోనడం గాని లేదు.

పహిక జీవితం పట విముఖత్వం వహించినా, దాన్ని కాదన్నా, ఆ తాలూకు భావాలు - ఒక స్తంభానికి మరొక స్తంభానికి మధ్య అలుముకున్న బీకటి కవిత్వం కావచ్చు. అయితే వాటిని కవి తన భావనా బలం చేత పహిక జీవితానికి అన్యయింపజేయాలి. నమ్మాళ్వరు చేసిన పని యిదే, ఈదాహారణానికి, ఇందియ భోగాల నిష్ప్రమోజనత్వాన్ని ఆయన యిలా తెలియజేశాడు, అస్పష్టతకు ఎడమివ్వకుండా.

‘భూషలు మృదుకేశ పొళములు గల
భామల పరిరంభ సౌభ్యముల తనిసిరి.
వారిపుడు
విశీర్ణ హృదయులు
పరిత్యక్తులు
సామాన్యులచే పరిష్టితులు.’¹³

మానవుల సంబంధాలు సంతృప్తికరములు కావనే భావం ఇలా రూపు దిద్దుకుంది.

‘వివాహ మాడిన వెలదులు
సంతానము బంధు మిత్రాదులు
కలసి కొందురు
అవల విడిపోయెదరు.
అంతటితో అది సరి.
ప్రేమ కలదె ? లే దెచ్చతును ?’¹⁴

భగవదనుగ్రహం చలని మెత్తని పుష్ప శయ్యలా మనల్ని సమిపిస్తుంది.¹⁵ సంపద చేరేసరికి బంధుమిత్రాదులు సహయంగా మనల్ని అవరిస్తారు ; కాని వాట నెత్తేరు పీల్చే జలగలు,¹⁶ ఈ ప్రవంచం దట్టమైన పోద ; తికమక పెట్టే దోషలు కలది.¹⁷ పంచేంద్రియాలు వంబనావలయాలు ; మొండి వ్యాధులనే కత్తులతో బాధించే యంత్రశాల.¹⁸

ఈక పహిక జీవిత పరిత్యాగం గురించి. ఏ జీవితం పట్ల విముఖత్వం వహించాడో, ఆ జీవితంలోంచే అళ్వరు ప్రతీకలు ఎన్నుకున్నాడు. ఈ

13. తిరువాయ్మెణి : 4. 1. 5.

14. ప్రేదే : 9. 1. 1.

15. ప్రేదే : 4. 1. 5.

16. ప్రేదే : 9. 1. 2.

17. ప్రేదే : 3. 2. 9.

18. ప్రేదే : 9. 1.

ప్రపంచం అయనకి మొదట్లో నిస్సారమైన మృగతృష్ణగా గోపరించింది. దానిని వరించేందుకు అయన దానినే గ్రహించాడు. భ్రమప్రమాదాల్ని స్పష్టమైన రీతిలో తెలియజేశాడు.

పరబ్రహ్మం వై పు అళ్యారు మొగ్గు చూపే కొద్ది, అ అన్యేషణా వాంధ అయన్ని వశం చేసుకుంది. అ వాంధ తన చుట్టూ ఉన్న నిజ ప్రపంచాన్ని అవరించింది. అయన ఇలా అంటాడు:

‘కడలి చెంతను మడుగున
నివసించు నారాయణ విహంగమూ !
అలుపు సౌలుపులు లేవు తరంగాలకు
అనవరతము సాగు వాటి అన్యేషణ.

నా జనని నిద్రించుచున్నది
లనిమిషులైన దేవతలవలె.
నా వలె నీవును నిద్రింపవు.
నీవు సైతము

పారిపోయితివా విరహమున ?
వలచితివా అతనిని ?

‘క్రోంచమూ !
హృదయమును ఏల్చుచున్నవి
నీ విషాదగీతికలు.
రెయ్యెల్ల వినిపించు నవి.
అతనిని నీవును వలచితివా ?
నీవును బాధకు లోనైతివా ?

అతడు దాల్చి సుగంధ తులసిమాలకే
చెందుచుంటివా తపన ?

‘విశ్రాంతి ఎరుగని సముద్రమూ !
వింత గొలుపుచున్నది.
రేయనక పగలనక ఛూపించుచున్నావ.
నీవును అతనిని వలచితివా ?
మావలె బాధకు లోనైతివా ?
లంకను గెలిచిన వాని పాదములను
అశ్రయింపగా తపన చెందుచున్నావా ?
‘పరిభ్రమించు పవనమా !
తిరిగెదవు మండుతెండను

చక్కలు మెరినే రాత్రివేళను.
 పర్యతాకాశములు, సముద్రములు
 అంతటా గాలించుచున్నావు.
 యుగయుగాలుగా
 వక్రధరుని చేరుటకు
 మావలె నీవును తపించుచున్నావా ?
 ‘అభవులలో లీన మయ్యేడు
 ఆకాశమా ! మంగళమగుగాక !
 అగమ్యానికి మనసిచ్చి
 అ ప్రేమవలయాలలో చిక్కువడితివా ?
 చంద్రుడా ! దురదృష్టవంతుడవు
 నీ కాంతి తరిగెను.
 నీలాకాశపు బీకటిని చూచుచు
 నిలబడితివి నీవు వృథముగా.
 మా వలె నీవును
 నమ్మితివా అతని మాటలు !
 అతని మాటలు సత్యములు.
 అతనిని విశ్వసించితివా ?
 వక్రధరునికి తపన చెందుచున్నావా ?
 ‘పగగొన్న కాశరాత్రి !
 పెక్కెండ్లు వరిలు.
 అతని కేమో మనసిచ్చి
 నిస్పంతయులమై యున్న మాపాతిట
 దాపురించితివి నీవు.
 బాధించుచున్నావు.
 పెక్కెండ్లు వరిలు !’¹⁹

ఆశ్వారు ఒక్కడే కాదు పరితపించడం. ఆ సృష్టికర్తను చేరుకునేం
 దుకు సర్వప్రపంచమూ పరితపిస్తున్నది !

ఈ భాగం ఒక ప్రణయగీతంగా ఉంది. ప్రేమలో చిక్కుకున్న
 నాయిక మాటలిపి ; నిజానికి నాయికలు అనాలి. ఇది త్రీ పురుషుల ప్రేమ కాదు.
 వివిధ మానవ సంబంధాలను నమ్ముళ్లారు భగవంతుని వైపుకి మరల్నాడు.
 అస్తిరములైనా ఆ సంబంధాలు మొదల్లో అయన్ని లోబరమకున్నాయి.

19.రువాయిమొ?: 2. 1.

భగవంతుని తల్లిగా తండ్రిగా తిరువిరుత్తం సంభావించింది. సృష్టియైదిని ప్రారంభమైన జననమరణాల వక్రానికి చిక్కుకుని జన్మలెన్నో యొక్కడానికి కారణభూతమైన ఆ బక్రంలోంచి బయటపడడానికి నమ్మిళ్వరు చేసిన దీర్ఘ తపస్సుని పలప్రదం కావించిన ఆ శ్రీనాథునిగా కూడా సంభావించింది.²⁰ సాటిలేని మాయను గురించి చెపుతూ తిరువాయ్యమ్ముఁఁ యిలా పేరొక్కన్నది. ‘అది ప్రాణ ప్రాణం. ఆళ్వరుని కన్నతల్లిగా తండ్రిగా చివరికి ఆ అగోచరుని కనుగొనడానికి తోడ్పడిన దేవుడిగా కూడా వరించింది.’²¹ దేవుడి రాజుగా అయన పేరొక్కన్నాడు :

‘ఒకరోజు పాలించి గతించెడు
భూధవుల వలె
సూర్యుడు అస్తమించె
చీకటి ఎగబ్రాకె.
లోకాలను కొలించిన దేవా !
మే మెంతవారము.
స్వర్గోకాధిష్టి !
నీవే నిజమైన దేవుడవు.
నీ కరుణ మా కనుగ్రహింపుము.
నీవును కలిగించితిపి ఆశాభంగము.
చీకటియే గతి అయ్యో.’²²

‘భగవంతుడు సప్రాట్లు. శాశ్వతమూ నిరుపమానమూ అయిన అతని దండం ఎడు లోకాలమిాద అధిష్ట్యం నెరపుతుంది. అతని అధికారం అనంతమైనది ; వాడిపోనిదీను.’²³ పైగా భగవంతుడు సర్వజ్ఞుడు. తన మేధ వల్లనే తికమక చెందే లోకానికి జ్యోతిని ప్రసాదిస్తూ అతడు తనవైపుకి మరల్చుకుంటున్నాడు.²⁴ భగవంతుడు జ్ఞానప్రదాత అయిన గురువేకాక నమ్మకస్తునెన మిత్రుడు కూడా!²⁵ పైపెచ్చ భగవంతుడు ప్రియుడు. అతని ప్రేమ కోసం ఆళ్వరు తపించిపోతున్నాడు. త్రీ పురుషుల్ని నన్నిహితం

20. తిరువిరుత్తం : 95.

21. తిరువాయ్యమ్ముఁఁ : 2. 3. 2.

22. తిరువిరుత్తం : 80.

23. తిరువాయ్యమ్ముఁఁ : 4. 5. 1.

24. పైదే : 4. 8. 6.

25. పైదే : 7. 5. 9.

చేసే స్వాభావికమైన ప్రేరణ మానవ ప్రేమ. ఆ ప్రేమ అళ్వరు చేతుల్లో ఒక ప్రతీక అవుతున్నది. దాని ద్వారా ఆయన భగవంతునిపట తనకు గల భక్తి భావాన్ని వ్యక్తికరించాడు. తిరువిరుత్తం తిరువాయ్యమొలో బాలా చోట్ల ఈ ప్రతీక ప్రయుక్తం, దీన్ని వాడినప్పాడ్లా, మానవ ప్రేమను తీవ్రతరం చేసి స్వశక్తి చేతనే అది భూమినుంచి అవలిలోకానికి చేరేలా చెయ్యగలిగాడు. ఏక సమయంలో ఆయన తనకు తెలియకుండానే రెండు ప్రదేశాలలో పయనిస్తాడు. కృత్రిమంగా కాక ఎంతో స్పష్టంగా లౌకిక ప్రేమను అభివర్ణిస్తాడు. తత్పత్తితంగా అది మానవప్రేమగా భావిస్తుంది. అలా చేసేటప్పుడు, ప్రతీకకు దివ్యతను అపాదిస్తాడు. అందువల్ల అది మరో లౌకిక కవితగా కనిపించదు.

అయితే లౌకిక ప్రణయం తాలూకు వివరాలు, అందులోని జీవం కనిపిస్తునే వుంటాయి. వీటివల అది కవిత్వ మవుతోంది. ప్రేమలో చిక్కుకున్న నాయికవలె, ఆళ్వరు తన ప్రియనికి సందేశం పంపిస్తాడు. తన చుట్టూ ఉన్న స్వాభావికలోకంలోని పత్రులు మేఘాలు భ్రమరాలు వహనం మొదలైనవాటినే ఆయన తన దూతలుగా ఎన్నకున్నాడు. ఆయన దృష్టి ప్రతిదానిని ఆకర్షించింది.

‘భాద్ర తక్కుని రెక్కుల నారాయణ విహంగమా !

సీ మనసు చాల మెత్తనిది.

నీవు సీ ప్రియడును

కనికరింపుడు నన్ను.

అతని యొదకు వెడలుడు

నేను పంపిన్న వారాహారులుగా.’²⁶

ఒక విహంగం చేసిన అర్పద్ర కారణంగా అది తనపట అవిధీయత ప్రదర్శించిందని ఆయన యిలా అన్నాడు :

‘అతనికి నా బాధ తెలుపుమని

సీతోనే చెప్పి పంపితిని

నాకు గుర్తున్నది

చిన్నారి విహంగమా !

నీవు చెప్పునైతివి

నారూపు చెడెను.

ఒడలు పాలిపోయెను

26. తిరువాయ్యమొ : 1. 4. 1.

పొమ్ము పొమ్మీక.
నీవారికి ప్రతినిత్యము
ముద్ద లిడువారిని
వెదక్కికొనుము క్రొత్తగా.'²⁷

పికములను ఉద్దేశించి:
'పికములారా !
ఎందుకీ మూగనోము ?
మీకేమి నష్టము కలుగును
నా సందేశముతో అతని కడకు పోయిన ?
మీరు నాకు చేయు సహాయ మిదే.
అతని కడకు పోయి చెప్పాడు.
నా పురాకృత కర్మవలన
నే నిచట
అతని పొదముల సేచింపలేకున్నానని.
నాకర్మను భరించి
అతనికి దూర దూరముగా పోవుచున్నాను.'²⁸

తర్వాత మగన్నిల్ అనే పక్కల్ని చూసి:

'సీల విహంగములారా !
చెప్పాడు
ఈ సాయము చేయడురా, చేయరా ?
నా సందేశము గొనిపోవరా ?
ఏమని చెప్పాడు !
నా బాధ తెలియును నా స్వామీకి
ఆ సీలమేఘ శ్యామునికి
అయినా కరుణింపడు.
ఈ బాధ తొలగునని
ఇయ్యడు మాట'.²⁹

ఆ తికమక యింకా సాగుతోంది. 'నా సందేశం ఎవరు తీసుకు
వెడతారు ! ఎవ్వరూ లేరా ? ఇంతలో భ్రమర రుంకారం వినిపించింది.
ఆయ్యరు ఆ భ్రమరంతో అన్నాడు గదా :

27. తిరువాయ్యమ్మే : 1. 4. 8.

28. పైదే : 1. 4. 2.

29. పైదే : 1. 4. 4.

‘పుష్టుల మిద వ్రాలుచ తిరిగే
బారల భ్రమరములారా !
బక్రాయుధుని మిరు దర్శించిన
చెప్పుడు నా మాటలుగా.
“జాగు చేయుచన్నావ
త్వరగా రమ్ము.
మరణింపకమున్నె అమెను కరుణింపుము.
సముద్రము వంటి పక్కములు గల
ఆ గరుడుని అధివసించి
బిరాన రమ్ము
అమె యున్న వీధికి.”³⁰

పరిభ్రమించే పవనం ఆర్యారుని స్పృశించింది. వాయువ తన సందేశం తీసుకుని పోవచ్చు; గాలి ఎక్కడికైనా వెడుతుంది. గాలి యేమో ఆయన్ని సమిపించింది. కానీ పంపదలచుకున్న సందేశం ఆర్యారు గొంతు లోనే ఉండిపోయింది. అపార కరుణ కలిగిన ఆ భగవంతుడు తన పాద పద్మాలను చేరవలసిన ఒక ఆత్మను సంరక్షించాలనే తహాతహాతో తనను నిర్మక్షుం చేస్తున్నట్టుగా మారుతం సాచించినట్లు ఆయన అనుకున్నాడు. ఒకవేళ ఇదే కనక నిజమయితే, మారుతమా! నన్ను ముక్కలు ముక్కలు చెయ్య, నాకు మరణమే శరణ్యం³¹ అని పేరొక్కన్నాడు ఆర్యారు.

ఈ ప్రణయ భావాన్ని ఆయన వర్ణించే సందర్భాలలో, అది మధుర భక్తి ప్రతీకకు జీవం పోస్తుంది. ఈ కింది పాశరంలో విరహాతప్త అయిన నాయిక అతనిని వ్రేమించినందుకు తన్న తాను నిందించుకుంటోంది.

‘గ్రామము నిద్రామగ్నము
అఖిలలోకము అంధకార మయము
కాలము కరుడు గట్టినది
ఈ దీర్ఘ రాత్రిగా.
అతడు అరుదెంచకున్న
ఎవరు నన్ను బ్రోచువారు!
నేను మహాపాపిని.
ప్రాగ్గిశారథము నథివసించి

30. తిరువాయ్యమ్మి : 1. 4. 6.

31. పైదే : 1. 4. 9.

అరుణభాను కుదయించడా ?
 ఈ రాత్రికి అంతమే లేదా ?
 రాత్రి యేమో కొనసాగును
 అఱువటువున నేను మరణించుచున్నాను
 శోకము నిద్రించుచున్నది
 చలి లక్ష్మీము చేయదు.
 మేలుకొని యున్నాను నేను.
 పేద హృదయమా !
 ఎందు కతనిని వలచితివి !³²

ఇదే ఫోరణిలో మరొకటి :

‘నా ప్రాణము తీయుచున్నది
 మల్లెల వాసనల తెమ్మేర.
 కురింజిప్పుణ్ణ³³ వినిపించుచున్నది
 సాయం సంధ్యను తేలియాడుచు.
 మత్తు కలిగించుచున్నది
 ఎర్రని నంజవెలుగు.
 నన్న బీల్పుచున్నవి
 పడమట మండే మబ్బులు.
 ఆ మాయగాని నీలోత్పులములు
 అగునా పద్మములు ?
 అతడు చుంచించెను
 ఈ బుజములు, ఈ వక్క మును.
 తెలియ లేకున్నాను
 మరెవరి నాక్రయింపవలెనో !’
 ‘దివ్య భ్రమరము చవి చూచిస
 ప్రసూనమును నేను.
 ఎటు సహింపగలను ?
 నా హృదయము నాది కాదు
 దీనివలన లేదు లాభము.

32. తిరువాయ్ మొక్క : 5. 4.

33. ప్రాచీన తమిళరాగం.

నే నెరుగ నైతిని
మరెవరి నాశ్రయింపవలెనో !”³⁴

ఈ పాశరాలలో కనిపించే త్రీ ఒక్కక్కసారి (కొన్ని సందర్భాలలో బాలామంది త్రీలు) భగవంతుణి సంబోధిస్తుంది. తన్న తాను సంబోధించు కుంటుంది. లేదా తన చుట్టూరా ఉన్న వస్తువుల్ని ప్రాణుల్ని సంబోధిస్తుంది. ఒక్కక్కసారి తన తల్లితో మాట్లాడుతుంది. లేదా గ్రామంలోని తల్లులతో మాట్లాడుతుంది. ఒక్కక్కసారి అమె చెలిక తె మాట్లాడుతుంది. కూతురు బాధను భూడలేక, అందోళన చెందుతూ ఒక్కక్కసారి తల్లి మాట్లాడుతుంది. అలా నాటకీయంగా ఉండే గీతికలు కనిపిస్తాయి. విభిన్న పాత్రలు భాషించినా, అళ్వరు భగవంతుని కోసం అనుభవించే ఆ తహా తహాను ఆ మాటలు అభివర్ణిసాయి. ప్రేమిస్తున్న త్రీ (నాయక) ప్రేయుణి బాలాసార్లు పిలిచింది. కాని ప్రత్యుత్తరం రాలేదు.

‘శిరసున చేతులు చేర్చి
పిలిచితి నిను రమ్మని.
పిలిచితి గొంతెత్తి.
సీవేమో రాకపోతివి.
భరింపలేను సీ సౌందర్యము
ప్రత్యుత్త రమైనా ఒనగవ.
నేను పిలుచునే యుంటి.
రమ్ము రమ్ము నాకడకు
అపరంజివలె మెరయువాడా !
పద్మనేత్రుడా !
పిలుచుచున్నాను సిగు విడిచి
వెరిషై మాటలాడుచుంటి నిచట.
ఎరుకకు అందని వాడతడు
సురల కైనను అందనివాడు !’³⁵

గ్రామ పెద్దలతో నాయక మాట్లాడింది. వారా అమెను అర్థం చేసుకో లేక పోయారు. అమె వింత ప్రణయాన్ని చూసి విసుగు చెందారు.

‘తల్లులూరా !
అలుక బూనితిరెందురు నాపై ?

34. తిరువాయ్యమ్ము : 9. 9. 1. 4.

35. పైదే : 4. 7. 1. 4.

అతనిని మాచిన ఆక్కణమే
 తిరుక్కురుంగుడి నాథుని³⁶
 అ శంఖ బ్రక్షధరుని
 చింబోష్టముల వాని పద్మనయనుని
 గ్రేమించితి నేను.
 ఎమి చేయదు ?
 నా హృదయము ఛొన్ని మాడుడు
 ఎల్లెడల అతడే కనిపించును !
 'తల్లులారా !
 నన్ను దూషింపకుడు.
 తికమక పడితి, డస్సిపోతిని.
 శంఖ బ్రక్షధారియై
 ఖడ గదాపాణియై
 విజయ ధనురారియై
 అతడు నెలకోన్నాడు
 నా కనులలో, నా మనస్సులో³⁷

నాయిక తన సభుల్ని ఉద్దేశించి యిలా అంది :
 'సభులారా, హరికొత్తులారా !
 మిందైనా చెప్పడు !
 తాళవృక్షములు గగనము నంటగా
 తేనెలొలుకు మలైల వాసనలు గుబాధింపగా
 తిరువల్ల వాళలో³⁸ నెలకొన్న
 నా స్వామిని
 నే నెపుడు చేరుకొందు ?
 నే నంత పాపచిత్తనా ?
 సభులారా !
 నన్ను దూషించి లేదు లాభము.
 కమ్ముతెమ్ముర పున్నెన్ను మిందుగా వీవగా
 మాధవీలత మధురిములు వెలార్పగా
 తిరువలవాళలో నెలకొన్న

36. తిరునెల్స్యలింజిల్లాలోని గ్రామం.

37. తిరువాయ్యమ్మెఱి : 5. 5.

38. కేరళలోని పట్టణం.

నా స్వామి
 పాదధూళిని నే నెపుడు
 చౌదల దాల్తనో !³⁹
 ఈ కిందిది కూడా అమె నఖిని ఉద్దేశించిందే :
 ‘గ్రామము కరినోక్కు లాడుచున్నది.
 అవి ఎరు వగుచున్నవి
 నా హృదయ క్షేత్రమునకు.
 తలి కోపోక్కు లేచొ తడుపుచున్నవి.
 అత డా క్షేత్రమున
 నాటిన ప్రణయధాన్యపు విత్త నము
 మొలకెత్తి పెరిగినది
 సముద్రమంత పెద్దదిగా.
 సభీ !
 నీలమేఘు శ్యాముడెంత నిర్దయుడే !⁴⁰

నాయకు కోపం వచ్చింది. ఆ కోపంతో ప్రియుణి నిరాకరించింది. అమెవి చిన్నిల్ల మాటలుగా ఉన్నాయి. ప్రియుడు తనను తన సఖురాం త్రణనీ మోసగించాడు. అటల సమయంలో తాము ఇసుకలో కట్టిన పిచ్చుక గూళనీ, వండిన గుజన గూళనీ, అతడు నిరాకరించాడు ; నిర్లక్ష్యం చేశాడు. ఆశ్వారు అంటాడు గడా : ‘వద్దు వద్దు - నీ ప్రేమ నాకు వద్దు. ఇక చాలు.’ ఇది మానవుల హృదంతరాళాలలోంచి పైకుచికి వచ్చిన అభిప్రాయం. మాన వుడి చేతలను భగవంతుడు అలా నిర్లక్ష్యంగా చూడడమా ! అందుకే మానవుడి ఆ ర్తధ్వని.

‘నీ వెవరవో నాకు తెలియును.
 ఆనాడు నీవు కాదా
 లంకను ధ్వంసము చేసినది.
 నీ మాయలు నాకు తెలియును.
 మమిక మోసగింప లేవు
 ఇచ్చి వేయుము మా అటవస్తువులు....
 ‘దేవా !
 వెడలిపొమ్ము మమ్ము వీడి.
 దబ్బరలు పలుకగా వలదు.

39. తిరువాయ్యమో ? : 5. 9.

40. పైదే : 5. 3. 4.

భూమ్యకాశముల కవి తెలియను.
 ధ్వంస మొనర్చు వక్రధరుడా !
 అటలాడ వలదు
 మా పెంపుడు బిలుకలతో, హూవై పత్తలతో.
 మమ్ము తపింపజేయకు
 తొక్కు పలుకుల మా సబురాంగ్రహను.'41

నాయక సఫి ఒకామె ఊరి ఆడబడుచుల్ని ఉద్దేశించి యిలా అంది :
 'తల్లులారా !
 అమెను మిారు ప్రేమింపరు
 అమె జోలికి రాకుడు.
 నీలోత్పల నయనాల నీరు తొలుకగా
 గడపు చున్నది కాలము.
 తొలైవిల్లి మంగలమున నెలకొన్న
 ఆ స్వామిని అర్చించుచున్నది.
 అతని పద్మ నయనములను
 అతని శంఖ చక్రములను
 సదా స్వరించు చున్నది.
 అమె జోలికి రాకుడు.
 'తల్లులారా !
 మిా రామెను త్యజించితిరి.
 అమె తొలైవిల్లి మంగలము చేరెను.
 కముల నీరు తొల్కుడగా
 హీనమౌ మథుర స్వరమున
 ఆ సాగర శయనుని
 ఆ గోప బాలకుని
 స్వరించు చున్నది.
 మిారు తొలగిపొండు.'43

నాయక తల్లి యిలా అంది :

'ఆ మాయాతీతుని

41. తిరువాయ్యమొ? : 6. 2.

42. తిరునెల్యేతి జిల్లాలో ఆర్యారు తిరునగరికి దగ్గరలో ఉన్న గ్రామం.

43. తిరువాయ్యమొ? : 6. 5.

నీల మేఘ శ్యాముని
 లోకముల కొలిచినవానిని
 ఆ పద్మ నేత్రుని
 సుగంధకుంతల నా కుమార్త
 ప్రేమించె మనసార....
 ‘శితల సుగంధ తులసిమాలలు
 మకుటమున దా ల్చినవానికి
 మనసిచ్చినది నా కుమార్త.
 కాంతి విహీన యైనది.
 లోకముల గ్రమింగిన
 ఆ నల్లని వానికి
 అరుణ వదనునికి
 కపటములు నేరించన వానికి
 చక్రధరునికి
 మనసిచ్చినది నా కుమార్త.
 కోలుపోయె కన్యాత్యము.”⁴⁴

నాయక తన సఫితో అన్న మాటలు ఈ కిందివి.

‘తిరస్కృతి ఏమి చేయ పథీ !
 గ్రామము వారి తిరస్కృతి
 నన్నెమిచేయగలదు.
 నా స్వామికి
 మనసిచ్చి తపన చెందెడు
 నన్నెమి చేయ గలదు ?
 అతడు గొనిపోయె
 నా లజ్జను నా కన్యాత్యము
 నా హృదయము సైతము.
 స్వర్గోకము నధివసించె
 సుర నాయకుడై.
 ఈ అపకీర్తిని బాణిద
 వాడవాడలు తిరిగి.
 యువతి చేయరాని పసిని —

44. తిరువాయ్యమ్ము : 6. 6.

అజ వీడి తాటియాకుల గుర్రము నెక్కి -
చాపెద నతని ద్రోహ కార్యము.'⁴⁵

అమెను (నాయికను) దయం పూనివట్టు గ్రామంలోని త్రీలు చెప్పు
కోవడాన్ని నిరసిస్తూ వారిని ఉద్దేశించి నాయిక సభ యలా అంది.

'తల్లులారా ! చెప్పుడు
ఎవరి సహాయము కోరవలె
ఈ వ్యాధిని నయము చేయగా ?
పొండవులను యుద సన్నదుల చేసి
వారికి విజయము ప్రసాదించిన
ఆ రథసారథి కోసము
అన్యేషించుచున్నది.
దిగ్నము చెందియున్నది.
'తల్లులారా !
ఈ సోదగ తై మాటలు వినవలదు.
మాంస ఖండములు వెదజల్లవలదు.
తులసిమాలలు దాల్చువానిని
ఆ మాయగాని పాదములను
అశ్రయింపుడు.
అమె వ్యాధిని నయము చేయుటకు.
అడ్డాక్కుటే మార్గము.
తల్లులారా !
అమెకు దయము సోకివట్టు
మనసున ఎంచవలదు.
అటుల మిారనుకొన్న
అమె గుణము మారదు.
పరిహార మొక్కటే కలదు
మణివర్షని మాయగానిని

45. ప్రైదే : 5. 3. నలుగురూ తిరిగే చోట తాటాకుల గుర్రపు బామ్మ మిాద ప్రీయుడు కూర్చోవడమంటే, అతను తన ఆశాభంగాన్ని తెలియజేయడ మన్నమాట. ఈ సంప్రదాయం పురుషులకే పరిమితం. అయితే నమ్మశ్వరు దీన్ని త్రీలకు కూడా వర్తింపజేశాడు. తిరుమంగై ఆశ్వరు కూడా ఇలాగే వేశాడు.

సేవించు భక్తుల పాదధూజిని
ఆమెపై చల్లుడు.'⁴⁶

నాయక తల్లి మాట లీ కిందివి :

‘నేల మీద కూర్చుండి
ఇది నా వామనుని నేల
అనుచు లాలన చేయును.
అకసము వంక చూచి
ప్రేలితో దానిని చూపుచు
అదే అతని వైకుంరము
అనుచు అర్చించును.
కనులు సీటిబుంగలు కాగా
అపోగా సముద్ర వర్షుడా !
అనుచు బిగరగా పిలుచును.
‘సుదతులారా ! చెప్పుడు
నే నేమి చేయవలయునో ?
అత డావహించే నా తనూజను.
‘చంద్రుని చూపించును
నా మణివర్ష డబట నున్నాడు -
అనుచు అరచును.
ఎదుట నున్న కొండను చూచి
దేవా ! రమ్మ రమ్మనును.
వాన కురియగా మబ్బుల చూచి
నా స్వామి అరుదెంచే ననును.
ఈ వింత ప్రవృత్తి తుద కేమగునో
నాకు తెలియరాకున్నది.
ఎంత పొపమతినో నేను
నాకిటువంటి కూతురు కలిగ !’⁴⁷

నమ్మార్యారు పై పాపరాలకి సంగకాలపు ప్రణయకవితకూ సామ్యం
ఉంది.⁴⁸ సముద్ర ఫోష, తుదలేని కాళరాత్రి, ఒంటరితనం, కమ్మ తెమ్ముర
ఒంటేకి తగలడంతో భగ్గన మండినట్లు అనుకోవడం, రాత్రి పూట ప్రతి

46. తిరువాయ్యమెళ్ళి : 4. 6.

47. పైదే : 4. 4.

48. నమ్మార్యారు కృతులనే అధ్యాయం చూడండి. తిరువిరుత్తం.

జూములోనూ క్రొంచం పిలుస్తున్నట్టుగా సప్పడి, దుర్ఘరమైన వెన్నెల లాలన, విరహాధను వర్షాకాలం ఎక్కువ చేయడం వంటి ప్రతీకల్ని సంగకవులు సర్వసాధారణంగా వాడుక చేశారు. నేటికీ యివి వాడుకలో ఉన్నాయి. నాయిక వివర్త కావడం (పొలిపోవడం), చిక్కడం, కాంతి విహీన కావడం, కరకంకణాలు వదులైనాయని చెప్పడం - ఇవి కూడా సంగ కవుల ప్రతీకలకు ప్రతి ధ్వనిలే. ప్రణయం గురించి వర్షించేటప్పుడు ఇవస్నీ వాడారు. విరహసలానికి చిక్కుకున్న తీకి సంబంధించిన వివిధ సన్నిఖేశాలు, ప్రియుణి తప్ప పడ్డడం, సభితో రహస్యాలు చెప్పడం, గ్రామ పెద్దలుగాని జోరి త్రీలుగాని - వారి మాటలకు నిరసన తెలుపడం, వారు నాయికను అర్థం చేసుకోకపోవడం, నలుగురూ తిరిగిబోట తాటాకుల గుర్రం ఎక్కుత్తారనడం - ఇవస్నీ సంగం సంప్రదాయాలే.⁴⁹ ఈ ప్రణయ నాటకంలోని వివిధ పొతలు - తల్లి, పెంపుడు తల్లి నాయిక సభి, ప్రియుడు అతని మీతుడు, సోదెగతై నాయికకు గాలి సోకిందని చెప్పడం - సంగ కాలపు ప్రణయ కావ్యాలలో సర్వసాధారణంగా కనిపించేవే. ఈ వివిధ వివరాలనూ సన్నిఖేశాలనూ పొతల్లి నమ్మార్యారు బక్కగా వాడుకున్నాడు. అందుప్ప అయిన భగవంతుణి ప్రేమించిన అ భక్తిభావం కొట్టవచ్చినట్టు మనకు తెలియవచ్చింది. ఈ విషయంలో నమ్మార్యారుకి సంగం ప్రణయ కావ్యాలకీ సామ్యం కనిపిస్తుంది. మానవ ప్రణయాన్ని అయిన ఒక ప్రతీకగా వాడుకున్నాడు. అయితే ప్రప్తుతం విశ్వసనీయంగా భావించబడుతున్న నమ్మార్యారు వృత్తాంతం బట్టి చూస్తే, సంగకాలపు సంప్రదాయాలను అయిన ఎలా గ్రహించ గలిగింది సహాతుకంగా చెప్పలేదు. ఇది తమిళ కవిత్వ చరిత్ర పరిశీలకులకు అనస్కి గొలిపే అంశమే అయినా, అనలు విషయ మిది.

సంగకవులు వాడిన పరోక్ష ధ్వనిని కూడా నమ్మార్యారు ఉపయోగిం చాడు. ఒక ఉచ్చాహారణ :

‘సాయం సమయ మయ్యే, అతడు రాలేదు.
జతగత్తీన వృషభముల గంఠల మ్రోతలో
తృప్తి చెందిన ఆవులు త్రుల్చిపడుచున్నవి.
కర్కుశ వేణువులు వదరుచున్నవి.
సంజవెలుగులో భాసించుచున్నవి
ములై మెగ్గలు, నీలోత్పలములును.

49. తాటాకుల గుర్రం మిాద తీ ఎక్కుందని పేర్కొని, నమ్మార్యారు సంప్రదాయానికి భిన్నంగా సంచరించాడు. సంప్రదాయం ప్రకారం ఇది పురుషులకే పరిమితం. నమ్మార్యారుని తిరుమంగై ఆయారు అనుసరించాడు.

ప్రమరములు నృత్యము చేయసాగి.
 అకాశవిథుల నంటగా
 అరవము ఫోషించుచున్నది.
 నేనెమి చెప్పుదు ?
 ఎటుల నన్ను కాపొడుకొందు
 అతడు లేకుండ ?⁵⁰

సాయం సమయం వరిసూ ఆయన చెప్పిన విషయాలు సంభావించ దగినవి. వాటివల వ్యక్తమువుతున్న ధ్వని గమనించదగింది. ఆవులు, పూలు, సముద్రం అనంద పారవశ్యం అనండి, అనిర్వచనియమైన ప్రశాంతత అనండి, అనుభవిస్తున్నాయి. వాటి ఉనికి ప్రణయభరితమైన నాయిక పడుతున్న క్షోభను ద్విగుణీకృతం చేసింది. ఇదీ యితివృత్తం.

ప్రకృతి వర్ణన ద్వారా ఇలా భావమును ధ్వనింపజేయడాన్ని దుఃఖాభాసంగా గణించకూడదు. అది మహా సూక్ష్మ మయింది. తన పూర్వకతులవలె, నమ్మిళ్వరు కూడా సామ్యబేదాల వ్యక్తరణ ద్వారా ఆసూక్ష్మతను మరింతగా తెలియజేశాడు.

భౌతిక ప్రపంచంతోపాటు నమ్మిళ్వరు హోరాణిక ప్రపంచపు సహయాన్ని కూడా హొందాడు. వివిధావతారాలలో భగవంతుడు భూలోకంలో క్షావించిన లీలల్ని అభివరించాడు. అవతారాలలో నమ్మికం ఉండడం వల్ల హోరాణిక వృత్తాంతాలలోని ఏదో ఒక పాత్రతో అభేదం కల్పించుకోడానికి లేదా ఆయా సన్నిహితాలలో ఉన్నట్టుగా భావించడానికి ఆయనకి అవకాశాలు చాలా లభించాయి. తత్పత్తితంగా, తన్న గోపికగా భావించుకున్నాడు. తనను విచివిపెట్టి కృపుడు ఆవుల వెంబడి వెళినందుకుగాను కుపితుడయ్యాడు. అవతారాలలోని భగవంతుని వివిధ లీలల్ని తలుమకుని ఆయన మురిసిపోయ్యాడు. వామన రూపంలో భగవంతుడు వచ్చి మూడడు గుల భూమిని ఇమ్మని బలిప్రకవర్తిని అడగడం, త్రివిక్రముడై బ్రహ్మండా కృతిదాల్చి రెండడగులతో భూమ్యాకాశాలు కొలవడం, భగవంతుడు రాముడై కాలి నడకను అడవిలో తిరగడం సముద్రం దాటడం యుద్ధం చేసి లంకను జయించడం అయ్యాధ్వరు తిరిగివచ్చి రాజయి తన ప్రభవాన్ని అందరూ గుర్తించేలా మెలగడం, వరాహపత్రార్థి సముద్రంలోంచి భూమిని పైకెత్తి రక్షించడం, అరునుడికి మిత్రుడై రథసారథియై అతని సహేశాదరుల దూతయై సంచరించడం — మొదలైనవాటని ఆయన ప్రీతిపూర్వకంగా

50. తిరువాయ్యమ్ము : 9. 9. 10.

స్వరీంచుకున్నాడు. తన కవితకు నున్నప్పమైన రూపం ఇష్టడమే గాక, అయిన తద్వారా వివిధావతారాలలో భగవంతుడు కావించిన వివిధ లీలలకూ ఒక పవిత్రత కల్పించాడు. ఆ తాలూకు మానవ పరిసితులూ సంబంధాలు అయినకి ప్రతీకలుగానే కాక బ్రహ్మపదార్థ భాగాలుగా గోచరించాయి. అందువల్ల అయిన చేతుల్లో ప్రతీక కాంతిమంతం కావడమే కాక స్పష్టతను కూడా పొందగలిగింది. తన మనోభావాలను ద్వివిధంగా చిత్రించడం వల్లనో లేక భగవంతుడి లీలల్ని పొరాణిక పాత్రలతో కలిపి చెప్పడం వల్లనో ఆశ్చర్య తన అనుభవాన్ని బహుభంగులుగా అభివరించగలిగాడు. విరహ తప్త అయిన నాయిక తల్లి భగవంతుడు తన కూతురు పట్ల మాపుతున్న కాలిన్యాన్ని యిలా వ్యక్తికరించింది:

‘అత్యుత్సాహముగా అడి అడి
ఆర్పి చిత్తయై
నరసింహో అనుభు పాడి పాడి
వాడివత్తలగు మన్మది
నా ముద్దుల కూతురు.’⁵¹

హిరణ్యకశిపుణ్ణి సంహరించడానికి భగవంతుడు నరసింహమతారం ఎత్తాడు. ఆ ఉగ్రమూర్తిని నా కూతురు ఎలా దర్శించగలుగుతుందని ఆమె అడిగింది. ఆ తరువాతి పాపరాలలో నహస్నబాహువుల బాణణి వధించిన వాడు, లంకను జయించినవాడు, కంసుణి బంపినవాడు, కర్కశమైన చక్రాయుధుడు అయిన ఆ భగవంతుడి ప్రస్తక్తి కనిపిస్తుంది. నాయిక తలికి భగవంతుడి నిరయత స్వరణకు వసుంది. తలిగ్గా మాట్లాడుతూను, తీగ పరిస్థితినే వరిస్తాను ఆశ్చర్య భక్తిభావంలో మునిగిపోతాడు. అతడు సర్వ జ్ఞాడనీ, తులసిమాలలు ధరిస్తాడనీ తనకు ఆరాధ్యడనీ తనకు అమృతతుల్య డైనీ అయిన అంటాడు.⁵² అవిధంగా గీతమూ నాటకమూ మిక్రమం చేయబడ్డాయి. సాహిత్యకృతిని అధిగమించి, భక్తుని హృదయమైషాషగా రూపు దాల్చింది. గీతికలవంటి పెక్క పాపరాలలో తరుచుగా భగవంతని అవతారాలు గురించి అయిన పేర్కొన్నాడు. నాటిలో కొన్ని కేవలం వర్ణనాత్మకాలు. కాని వివరాలు మాత్రం కవి మానసికావస్థల్ని వ్యక్తం చేస్తుంటాయి. ఈ కింది పాపరంలో ఆశ్చర్య భావనా బలాన్ని దుర్ఘలమైన అనువాదం ద్వారా వ్యక్తం చేయడానికి ప్రయత్నించాను.⁵³ మూలంలోని శక్తినీ, అద్భుతమైన లయనీ శష్ఠాలంకారమాధరినీ అనువాదంలో తీసుకు

51. తిరువాయ్యమే? : 2. 4. 1. 52. ప్రైదే : 2. 4. 6.

53. ప్రైదే : 7. 4.

రాలేకపోయాను. సృష్టి ప్రశ్నయాలు కొన్ని అవతారాలు గురించి యాపాశ రంలో పేర్కొన్నాడు.

‘శంఖ బ్రక్తములు ధనుషును
 ఉప్యైత్తన లేచెను
 బ్రహ్మందము ప్రతిధ్వనించెను.
 “జయోస్తు జయోస్తు”:
 ప్రపంచము బ్రద్ర లయ్యెను
 జలధులు పొంగెను ప్రశయమున
 లోకము లన్నిటి నతడు లోగొనెను
 నవజగతి వెలుగు జూచెను.
 ‘సవ్యడి సలుపుచు సముద్రమునుండి
 ప్రవంతులు కొండల వైపు ప్రవహించెను.
 బుసలు గౌట్టుచు శేషుడు
 కొండను చుట్టు కొనగా
 సాగరము ఘోషింపగా
 ఆ మహారవమున
 దేవతలు స్తోత్రము చేయగా
 దేవదేవుడు కడలి నుండి
 పైకి తెచ్చెచు అమృతమును.⁵⁴
 దేవదేవుడు కోరలతో
 భూమిని పైకెత్తునపుడు
 స్థంభించెను నపభువనములు
 స్థంభించెను సపగిరులు
 స్థంభించెను సప్తసముద్రములు.⁵⁵
 ప్రశయ కాలావసరమున
 అతడు భువనములు లోగొనువేళ
 చలించెను చుక్కలు
 జలధులు భూమియు
 గ్రహములు గగనము
 కొండయు గాలియు.

54. అమృతం కోసం దేవతలు జరిపిన సముద్ర మధునం ఈ సన్నివేశం.

55. ఇది వరాహపతార సన్నివేశం. అప్పుడు భగవంతుడు భూమిని పైకెత్తి కాపాడాడు.

‘భారత యుదము నాతడు ప్రారంభింపగా
ఉభయ పక్కము లందలి

క్రొవ్విన మల్లయోధులు పోరాడగా
వీర యోధులు సంఘరణ పడగా
ఆశ్చర్య చకితులైన సురలు
దేవలోకమున నాదములు చేసిరి.⁵⁶

‘అరుణ వర్షాంకిత మయ్యెను పశ్చిమము
అరుణ వర్షాంకిత మయ్యెను
దిక్కు లస్సియు.

దేవదేవుడు నరసింహుడై
కొండను చీల్పునటుల
అధిక దుఃఖమున ముంచి
అసురుని వధించెను.⁵⁷

‘అతడు లంకను బూడిద చేయగా
కొండల వలె కనిపించెను
మృత కళేఖరములు.

జలధి నెత్తురె తోచెను
శరీరము నిండెను నలువైపుల.⁵⁸

‘సృష్టి జరిగెడు నాడు
క్షుణములో తోచెను
పృథివి తేజములు, వాయురాకాశములు
ద్విధాగ్నులు సూర్యచంద్రులు
కొండలు మబ్బులు
వరము ప్రాణులు.

దేవ దేవ డా నాడు
ప్రపంచమును సృష్టించునాడు
దేవతలును తోచిరి.
‘అవు లస్సియు అచటికి చేరెను
కూర మృగాలియు కదిలివెళ్లెను
సెలయేశ్శ నిండెను

56. ఇది కృష్ణావతార సన్నిహితం.

57. ఇది నరసింహవతార ఘట్టం.

58. రామావతార ఘట్టం.

జలములు ఏరులై పొరెను
పెనుమోత సలుపుచు.
దేవదేవ డెత్తిన కొండ
గ్రామమునకు ఆళ్ళయ మయ్యెను
ఆ దయ్యపు వానకు రక్క అయ్యెను.⁵⁹

మరోబోట నేను సూచించినట్లుగా,⁶⁰ నమ్మకావ్యరు దృష్టిలో భగవంతుడు కేవలం అగోచరుడు కాదు. అనిర్వచనీయణి అయన అస్పష్ట మైన భాషలో నిర్వచించాడనడం సత్యసన్నిహితం. కానీ అయన తన యిష్టదేవాన్ని సౌందర్యవారాశిగా కరుణామూర్తిగా భావించాడు. భగవంతుని శంఖచక్రాలను, స్వరకిరీటాన్ని, పద్మనయనాలను, లేదా సీలోత్పల సేతాలను, మణివర్ణ శరీరుడనీ లేదా సీలమేఘ శ్యాముడనీ సీలజలధి వంటి వాడనీ — ఇలా మాటిమాటికి భావించి అయన ఆనంద పరవశడవుతాడు.

‘దేవా ! చెప్పము
నీ వదనవైభవము
ప్రతిఫలించెనా నీ స్వర్ణ మకుటమున ?
నీ పొదముల ప్రకాశము
వికసించెనా నీవు నిలిచిన పద్మముగా ?
నీ మేని కాంతియే
మారెనా స్వర్ణదుకూలములుగా ?
థరించిన మణిభూషములుగా ?’⁶¹

ఆ సౌందర్యవారాశి దర్శన భాగ్యంతో పర్బత్వాన్వేషణ సందర్శింగా ఆర్యారు పడినపాట్లు తొలగినట్లు అయ్యాయి. తన చుట్టూరా ఉన్న లోకపు సౌందర్యాన్ని - భగవంతుడు నెలకొన్న వివిధ దివ్య క్షేత్రాల సౌందర్యం - అయన గ్రహించాడు.

59. కృపావతారంలో, క్రోధమనస్కృడైన ఇంద్రుడు పెనువాన కురిపించగా, కృష్ణుడు గోవర్ధనగిరిని పైకెత్తాడు. నలుగురికి రక్కణ కల్పించాడు. ఇక్కడ గ్రామం అంటే గోకులం.

60. నమ్మకావ్యరు తాత్క్రియక చింతనను చూడుడు.

61. తిరువాయ్యమే? : 3. 1. 1.

‘జలసమృద్ధి కలిగి, ఎర్రనివరి అంకురాలు వీవనలవలె వీయగా, మడగులలోని ఎర్రతామరలు కట్ట విప్పగా అలరారే’⁶² తిరుకుడండై,⁶³

‘చారల తుమ్మెదలు మథగీతికలు పాడె తిరువలవాళ్’,⁶⁴

‘ఖరదవాగులో పద్మం వెలిజిమ్మె అగ్నిగల తిరువేంకటం’,⁶⁵

‘పొలాలలో మిలమిల మెరుస్తా చేపపిల్లలూ నదిలో పగడాల గవ్వలూ గల తిరుప్పుచీంగుడి’⁶⁶ మొదలైన.

దివ్యక్షేత్రాలే కాదు అభిల ప్రపంచమే నమ్మశ్వరుకి ఒక దివ్యక్షేత్రం.⁶⁷ ప్రకృతి సౌందర్యం అనంత సౌందర్యాన్ని గుర్తు చేస్తూ వుంటుంది. ఎటువెపు తిరిగినా అయిన ఆ సౌందర్యాన్ని దర్శించాడు. పద్మలు, నీలోత్పలాలు, సముద్రం, ఆకాశం, కొండలు, వానలు, - ప్రకృతిలో కానవచ్చే ప్రతిదీ అయినకి భగవంతుని వునికిని గుర్తు చేసింది. పంచ భూతాలు, బ్రహ్మండం, వాయువు, అగ్ని, జలము, భూమి - మొదలైనవి భగవంతుని ఆకృతులుగానే తోచాయి. పరబ్రహ్మాన్యేషకుడైన నమ్మశ్వరు నిత్యాడైన భగవంతుని సౌందర్యాన్ని భౌతిక ప్రపంచంలో దర్శించాడు; అది కవితగా రూపు దాల్చింది. బుమిపరంగా భూసినా యిది అనంగతమెన విషయం కాదు. పైపెచ్చ ఆచార్యుని హృదయం ఈ విషయాన్ని గ్రహిస్తుంది. కాగా ఆశ్వరుని కవి అని మనం వ్యవహారించినప్పుడు, అన్నీ చెప్పినట్టే అవుతుంది. అయిన బుమి, ముని, జీవన్ముక్తుడు అని వేరుగా చెప్పనవసరం లేదు.

ప్రతీకల సహాయం లేకుండా అయినే ముఖాముఖి మాట్లాడినట్లుగా కూడా మనం భావించవచ్చు. ఇందుకు తిరువాయ్యమొళిలోని పెక్కాదశకాలు సాక్ష్యాలు. అవి విషయ వైవిధ్యం కలాలి. భగవంతుడితో మొరపెడతాడు. ప్రశ్నలు మిాద ప్రశ్నలు కురిపిస్తాడు. తన నిరాశా నిస్పుహాలు వ్యక్తం చేస్తాడు. అన్నేషణలో యాతనలు ఎదుర్కొంటాడు. చివరికి దర్శన భాగ్యం పొందినప్పుడు అనంద పరవశడవుతాడు.⁶⁸ తిరువాయ్యమొళిలోని కొన్ని దశ కాలలోనూ తిరువాసిరియంలోని కొంత భాగంలోనూ ఆశ్వరు భగవంతుడికి లోకానికి సంబంధించిన కొన్ని అస్పష్ట సత్యాలను నిర్ద్ఘంగా పేర్కొంటాడు. ఈ విషయాలకు సంబంధించిన కవితలలో ఎంతో శ్రద్ధ.

62. తిరువాయ్యమొళి: 5. 8. 1. 2.

63. ఇది తంజావురు జిల్లాలోని కుంభకోణం.

64. తిరువాయ్యమొళి : 5. 9. 9. 65. పైదే : 6. 10. 12.

66. పైదే : 9. 2. 9. 5. 67. ‘నమ్మశ్వరు తాత్త్విక చింతన’ చూడండి.

68. పరబ్రహ్మాన్యేషక, నమ్మశ్వరు తాత్త్విక చింతన అద్యాయాలు చూడండి.

మితభాషిత్వం కనిపిస్తాయి. ఈకోవకు చెందిన సందర్భాలలో కూడా ఒక భావాన్ని ఉదాహరణాత్మకంగా వ్యక్తికరించేటప్పుడు ప్రతీక ఏదోవిధంగా వోటు చేసుకుంటుంది. ‘భగవంతుడు సర్వాఖ్యాపకుడు’ అనే భావాన్ని ఆశ్వారు వ్యక్తికరించాడనుకుందాం. అప్పుడు ఆయన దృష్టి ఒక వస్తువుని దాటి మరో వస్తువుని చేరుతూ పయనిస్తుంది.

‘శీతల విశాల సింఘవలో
ప్రతి బిందువలో,
భూమ్య కాశములలో
ప్రతి చోటును,
ప్రపంచములో దాని కావలను
కనిపించు ప్రతి వస్తువలో,
అత డున్నాడు
దాగి యున్నాడు
అదృష్యడై యున్నాడు
ఇవి యన్నియు లోగొని యున్నాడు.’⁶⁹
‘నిత్యమో శాస్వత స్థలములో
అగ్నిలో వాయువులో
భూమిలో జలములో
అవి సృష్టించెడు
అనంత వస్తువులలో
దేహములో ప్రాణమువలె
అన్నిటా అత డున్నాడు
అదృష్యడై యున్నాడు
వేద వేద్యడైన యాతనిలో
సర్వమూ లీనమై అంత మొందు.’⁷⁰

ప్రతీకలా, భావం తరుచుగా తాత్త్విక నిర్వచనంగా కూడా దెలువుతూ వుంటుంది. భగవంతుడు మాయ అనే భావాన్ని విశదీకరిస్తాడు. దానికి ఇలా కవిత్వా కృతి కలిగిస్తాడు.

నిశ్చల బుద్ధి సంపన్నులు
విమల విజ్ఞాను లో
దేవతలను సైతము

69. తిరువాయ్యమ్ము : 1. 1. 10.

70. షష్ఠి : 1. 7.

తికమక పెట్టు నతడు.
అతడు సృష్టించు భ్రమలు
ఆకాశము కంటెను విశాలములు.'⁷¹

భావాన్ని కవిలా వ్యక్తికరించాడు. అ మరుక్కణమే భావోద్యేగానికి వశదవుతాడు.

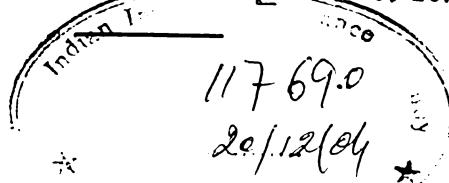
‘అతడు నీలమేఘశ్వాముడు
లోకములను కొలిచిన
అ పాద పద్మములను
నే నెన్నటికీ విన్నరింపను.
వాటిని ప్రశంసింపు
వచ్చియు రాని మాటలలో.
వాటిని చేర్చుకొని యెదకు
కొలిచెద నతము.’⁷²

నమ్మిళ్వరు కృతుల్ని మూలంలో చదవలేని వారికి అయన శైలిని గురించి చెప్పుడం అర్థరహితం. అయనది మధ్య తమిళం, దక్కణ తమిళనాడు మాండలికం కలిసిన తమిళం. అది శక్తి మంతమూ ఉత్సాహభరితమూ అయిన తమిళం. సూటిగా చెప్పడానికి భావ తీవ్రతను తెలియజేయడానికి ఉపకరించేది. శ్రేవణసుఖగత్యం గల భాగాలు ఎన్నో ఉన్నా, అయనది సమత గల శైలి కాదు. అలల కడలినీ బండరాయినీ స్పృరింపజేసే కారిన్యం కనిపించినా, అది గంభీరమూ శక్తి మంతమూను. పైగా నమ్మిళ్వరు వృత్త వైవిధ్యం ప్రదర్శించాడు. వెణ్ణాలు, కట్టశైలిత్తు రైలు వాలా ఉపయోగించాడు. అద్భుతమైన ఆసిరియం వాడాడు. శ్రేద్ధాసక్తులు గల రచయితలో ఉండే అభినివేశం హాటిలో లేదనడం నిజం. అయితే కవి మాత్రం చెప్పుగలిగే వేగం వాటిలో ఉంది.

నమ్మిళ్వరు కవి. అయితే కావాలని కవి కాలేదు అయన. తన అధ్యాత్మికానుభవానికి వాగ్రామం ఇవ్వదలవి కవి అయ్యాడు. ఆ అనుభవం అయన రక్తం హృదయం అత్య మొదలైనవాటిలో జీరించుకు పోయింది. దాన్ని ప్రతీక, సుభాషితాల ద్వారాను ప్రకృతి, మానవ జీవితాలకు సంబంధించిన పెక్క విషయాల ద్వారాను వ్యక్తం చేశాడు. కాగా భూమ్యకాశాలు కలిపి మానవ జీవితం, ఏకకాలంలో, అన్నేవణ భరితమూ పవిత్రమైనది అనే నవ్యదృష్టిని తమిళ సాహిత్యానికి అయన ప్రసాదించాడు.

71. తిరువాయ్యమ్ము : 1. 3. 10.

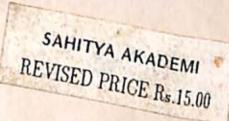
72. వైశ్చ : 1. 3. 10.

తమిళనాడులో ప్రభవింబిన భక్తకవులలో నమ్మిళ్వరుకి సముద్ర మైన స్థానం ఉంది. ‘కవులారా ! రండి ; కష్టవడి జీవించండి. మించెమ టతో మింరు భజించండి. ఎందుకు కీరిస్తారు ధనవంతుని ? ఈ లోకంలో ఎవరు నిజంగా ధనవంతుడు ? ఎవ్వరూ లేరు. మిం అభిమాన దైవాన్ని కీరించండి’ అని ఆయన ఉద్ఘాటించాడు.

ఈ చక్కని రచనలో కీరిశేషులు అచ్చార్య అ. శ్రీనివాస రాఘవన్ ఆళ్వరులనూ ముఖ్యంగా నమ్మిళ్వరునీ పారకలోకానికి పరిచయం చేశారు. నమ్మిళ్వరు నాలుగు కృతుల్ని వివులంగా చర్చించారు. నమ్మిళ్వరు అంతరిక జీవితం, ఆయన కృతులవల్ల తెలియవ్వే పరబ్రహ్మ న్యేషణ, ఆయన తాత్త్విక చింతన, కవిత్వం మొదలైన వాటిని తెలియజేశారు.

నమ్మిళ్వరు కవిత గురించి వ్యక్తిత్వం గురించి జీవితకాలం తాను చేసిన అధ్యయనాన్ని రచయిత యొ పుస్తక రచనకు వినియోగించారు. ఈ పుస్తక పరిధికి లోబడి ఆయన నమ్మిళ్వరుని భక్తునిగా, దివ్యగాయకునిగా, ఉత్సేజితుడైన కవిగా రమణీయంగా చిత్రించారు. నమ్మిళ్వరు కవిత అనువాదానికి లోబడకపోయినా, చాలా అనువాదాలు ఇందులో పొందుపరచ బడ్డాయి.

ముఖ్యాలితం : సత్యజిత్ రే.

ముఖ్యాలితం : తమిళనాడు ప్రభుత్వం వారి ఆర్థికాలజీ డైరెక్టరుగారు ఇచ్చిన వాయాచిత్రాన్ని అధారంగా చేసుకుని ఆనంద రచింబినది.

